Έτος Η'

Τεῦχος 180

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΔΟΣΙΣ: ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ

Μέθοδοι καὶ μέσα προπαγάνδας καὶ ἐπικοινωνίας κατὰ τὸν ψυχολογικὸ πόλεμο, ὑπὸ Ἀστυν. Δ/ντοῦ Α' κ. Ν. Ἀρχιμανδρίτου 8719

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Στὸν ἔφηβον Ὀλυμπιονίκην, ὑπὸ Κας Ζαναντρὶς 8723

ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ἀνήλικοι ἐγκληματίαι—Νομικὴ καὶ κοινωνικὴ ἀντιμετώπισίς των ἀλλαχοῦ καὶ ἐν Ἑλλάδι, ὑπὸ Ὑπαστυνόμου Α' κ. Χαρ. Μπεκρῆ (συνέχεια) 8724

ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

Δακτυλοσκοπία—Ταξινόμησις δακτυλικῶν ἀποτυπωμάτων κατὰ μέθοδον Ἐδ. Χοῦβερ, Διευθυντοῦ Ὁμοσπονδιακῆς Ἀστυνομίας Βορείου Ἀμερικῆς, ὑπὸ Ἀστυνόμου Β' κ. Δημητρίου Κατσιμαγκλῆ (συνέχεια) 8729

ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Καινοφανεῖς δηλητηριάσεις — Ἀτεβρίνη, Νέο - Ἀρτεγκάν, ὑπὸ τοῦ τ. Καθηγητοῦ Ἰατροδικαστικῆς καὶ τοξικολογίας, ἀειμνήστου Γρηγορίου Κάτσα 8735

ΑΝΤΙΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΑΜΥΝΑ

Πυρηνικὰ μέσα πολέμου, κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ, ὑπὸ Ὑπαστυνόμου Α' κ. Χ. Πατσιούρη (συνέχεια) 8742

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΑ

Κρατικὸς δανεισμός, ὑπὸ τοῦ Τμηματάρχου Α' τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος κ. Ἰωάννου Νούσια 8754

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑΙ ΕΚΔΡΟΜΑΙ

Μὲ τὴ Σχολὴ Ὑπαστυνόμων καὶ Ἀρχιφυλάκων στὴν Εὔβοια, ὑπὸ δοκίμου Ὑπαστυνόμου κ. Ἰωάννου Γιαννοπούλου 8760

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ἱστορικοὶ περίπατοι στοὺς δρόμους τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς, ὑπὸ Ὑπαστυνόμου Α' κ. Ἰωάννου Ράϊκου (συνέχεια) 8762

ΔΙΕΘΝΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Χαμένα σκυλιά, χωρὶς περιλαίμιο, ὑπὸ Qil Cesbron, κατὰ μετάφρασιν «Ἀστυνομικῶν Χρονικῶν» (συνέχεια) 8764

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ 8766

Σημείωσις: Λόγῳ πληθώρας ὕλης, ἡ συνέχεια τῆς μελέτης : «Ἱστορικὰ τῆς Ἀστυνομίας» θὰ δημοσιευθῇ στὸ ἑπόμενο τεῦχος.

ΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΜΕΝΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ ΑΠΗΧΟΥΝ ΤΗΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΝ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ ΚΑΙ ΤΑΣ ΓΝΩΜΑΣ ΑΥΤΩΝ

Τὸ περιοδικὸν ἐκτυποῦται εἰς τὰ Τυπογραφικὰ Καταστήματα Ἀδελφῶν Γ. ΡΟΔΗ Κεραμεικοῦ 40—Ἀθῆναι (Τηλ. 522-512)

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

15ΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ

ΜΕΡΙΜΝΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ ΑΣΤΥΝ. ΠΟΛΕΩΝ (ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ)

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΟΘ. ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΟΔΟΣ Ι. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ 11 (ΤΕΩΣ ΝΕΓΓΥ 17), ΤΕΡΜΑ ΠΑΤΗΣΙΩΝ, ΤΗΛ. 881-262

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ { ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμαὶ 60.—Ἐξάμηνος δραχμαὶ 30.—Τιμὴ τεύχους δραχμαὶ 2.50
{ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δολλάρια 3. — Ἐξάμηνος δολλάρια 1,5.

ΕΤΟΣ Η.' | ΑΘΗΝΑΙ 15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1960 | ΤΕΥΧΟΣ 180ΟΝ

ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΟ ΠΟΛΕΜΟ

Ὑπὸ κ. **Ν. ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ**

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ

1. Γενικά. Θέματα προπαγάνδας.

2. Τὰ σύμβολα ὡς μέσα προπαγάνδας καὶ ἐπικοινωνίας στὸν ψυχολογικὸ πόλεμο.

***

1. Γενικά. Θέματα προπαγάνδας.

Κατὰ τὴν διενέργεια προπαγανδιστικῶν ἐπιχειρήσεων πάσης φύσεως χρησιμοποιοῦνται διάφοροι τρόποι καὶ ποικίλα μέσα ἐπικοινωνίας εἴτε μεταξὺ τῶν φιλικῶν ὁμάδων ἢ τῶν ἀτόμων, εἴτε καὶ μεταξὺ τῶν ἀντιπάλων.

Τοὺς τρόπους αὐτοὺς καὶ τὰ μέσα ἐπικοινωνίας πρέπει νὰ τοὺς γνωρίσουμε μὲ κάθε λεπτομέρεια καὶ νὰ τοὺς ἐξετάσουμε προσεκτικά.

Ὑπάρχουν λοιπὸν πολλοὶ τρόποι καὶ μέσα ἐπικοινωνίας κατὰ τὴ διενέργεια τῆς προπαγάνδας, ποὺ ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν ἐφευρετικότητα καὶ τὸ ἐπινοητικὸ πνεῦμα τῶν ὀργανωτῶν καὶ ἐκτελεστῶν αὐτῆς καὶ τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦνται συνήθως ὄχι μεμονωμένα ἀλλὰ ἐν συνδυασμῷ μεταξύ τους, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐπιτυγχάνωνται τὰ καλύτερα ἀποτελέσματα.

Ὅλοι γνωρίζουμε βέβαια ὅτι στὸ ἐμπόριο, ἡ διαφήμιση ποὺ γίνεται γιὰ τὴν κυκλοφορία διαφόρων προϊόντων ἢ γιὰ τὴν προσέλκυση πελατῶν στὰ διάφορα καταστήματα, δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο, παρὰ προπαγάνδα, τὶς περισσότερες φορὲς εὐφυέστατη.

Στὴ διαφημιστικὴ αὐτὴ προπαγάνδα οἱ ἀμερικανοί, ὅπως εἶναι γνωστό, εἶναι ἐφευρετικώτατοι, ἀναφέρονται δὲ ἄπειρες περιπτώσεις διαφημίσεως, ποὺ προκαλοῦν ἐντύπωση γιὰ τὴν πρωτοτυπία, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπιτυχία τους, λόγῳ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν ψυχικῶν ἰδιοτήτων τοῦ ἀνθρώπου.

Ἕνα πρωῒ οἱ κάτοικοι τῆς Νέας Ὑόρκης μόλις βγῆκαν στοὺς κεντρικοὺς δρόμους, εἶδαν ὅτι πάνω στὴν ἄσφαλτο ὑπῆρχαν τ' ἀποτυπώματα ἀπὸ τὰ πέλματα τῶν ὑποδημάτων ἀνθρώπου σὲ χρῶμα λευκό, ποὺ ἀκολουθοῦσε ὡρισμένη κατεύθυνση.

Ἡ περιέργεια μεγάλου ἀριθμοῦ διαβατῶν ἐκινήθη καὶ θέλησαν νὰ ἐξακριβώσουν ποῦ κατηυθύνοντο τ' ἀποτυπώματα τῶν βημάτων τῆς ἀσφάλτου καὶ γιὰ νὰ τὸ ἐξακριβώσουν αὐτὸ τὰ ἀκολούθησαν.

Ἔτσι, πλῆθος κόσμου κατέληξε στὸ νέο κατάστημα ἑνὸς εὐφυοῦς ἀμερικανοῦ ἐμπόρου, ὅπου ἐδημιουργήθη πραγματικὸς συνωστισμὸς καὶ ἔτσι ἔγινε διαφήμιση καὶ τοῦ ἰδίου τοῦ ἐμπόρου προσωπικῶς γιὰ τὸν ἔξυπνο καὶ πρωτότυπο τρόπο διαφημίσεως, ἀλλὰ καὶ τῶν προϊόντων τοῦ καταστήματός του.

Στὴν προκειμένη περίπτωση ὁ ἔμπορος ἐξεμεταλλεύθη τὴν περιέργεια τοῦ κοινοῦ.

Κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο καὶ ὅσοι πρόκειται νὰ ἐνεργήσουν προπαγάνδα γιὰ ὁποιονδήποτε σκοπὸ πρέπει νὰ γνωρίζουν πῶς θὰ ἐκμεταλλευθοῦν κάθε περιστατικό κάθε ψυχικὴ διάθεση, κάθε προτέρημα ἢ ἐλάττωμα τέλος ἐκείνων πρὸς τοὺς ὁποίους κατευθύνεται ἡ προπαγάνδα.

Οἱ κυριώτεροι τρόποι καὶ τὰ σπουδαιότερα μέσα ἐπικοινωνίας εἶναι τὰ ἑξῆς, γιὰ τὰ ὁποῖα καὶ θά ἀσχοληθοῦμε εἰδικώτερα, ἤτοι: α) τὰ σύμβολα, β) τὰ συνθήματα, γ) ἡ μουσική, δ) τὰ δῶρα, ε) οἱ διαδόσεις, στ) ἡ ἐπισημοποίηση, πιστοποίηση ἢ ἐπικύρωση, ζ) ἡ ἐπινόηση «ἁπλοϊκοὶ ἄνθρωποι», η) ἡ ἐκμετάλλευση στοιχείων ψυχολογικοῦ πολέμου, θ) ἡ μέθοδος «τῆς ἐν χορῷ ὁμοφωνίας» (bandwagon), ι) ὁ ὑπαινιγμός, ια) ἡ ὀνομαστικὴ προπαγανδιστικὴ ἐπίθεση καὶ ιβ) ἡ ὑπεκφυγή.

Τοὺς τρόπους καὶ τὰ μέσα αὐτὰ ἐπικοινωνίας κατὰ τὴ διενέργεια τῆς προπαγάνδας θὰ τὰ ἐξετάσουμε λεπτομερέστερα στὶς ἑπόμενες παραγράφους.

Ἀλλὰ προηγουμένως πρέπει νὰ ποῦμε λίγα πράγματα σχετικὰ μὲ τὰ θέματα τῆς προπαγάνδας.

Κάθε λοιπὸν θέμα προπαγάνδας περιλαμβάνει ἕνα ἀντικείμενο, ἕνα σύνθημα ἢ μιὰ ἄλλη δήλωση, μὲ σκοπὸ ὅπως ὑποστηριχθῇ ἡ ἐπιτευξη μιᾶς εἰδικῆς ἐπιδιώξεως τοῦ ψυχολογικοῦ πολέμου ἢ τουλάχιστον ἐπεζητηθῇ ἡ ἐπιδίωξη αὐτή.

Τὰ θέματα αὐτὰ ἐπιλέγονται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πληροφοριῶν ποὺ ἔχουν συγκεντρωθῇ, τῆς πολιτικῆς ποὺ ἀκολουθεῖται καὶ τῆς ἀναλύσεως τῶν στόχων πρὸς τοὺς ὁποίους πρόκειται ν' ἀπευθυνθοῦν. Τὰ κατάλληλα δὲ θέματα πρέπει νὰ τὰ χαρακτηρίζῃ συνέπεια, ἐπικαιρότης καὶ πειστικότης. Καί,

Πρῶτον: Συνέπεια, σημαίνει, ὅτι τὰ θέματα αὐτὰ πρέπει νὰ εἶναι συνεπῆ πρὸς τὰ βασικὰ δόγματα, πρὸς τὴν κυβερνητικὴ καὶ τὴ στρατιωτικὴ πολιτική, πρὸς τὶς λοιπὲς ἐνέργειες τῆς προπαγάνδας καὶ τοῦ ψυχολογικοῦ πολέμου ἀπὸ μέρους ἄλλων ὑπηρεσιῶν καὶ πρὸς τὶς ἐπιδιώξεις τῆς ἐπιχειρήσεως.

Δεύτερον: Ἐπικαιρότης, σημαίνει, ὅτι γιὰ τὴν ἐξασφάλιση τῆς ἐπιτυχίας τὸ θέμα πρέπει νὰ ἐκμεταλλεύεται τὴν τρέχουσα κατάσταση. Γιὰ νὰ εἶναι δὲ ἐπίκαιρο ἕνα θέμα πρέπει νὰ συνδυάζεται πρὸς τὶς ἀκριβεῖς καὶ ἐπίκαιρες πληροφορίες ποὺ ἔχουν συγκεντρωθῇ ἀπ' ὅλες τὶς πηγὲς καὶ ἀπὸ τὰ διάφορα ὄργανα πληροφοριῶν.

Ἐπὶ παραδείγματι τὸ θέμα τῆς ἐλλείψεως τροφίμων μπορεῖ νὰ χρησιμοποιηθῇ γιὰ νὰ ἐλαττώσῃ τὴ δύναμη ἀντιστάσεως τοῦ ἐχθροῦ, ἐφ' ὅσον πραγματικὰ ὑπάρχει ἔλλειψη τροφίμων.

Τρίτον: Πειστικότης, σημαίνει ὅτι μὲ μόνη τὴν ἀλήθεια δὲν διεξάγεται πάντοτε εὔστοχα καὶ ἀποτελεσματικὰ ἡ προπαγάνδα, γιατὶ ἡ ἀλήθεια δὲν γίνεται πάντοτε πιστευτή. Τὰ θέματα πρέπει νὰ εἶναι εὔληπτα καὶ νὰ πείθουν τοὺς ἀνθρώπους πρὸς τοὺς ὁποίους ἀπευθύνονται.

Ὅταν λοιπὸν γίνῃ ἐπιλογὴ μιᾶς συγκεκριμένης ἐπιδιώξεως, ὁ ἁρμόδιος ἀποφασίζει ποιὰ θέματα μπορεῖ νὰ ἐκμεταλλευθῇ γιὰ νὰ τὰ ὑποστηρίξῃ. Πρὸς τὸ σκοπὸ αὐτὸ θὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει του τὰ τρία χαρακτηριστικὰ ποὺ ἀναφέραμε προηγουμένως κάθε καταλλήλου θέματος καὶ ὅ,τι μπορεῖ νὰ χρησιμοποιήσῃ ἢ ἕνα μόνο ἰσχυρὸ θέμα ἢ περισσότερα ἀσθενέστερα μέν, ἀλλὰ σὲ συνδυασμὸ μεταξύ τους.

Ἂν γιὰ τὴν ἐπιτυχία μιᾶς συγκεκριμένης ἐπιδιώξεως χρειάζεται πολὺς χρόνος καὶ σκληρὴ προσπάθεια, τότε ὁ κατευθύνων τὴν προπαγάνδα μπορεῖ νὰ κρατᾷ σὲ ἐφεδρεία ὡρισμένα θέματα, γιὰ νὰ τὰ χρησιμοποιῇ σὲ στιγμὲς εὐνοϊκῶν ψυχολογικῶν συνθηκῶν κι' ἔτσι νὰ ἐπωφελῆται ἀπὸ τὴν ἐπιπρόσθετο δύναμη γιὰ τὴν ἐπιτυχία ἐπὶ ψυχολογικοῦ ἐπιπέδου.

2. Τὰ σύμβολα ὡς μέσα προπαγάνδας καὶ ἐπικοινωνίας στὸν ψυχολογικὸ πόλεμο.

Σύμβολο λέγεται κάτι τι, συνήθως ἕνα ἀντικείμενο, μία παράσταση ἢ μία πράξη, ποὺ ἔχουν πολλαπλῆ ἔννοια, ἤτοι ὑποδηλώνουν μιὰ ἰδέα, ποιότητα ἢ κατάσταση.

Λέμε π.χ. ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἔχει ἀδαμάντινο χαρακτήρα. Τὸ διαμάντι ἐν προκειμένῳ εἶναι σύμβολο ἐξαιρέτου χαρακτῆρος. Ἢ λέμε, «αὐτὸς ἔχει μαύρη ψυχή». Ἐδῶ ἡ παράσταση τοῦ μαύρου χρώματος εἶναι σύμβολο κακίας. Σχετικὰ μὲ τὰ σύμβολα παρατηροῦμε εἰδικώτερα, τὰ ἑξῆς:

α) Οὐσιώδη χαρακτηριστικὰ τῶν συμβόλων.

Ἕνα καλὸ προπαγανδιστικὸ σύμβολο ἐπικοινωνίας παρέχει δύο οὐσιώδη χαρακτηριστικά, ἤτοι: ι) τὴν παρόρμηση καὶ ιι) τὴν ἁπλότητα.

Σταυρὸς (σύμβολο χριστιανῶν).

Victory—Νίκη (σύμβολο συμμάχων κατὰ τὸν Β' παγκόσμιο πόλεμο).

Ἀγκυλωτὸς σταυρὸς (σύμβολο ναζιστῶν).

Σταυρὸς τῆς Λωραίνης.

Ἐρυθρὸς ἀστήρ.

Χιτλερικὸς χαιρετισμός.

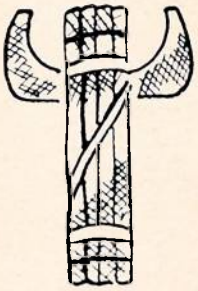
Γλαῦκα (σύμβολο σοφίας).

Σύμβολο νίκης τῶν δημοκρατικῶν χωρῶν.

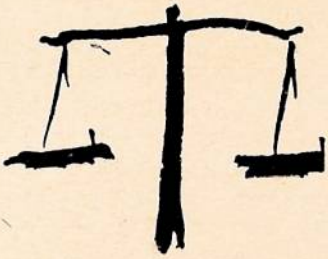
Γροθιὰ (σύμβολο κομμουνιστῶν).

Δέσμη ράβδων μὲ δύο πέλεκεις (σύμβολο φασισμοῦ).

Σφυροδρέπανο (σύμβολο κομμουνισμοῦ).

Ζυγὸς (σύμβολο δικαιοσύνης).

Τὸ χαρακτηριστικὸ τῆς παρορμήσεως σημαίνει ὅτι ἕνα σύμβολο πρέπει νὰ μεταδίδῃ τὴν ἐνεργητικὴ ἰδέα, τὴν ὁποία ἀντιπροσωπεύει καὶ τὴν αἰσθηματικὴ βάση ἀπὸ τὴν ὁποία ἐξαρτᾶται (ὅπως π.χ. εἶναι ἡ ἀπειλή, ἡ εὐσπλαχνία, ἡ ἀγάπη, ἡ ὑπερηφάνεια, τὸ μῖσος κ.λ.π.).

Ἐξ ἄλλου κάθε σύμβολο πρέπει νὰ εἶναι τόσο ἁπλό, ὥστε νὰ μπορῇ ν' ἀναπαράγεται μὲ εὐκολία καὶ ἀπὸ ἕναν ἐρασιτέχνη ἢ καὶ ἀγράμματο ἀκόμη. Τὰ ἁπλᾶ σύμβολα ἔχουν τὸ πλεονέκτημα ὅτι ἀναγνωρίζονται ἀμέσως καὶ ὅτι δὲν ὑπόκεινται σὲ παραμόρφωση.

Τὸ σύμβολο τοῦ σταυροῦ εἶναι ἐξαρετικὰ ἁπλὸ καὶ ἀποτελεσματικό, γιατὶ ἀντιπροσωπεύει σὲ μεγάλη κλίμακα τὰ πάθη τοῦ Χριστοῦ καὶ γενικὰ τὴ χριστιανικὴ θρησκεία καὶ ζωὴ καὶ παρορμᾷ στὴν ἀγαθοεργία καὶ τὴν ἀγάπη.

Ἐκτὸς τοῦ σταυροῦ, ἐξαιρετικὰ ἁπλὸ σύμβολο εἶναι καὶ τὸ V τοῦ Β' παγκοσμίου πολέμου. Λιγώτερο δὲ ἁπλᾶ εἶναι ὁ χιτλερικὸς σταυρὸς τῆς σβάτσικας, καὶ τὸ σφυροδρέπανο τῶν κομμουνιστῶν. Ἐπίσης σύμβολο τῆς δημοκρατίας εἶναι ὁ φοίνικας ποὺ ξαναγεννιέται ἀπὸ τὴ στάχτη του κ.λ.π.

β) Πόσα καὶ ποῖα εἴδη συμβόλων διακρίνουμε.

Διακρίνουμε τεσσάρων εἰδῶν σύμβολα. Ἤτοι: τὰ ὀπτικά, τὰ ἀκουστικά, τὰ κινητικὰ καὶ τὰ διὰ συνδυασμοῦ ὀπτικῆς, ἀκουστικῆς καὶ κινήσεως προκαλούμενα.

ι) Ὀπτικὰ σύμβολα εἶναι ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα μποροῦμε νὰ τὰ βλέπουμε. Τὰ ὁρατά. Ἕνα ἀπὸ τὰ παλαιότερα καὶ τὰ πιὸ γνωστὰ σύμβολα ὀπτικὰ εἶναι ὁ σταυρός.

ιι) Ἀκουστικὰ σύμβολα εἶναι ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἐξαρτῶνται ἀπολύτως ἀπὸ τὴν χρήση τοῦ ἤχου, ποὺ δηλώνει τὴ σημασία του. Μία τυμπανοκρουσία, ἐπὶ παραδείγματι, διὰ τῆς συνεχοῦς χρησιμοποιήσεως ἔχει γίνει σύμβολο ἀναμονῆς σὲ πολλὲς περιοχὲς τοῦ κόσμου. Ἡ, στὶς μικρὲς πόλεις καὶ τὰ χωριά, ἡ συνεχὴς γρήγορη κωδωνοκρουσία ἔχει γίνει σύμβολο, ποὺ σημαίνει πυρκαϊά.

ιιι) Σύμβολα κινητικά. Τὰ σύμβολα αὐτὰ δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ διάφορες φυσικὲς κινήσεις ποὺ ἀντιπροσωπεύουν μιὰ ἰδέα. Π.χ. ἡ καθημερινὴ χειραψία, ἢ ἡ ἀφαίρεση τοῦ καπέλου, ἀποτελοῦν σύμβολα χαιρετισμοῦ, ποὺ προκαλοῦνται διὰ κινήσεων.

ιυ) Σύμβολα προκαλούμενα διὰ συνδυασμοῦ. Τὰ σύμβολα αὐτὰ εἶναι κατὰ κάποιο τρόπο σύνθετα, γιατὶ χρησιμοποιοῦνται συνήθως τοὐλάχιστον δύο ἀπὸ τὰ βασικὰ χαρακτηριστικὰ τῶν συμβόλων, ἤτοι, ὀπτικά, ἀκουστικά, καὶ κινητικά. Ἐπὶ παραδείγματι τὸ «V», ποὺ ἐσήμαινε Victory (νίκη) τοῦ Β'

παγκοσμίου πολέμου 1939-1945, συνεκέντρωνε ὅλα τὰ βασικὰ χαρακτηριστικὰ τῶν συμβόλων, γιατὶ περιεῖχε ὀπτικά, ἀκουστικὰ καὶ διὰ κινήσεως προκαλούμενα χαρακτηριστικά. Ἡ γροθιὰ τῶν κομμουνιστῶν ἀνήκει στὴν ἴδια κατηγορία.

γ) Χρῆσις τῶν συμβόλων.

Τὰ σύμβολα πρέπει νὰ ἐκλέγωνται μὲ μεγάλη προσοχή, γιατὶ ὁ προσανατολισμὸς πρὸς μιὰ προπαγανδιστικὴ ἐκστρατεία γύρω ἀπὸ ἕνα κατάλληλο σύμβολο μπορεῖ νὰ κινητοποιήσῃ τὸ ἀκροατήριο (στόχο) γιὰ τὴν ὑποστήριξη τοῦ ἀντικειμενικοῦ σκοποῦ. Τὰ σύμβολα μπορεῖ νὰ τεθοῦν σὲ χρήση μὲ προφορικοὺς λόγους, μὲ ἔντυπα ὑλικά, μὲ τὸ ραδιόφωνο ἢ καὶ μὲ ὁποιαδήποτε ἄλλη μέθοδο, ἡ ὁποία χρησιμοποιεῖται συνήθως κατὰ τὴ διενέργεια τῆς προπαγάνδας.

Πολλὲς φορὲς μερικὰ σύμβολα ξεπηδοῦν αὐθόρμητα. Γιαυτὸ ὁ καλὸς προπαγανδιστὴς πρέπει νὰ προσέχῃ διαρκῶς γιὰ νὰ διακρίνῃ τὰ σύμβολα αὐτὰ ποὺ δημιουργοῦνται αὐτόματα καὶ νὰ τὰ ἐπαναλαμβάνῃ ὅσο τὸ δυνατὸ συχνότερα στὰ μέσα τῆς ἐπικοινωνίας του. Πρέπει δὲ νὰ ξεύρουμε ὅτι μόλις τὸ σύμβολο ἐπιβληθῇ, ὁ λαὸς θὰ βοηθήσῃ στὴν διατήρηση καὶ στὴ διάδοσή του.

Ν. ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

Στὸν ἔφηβον Ὀλυμπιονίκην

ΧΑΡΑ σὲ Σέ, 'στὰ νειᾶτα καὶ 'στὴ λεβεντιά Σου
ἀκριβογυιέ, μοναχογυιὲ τοῦ Βασιλῆ,
ποὺ τίμησες μὲ τόση ΔΟΞΑ τὴ γεννητά Σου,
κερδίζοντας τὴν ἱερὴν ἀγριελιά...

*

Παιᾶνες καὶ Διθύραμβοι πρέπουν σὲ Σένα...
Ὕμνοι πρωτάκουστοι κι' Ὠδὲς ΠΙΝΔΑΡΙΚΕΣ,
τὴν ΑΡΕΤΗ ΣΟΥ νὰ ὑμνήσουν τὴν παρθένα
ποὺ ξεπηδ' ἀπὸ παραδόσεις Ἐθνικές !

*

Παράστημα ζώπυρον 'στὸ στῖβο ὑψώνεις...
Τὴν φωτοδότρα ΕΛΛΑΔΑ προβάλλεις ἐκεῖ...
Μὲ χρυσοστέφανο ΝΙΚΗΣ τὴν στεφανώνεις
καὶ πρὶν 'στὸ θρόνο Σὲ στέψῃ, τὴν ἔστεψες Σύ...

*

Κροτοῦν τὰ τύμπανα ΝΙΚΗΤΗΡΙΟΥΣ ἤχους...
Γιὰ Σένα μόνο ποὺ κέρδισες τὴ ΝΙΚΗ
κι' ἡ ΜΟΥΣΑ θὰ πλέξῃ τοὺς καλλίτερους στίχους,
Ἔφηβε, ΕΛΛΗΝΑ ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΗ !..

*

Κι' ἐνῷ 'στὸ Λαό, θριάμβου μεθύσι κερνᾷς
καὶ 'στὸν κόσμο ἡ Δόξα Σου ἴχνη ἀφίνει,
τὴν καρδιὰ τῶν ΕΛΛΗΝΩΝ καὶ αὐτὴν κατακτᾷς,
τῆς Μεσογείου Δελφίνι...

Κα ΖΑΝΑΝΤΡΙΣ

ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΑΙ

—ΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΙΣ ΤΩΝ ΑΛΛΑΧΟΥ ΚΑΙ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ—

Ὑπὸ Ὑπαστυνόμου Α' κ. **Χ. ΜΠΕΚΡΗ**

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ε' Ὀργανώσεις δρῶσαι γενικώτερον.

Τοιαῦται εἶναι ἡ Ἕνωσις Συντακτῶν Ἀθηναϊκῶν Ἐφημερίδων, ὁ Ἰατρικὸς Σύλλογος, ὁ Δικηγορικὸς Σύλλογος Ἀθηνῶν—Πειραιῶς καὶ ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρός. Αἱ ὀργανώσεις αὗται παρέχουν ἀξιόλογον συμβολὴν διὰ τὴν εὐόδωσιν τῶν προσπαθειῶν τῆς προστασίας τῆς νεότητος.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω βλέπομεν ὅτι ἔχομεν ἀνάμιξιν τοῦ ἐνδιαφέροντος τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας, τοῦ κράτους καὶ ἑτέρων ἡμικρατικῶν ὀργανώσεων.

Μειονεκτήματα τῆς ὡς ἄνω παρεχομένης προστασίας.

Πᾶς τις ἀντιλαμβάνεται ὅτι μὲ τὴν σωρείαν αὐτὴν τῶν ὀργανώσεων, ἀποτελουμένων μὲν ἀπὸ ἄτομα διαπνεόμενα ὑπὸ περισσῆς ἀγάπης πρὸς τὸ ἔργον των, ὅμως κατὰ τὸ πλεῖστον ἀνειδικεύτων διὰ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθῇ ὁ εὐρύτατος καὶ κοινωνικώτατος σκοπὸς τῆς ἀναμορφώσεως καὶ ἀναπλάσεως τῆς ἀπροστατεύτου ἀνηλίκου νεολαίας.

Διὰ τοῦτο, κατ' ἐμέ, ἐὰν δὲν θέλομεν ἐδῶ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἰδίως εἰς τὴν πρωτεύουσαν νὰ εὑρισκόμεθα ἑκάστοτε πρὸ ἀναστάτου κοινῆς γνώμης, ἀγανακτισμένης καὶ δικαίως διερωτωμένης, περὶ τοῦ τί πράττουν οἱ ἁρμόδιοι, κυρίως διὰ τὴν πρόληψιν τῆς ἐγκληματικότητος τῶν ἀνηλίκων καὶ γενικώτερον μὲ τὴν προστασίαν τῆς νεότητος, δέον συντόμως καὶ ἄνευ καθυστερήσεως, νὰ προβῶμεν εἰς νομοθετικὴν ρύθμισιν πρὸς συντονισμὸν τῶν μέτρων τῶν ἀποβλεπόντων εἰς τὴν προστασίαν τῆς νεότητος, ἱδρύοντες εἰδικὴν ὑπηρεσίαν εἰς ἣν νὰ δοθῇ ὀρθότερος καθ' ἡμᾶς τίτλος: «ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΛΗΨΕΩΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΟΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ».

Διάρθρωσις ὑπηρεσίας. Ἡ ὑπηρεσία προλήψεως καὶ καταστολῆς ἐγκληματικότητος ἀνηλίκων θὰ ἀποτελῇ ἰδίαν ὑπηρεσίαν, θὰ ὑπάγεται δὲ διοικητικῶς ἢ εἰς τὸ Ὑφυπουργεῖον Ἐσωτερικῶν, Γενικὴν Δ/νσιν Ἀστυνομίας Πόλεων, ἢ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης, Σωφρονιστικὴν Δ/νσιν. Δὲν δύναται καὶ δὲν πρέπει ἡ ὑπηρεσία νὰ ὑπάγεται, ὡς ὑποστηρίζουν τινές, εἰς τὴν Ἀστυνομικὴν Δ/νσιν Ἀθηνῶν, ἢ ἀκόμη περισσότερον εἰς τὴν Ὑποδ/νσιν Γενικῆς Ἀσφαλείας, ἐφ' ὅσον εἰς ταύτην κατ' ἀπόσπασιν θὰ ὑπηρέτουν καὶ ἕτεροι ἐκτὸς τῶν ἀστυνομικῶν ὑπάλληλοι τῆς Διοικήσεως.

Ἕτερος λόγος ὁ ὁποῖος ἐπιβάλλει τὴν μὴ ὑπαγωγὴν τῆς ὑπηρεσίας ἀνηλίκων εἰς ἀπ' εὐθείας ἀστυνομικὴν ὑπηρεσίαν, εἶναι ὅτι πρέπει αὕτη νὰ εἶναι ἀπηλλαγμένη ὁπωσδήποτε τῆς ἐπαγγελματικῆς νοοτροπίας τῶν ἀστυνομικῶν ὀργάνων καὶ τῆς δυσπιστίας καὶ φόβου ὃν ἐμπνέει εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνηλίκου ὁ ἀστυνομικὸς ἐνγένει. Ἐκεῖ ποὺ θὰ εἰσέρχωνται ἀνήλικοι πρέπει νὰ βασιλεύῃ ἡ χαρά, ὁ ἐνθουσιασμός, ἡ καθαριότης, ἡ Χριστιανικὴ ἀγάπη, τὴν εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν τῶν ὁποίων θὰ ὑφίσταται ἐκ πρώτης στιγμῆς ὁ ἀνήλικος. Τὸ οἴκημα εἰς τὸ ὁποῖον θὰ στεγάζεται ἡ ὑπηρεσία αὕτη θὰ πρέπει νὰ εἶναι μακρὰν τῶν ἀστυνομικῶν καταστημάτων. Νὰ

εἶναι καινουργέστατον καὶ εὐρύχωρον κατὰ τὸ πρότυπον τῶν οἰκημάτων τῶν Πρώτων Κοινωνικῶν Βοηθειῶν.

Π ρ ο σ ό ν τ α ὑ π α λ λ ή λ ω ν. Οἱ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην μέλλοντες νὰ ὑπηρετήσωσιν ὑπάλληλοι οἱουδήποτε κλάδου καὶ Δ/σεως πρέπει νὰ εἶναι πέρα ὡς πέρα ἄνθρωποι μὲ καθαρὰ ψυχή, μὲ καλλιεργημένο πνεῦμα, μὲ ἀκατάβλητη ὑπομονή, μεταξὺ ἐκείνων οἵτινες ἐπέδειξαν ἢ δύνανται νὰ ἐπιδείξωσι ζωηρὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἀνήλικον νεολαίαν, μεταξὺ ἐκείνων, οἵτινες ἠμποροῦν νὰ κατανοοῦν καὶ νὰ αἰσθάνωνται τοὺς παῖδας καὶ νὰ γίνωνται νοητοὶ καὶ αἰσθητοὶ ὑπ' αὐτῶν, νὰ εἶναι κεκοσμημένοι μὲ πλουσίαν συναισθηματικότητα, φιλαλληλίαν καὶ φιλανθρωπίαν.

Ἅπαντες οἱ ἐπιλεγησόμενοι, ἵνα ὑπηρετήσωσι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν προλήψεως καὶ καταστολῆς ἐγκληματικότητος ἀνηλίκων, δέον προηγουμένως νὰ ὑποστῶσιν θεωρητικὴν διδασκαλίαν ὑπὸ εἰδικῶν ἐπιστημόνων, περὶ τῆς ψυχολογίας τοῦ παιδιοῦ, περὶ τῆς καταλλήλου μεταχειρίσεως αὐτῶν καὶ τῶν ἐφήβων, περὶ τῶν αἰτίων τῆς παρεκτροπῆς των καὶ τῆς ροπῆς πρὸς τὴν ἀλητείαν καὶ τὴν ἐγκληματικότητα, καὶ ἐν γένει περὶ ἀνθρωπισμοῦ.

Γ ε ν ι κ ὰ κ α θ ή κ ο ν τ α ὑ π α λ λ ή λ ω ν. Οἱ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην ἀνήκοντες ὑπάλληλοι δὲν θὰ ἀσχολοῦνται μὲ ἄλλα καθήκοντα, ἐξαιρέσει τῶν ἀστυνομικῶν, οἵτινες μόνον εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις μέτρων τάξεως καὶ ἀσφαλείας θὰ δύνανται νὰ χρησιμοποιηθῶσι εἰς ἀστυνομικὰ ἔργα, πάντοτε δὲ κατόπιν διαταγῆς τοῦ Ὑφυπουργείου Ἐσωτερικῶν. Οἱ ἀστυνομικοὶ οἱ ὑπηρετοῦντες εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην θὰ φέρωσι πάντοτε πολιτικὴν περιβολήν.

Τὸ κύριον καθῆκον τῶν ὑπαλλήλων τῆς ὑπηρεσίας προλήψεως καὶ καταστολῆς τῆς ἐγκληματικότητος τῶν ἀνηλίκων θὰ εἶναι προληπτικὸν καὶ σωφρονιστικόν, καὶ εἰς συγκεκριμένας μόνον περιπτώσεις κατασταλτικόν, ἤτοι ἐὰν θὰ ἔχωμεν τὴν διάπραξιν ἐγκλήματος ὑπ' ἀγνώστων ἀνηλίκων θὰ καταστέλλεται τοῦτο ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν λοιπῶν ἀστυνομικῶν ὑπηρεσιῶν, μὲ ὀλίγας λέξεις δὲ «ἀποτροπὴ παντὸς κινδύνου ἀπειλοῦντος τὴν νεότητα».

Ε ἰ δ ι κ ώ τ ε ρ ο ν:

1) Περισυλλογή, προσωρινὴ περίθαλψις καὶ παρακολούθησις μέχρις ὁριστικῆς τακτοποιήσεως τῶν ἐπαιτῶν ἢ ἀλητῶν ἐφήβων καὶ ἀνηλίκων. Ὁμοίως τῶν ἀστέγων, τῶν ἐν πορνείᾳ διαβιούντων, τῶν τοξικομανῶν, τῶν ἐκτρεπομένων πρὸς τὰ παίγνια, τῶν ἐχόντων κακὰς συναναστροφὰς ἢ τῶν συχναζόντων εἰς κακόφημα κέντρα.

2) Ἡ μεταγωγὴ ἢ προσωρινὴ φρούρησις τῶν ἀνηλίκων.

3) Ἡ μέριμνα μετὰ τὴν ἀποφυλάκισιν.

4) Ἡ περισυλλογή, ἡ μέριμνα, ἡ περίθαλψις μέχρι τῆς ὁριστικῆς τοποθετήσεως τῶν νόθων καὶ τῶν ἐκθετομένων.

5) Ἡ περισυλλογὴ καὶ ἡ περίθαλψις τῶν τυφλῶν, τῶν χωλῶν καὶ λοιπῶν πασχόντων.

6) Ἡ παρακολούθησις τῶν ἐκ τῶν σχολείων ἀπουσιαζόντων καθ' ὑποτροπὴν καὶ ἐν ἀγνοίᾳ τῶν γονέων ἢ κηδεμόνων των, κατόπιν πάντοτε προηγουμένης συνεννοήσεως μετὰ τῶν διευθυντῶν τῶν οἰκείων σχολείων.

7) Ἡ περισυλλογὴ τῶν εἰς τὰς ὁδοὺς παιζόντων καὶ τῶν εἰς τὰ τροχιοδρομικὰ ὀχήματα ἢ αὐτοκίνητα ἀναρριχομένων ἀνηλίκων.

8) Μέριμνα περὶ τῶν ἐργαζομένων ἀνηλίκων παίδων εἰς ἐργοστάσια ἢ παντὸς εἴδους καταστήματα, περὶ τῶν ὑπηρετριῶν καὶ τῆς πολιτείας αὐτῶν κατὰ τὰς ἐξόδους των, περὶ τῶν ψυχικῶς πασχόντων, τῶν ὑπὸ τῶν γονέων των ἐγκαταλελειμμένων ἢ τῶν ἐξωθουμένων πρὸς ἐπαιτείαν.

9) Ἡ μέριμνα περὶ τῶν ἀποπειρωμένων πρὸς αὐτοκτονίαν.

10) Ἡ ἀναζήτησις ἢ διαπίστωσις περιπτώσεων παραμελήσεως ἢ κακομεταχειρίσεως ἀνηλίκων ὑπὸ τῶν γονέων, τῶν κηδεμόνων των ἢ τῶν διευθυντῶν καταστημάτων κ.λ.π.

11) Παροχὴ ὁδηγιῶν καὶ συμβουλῶν εἰς τοὺς γονεῖς των.

12) Ἡ παρακολούθησις τῶν τροφῶν καὶ τῶν συνοδῶν τῶν ἀνηλίκων, εἰς τοὺς κήπους, παιδικὰ πάρκα ἢ κολυμβητήρια.

13) Παρακολούθησις καὶ παρεμπόδισις μελέτης ἀσέμνων βιβλίων καὶ περιοδικῶν, εἰσόδου εἰς θεάματα ἀκατάλληλα δι' ἀνηλίκους καὶ εἰς σφαιριστήρια ἢ σκοπευτήρια καὶ παρόμοια κέντρα.

14) Γενικώτερον δὲ τὴν παρότρυνσιν τῶν ἀνηλίκων πρὸς τὸν ἀθλητισμόν, τὸν προσκοπισμὸν καὶ πρὸς τὰς τιμίας ἐργασίας καὶ τὴν φοίτησιν εἰς τὰ κατηχητικὰ σχολεῖα.

15) Τὴν καθοδήγησιν καὶ διδασκαλίαν περὶ τῶν κινδύνων τῆς χρήσεως τοῦ οἰνοπνεύματος, ὅπερ ἀποτελεῖ μέγιστον κίνδυνον παρεκτροπῆς τῶν ἀνηλίκων.

ΣΤ' Συνεργασία Υ.Π.Κ.Ε.Α. μετ' ἄλλων Ὑπηρεσιῶν καὶ Ὀργανώσεων.

Ἡ Ὑπηρεσία Προλήψεως καὶ Καταστολῆς Ἐγκληματικότητος Ἀνηλίκων θὰ χρειασθῇ ἐν τῇ διεξαγωγῇ τοῦ ἔργου της νὰ συνεργασθῇ καὶ μὲ τὰς ἄλλας ὀργανώσεις ἢ σωματεῖα, ἅτινα μέχρι σήμερον ἔχουν συναφὲς πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην ἔργον, καθὼς ἐπίσης καὶ μὲ τὰς οἰκογενείας τῶν ἀδιορθώτων ἀνηλίκων. Τοιαῦτα σωματεῖα ἢ ὀργανώσεις ἢ ὑπηρεσίαι εἶναι τὸ Π.Ι.Κ.Π.Α. ἡ Χ.Ε.Ν., τὸ Σῶμα Ἑλλήνων Προσκόπων, τὰ Ὀρφανοτροφεῖα, τὰ Βρεφοκομεῖα, οἱ ἀθλητικοὶ σύλλογοι, ἰδιαιτέρως δὲ ἡ Ἐκκλησία, διότι χωρὶς τὴν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας διδασκομένην Χριστιανικὴν ἀγάπην οὐδὲν ἕτερον παιδαγωγικὸν μέσον θέλει τελεσφορήσῃ, θεωρεῖται δὲ σήμερον ἡ Χριστιανικὴ ἀγάπη τὸ πλέον ἄριστον καὶ τελεσφόρον παιδαγωγικὸν μέσον.

Μετὰ τὴν ἵδρυσιν τῆς Ὑπηρεσίας Προλήψεως καὶ Καταστολῆς Ἐγκληματικότητος Ἀνηλίκων θὰ πρέπει νὰ παύσουν λειτουργοῦσαι εἰς ἀνεξαρτήτους ὀργανώσεις, ὅλαι αἱ μέχρι σήμερον λειτουργοῦσαι κατόπιν ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας, θὰ παραληφθοῦν δὲ ἐξ αὐτῶν ὅλα τὰ χρήσιμα στοιχεῖα, διὰ τὴν περαιτέρω συνέχισιν τῆς ἐργασίας αὐτῆς ὑπὸ τῆς νέας ὑπηρεσίας.

Κατὰ τὸ πρότυπον τοῦ Γενικοῦ Ἀρχείου τῆς Ὑποδιευθύνσεως Γενικῆς Ἀσφαλείας θὰ καταρτισθῇ δι' ἕκαστον ἀνήλικον, ὅστις ἤθελε ἀπασχολήσει ὁπωσδήποτε τὴν Ὑπηρεσίαν, φάκελλος, ὅστις θὰ ἐνημεροῦται ἐπὶ τῆς ἐν γένει πορείας τοῦ ἀνηλίκου καὶ τῆς ὑπὲρ αὐτοῦ λαμβανομένης προστασίας.

Ἀναμφιβόλως κατὰ τὰ πρῶτα στάδια τῆς λειτουργίας της, ἡ Ὑπηρεσία αὕτη θὰ παρουσιάσῃ ἀτελείας καὶ πλεῖστα κενά, τὰ ὁποῖα σὺν τῷ χρόνῳ διὰ τῆς ἀποκτωμένης πείρας θὰ περιορισθῶσιν εἰς τὸ ἐλάχιστον ἢ καὶ θὰ ἀπαλειφθῶσιν.

Ἡ ἀνάληψις τοιούτου ἔργου εἶναι σοβαρωτάτης κοινωνικῆς σημασίας, θὰ εἶναι δὲ λίαν κοπιῶδες καὶ ἐπίπονον καὶ θὰ χρειασθοῦν μακραὶ καὶ ἐπίμονοι προσπάθειαι ἀτόμων κοσμουμένων μὲ πλείστας ψυχικάς, χριστιανικὰς καὶ κοινωνικὰς ἀρετάς, τῆς μητρότητος καὶ κοινωνικῆς ἐξυγιάνσεως καὶ ἐν γένει τῆς ὠθήσεως τῆς κοινῆς γνώμης πρὸς τὰ κοινωνικὰ ζητήματα καὶ ἰδίᾳ ὑπὲρ τοῦ ἐνδιαφέροντος πρὸς τὰ ἀπροστάτευτα καὶ ἐγκαταλελειμμένα παιδιά.

Ὅσονδήποτε ὅμως ἀγαθαὶ καὶ ἂν εἶναι αἱ προθέσεις ἐκείνων ποὺ ἔχουν ἀναλάβει τὸ ἔργον τῆς διασώσεως τῆς ἀπροστατεύτου καὶ ἐγκαταλελειμμένης νεότητος, καθὼς καὶ ἐκείνων οἵτινες μέλλουν νὰ ἀναλάβουν τοῦτο, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτύχουν ἐξ ὁλοκλήρου εὐνοϊκὰ ἀποτελέσματα. Παράγοντες βιολογικοί, καθ' ἡμᾶς δὲ περισσότερον τοῦ περιβάλλοντος, ἐξασθενίζουν τὴν δύναμιν ἀντιστάσεως τῶν ἀνηλίκων καὶ ἐξωθοῦν τούτους εἰς τὴν διάπραξιν ἐγκλημάτων. Πρὸς τὸ περιβάλλον λοιπὸν θὰ πρέπει νὰ στραφῇ κατὰ μείζονα λόγον ἡ προσοχὴ τῆς ἐν λόγῳ ὑπηρεσίας. Τὸ πρῶτον ὅμως περιβάλλον ποὺ θὰ ἐννοήσῃ ὁ παῖς εἶναι τοῦ σπιτιοῦ καὶ τῆς οἰκογενειακῆς ἑστίας.

Ὅλα τα παραστρατημένα παιδιὰ ἔχουν ἐγκαταλειφθῆ ἀπὸ τοὺς γονεῖς των εἴτε διότι δὲν ἠμποροῦν νὰ τὰ διαθρέψουν, εἴτε διότι ἔχει ἐγκαταλειφθῆ καὶ διαλυθῆ ἡ οἰκογενειακὴ ἑστία.

Πρὸς ἀπάλειψιν λοιπὸν τῆς αἰτίας ἐγκαταλείψεως τῶν ἀνηλίκων ὑπὸ τῶν γονέων των καὶ τὴν ἀποτροπὴν καὶ διάλυσιν τῆς οἰκογενείας ὡς βασικοῦ αἰτίου τῆς παρεκτροπῆς τῶν ἀνηλίκων, πρέπει νὰ στραφῶσιν αἱ προσπάθειαι τῆς ἱδρυθησομένης ὑπηρεσίας.

'Η μητρικὴ στοργὴ καὶ ἀγάπη, βεβαιώνουν σήμερον ὅλοι οἱ παιδαγωγοί, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀντικατασταθῆ μὲ τίποτε. Τὰ παιδιὰ ποὺ ἀναπτύσσονται μακρυὰ ἀπὸ τοὺς γονεῖς των καὶ δὲν νοιώθουν τὴν θέρμη τῆς μητέρας καὶ τοῦ πατέρα θὰ εἶναι δύστροπα καὶ θὰ ὑποφέρουν εἰς ὅλην τους τὴν ζωή. Οἱ παιδικοὶ σταθμοί, τὰ βρεφοκομεῖα καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι ὀργανισμοὶ προστασίας τοῦ παιδιοῦ, ἐνῶ κάμνουν ὅ,τι μποροῦν γιὰ τὸ παιδί, δὲν προβαίνουν εἰς καμμίαν ἐνέργειαν διὰ νὰ προλάβουν τὴν διάλυσιν τῆς οἰκογενείας. Μία οἰκογένεια καταστρέφεται κυρίως διὰ λόγους οἰκονομικούς. Πόσες μητέρες δὲν ἐξωθοῦν τὰ παιδιά τους εἰς τὴν ἐπαιτείαν ἢ ἐκθέτουν ταῦτα διότι δὲν ἠμποροῦν νὰ τὰ διαθρέψουν; Πόσες οἰκογένειες διὰ τὸν ἴδιον λόγον δὲν ἀφήνουν τὰ παιδιά τους νὰ ἀλητεύουν εἰς τοὺς δρόμους; Ὅλα αὐτὰ τὰ παιδιὰ ποὺ ἀποτελοῦν καὶ τὸ μεγαλύτερον ποσοστὸν τῶν ἐγκληματησάντων, θὰ ἠμποροῦσαν κάλλιστα νὰ παραμείνουν εἰς τὰ σπίτια των, ἐὰν ἐχορηγοῦντο οἰκονομικὰ ἐπιδόματα εἰς τὰς οἰκογενείας. Ἔρευναι ἐπίσης ἔχουν ἀποδείξει ὅτι μὲ τὸ ἥμισυ σχεδὸν χρηματικὸν ποσὸν τὸ ὁποῖον δαπανᾶται ἀπὸ τοὺς διαφόρους σταθμοὺς καὶ ὀργανισμοὺς τῆς παιδικῆς προστασίας, θὰ ἠμποροῦσαν νὰ ἐπιδοτηθοῦν αἱ οἰκογένειαι καὶ τὰ παιδιὰ αὐτὰ νὰ μένουν εἰς τὰ σπίτια των καὶ νὰ μὴ ἐξωθοῦνται πρὸς τὴν ἐκτροπὴν καὶ τὴν ἀνηθικότητα.

'Η κοινωνικὴ νομοθεσία ὅμως δὲν προβλέπει ἀκόμη τὴν ἐπιδότησιν αὐτὴν (ἐξαιρέσει μιᾶς ἐπιδοτήσεως ποὺ παρέχει τὸ ΠΙΚΠΑ) ποὺ εἶναι καθ' ἡμᾶς ἡ καλυτέρα λύσις διὰ τὴν προστασίαν τοῦ παιδιοῦ. Τὴν λύσιν ταύτην σήμερον ὑποστηρίζουν εἰς τὴν 'Αγγλίαν διαπρεπεῖς παιδωγωγοὶ καὶ θὰ ζητηθῆ ἐπιμόνως ἡ ἐφαρμογή της ὑπὸ τὸν ὅρον βέβαια ὅτι θὰ ὑπάρχῃ ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ἄγρυπνος ἐπιτήρησις τῶν ἐπιδοτουμένων οἰκογενειῶν ἵνα τὰ ἐπιδόματα διατίθενται εἰς τὰ ἄπορα τέκνα των.

Εἰς τὴν μητέρα λοιπὸν καὶ μόνον εἰς τὴν μητέρα νὰ δοθοῦν τὰ μέσα νὰ διαθρέψῃ καὶ διαπαιδαγωγήσῃ τὸ παιδί της. Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν πρέπει καὶ ἡμεῖς σιγὰ-σιγὰ νὰ προσανατολισθῶμεν διὰ νὰ ἐπιτύχωμε πολὺ περισσότερον εὐνοϊκὰ ἀποτελέσματα. Κοινωνία ποὺ ὑψώνει τὴν μητέρα ἐργάζεται διὰ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ ἐπιπέδου τοῦ πολιτισμοῦ της

καὶ Πατρὶς ποὺ δίνει στὴν μητέρα τὴν θέσιν της ἐργάζεται διὰ τὸ μεγαλεῖον της.

Ἐὰν δὲν φθάσωμεν εἰς αὐτὸν τὸν τρόπον τῆς παιδικῆς προστασίας, νὰ εἴμεθα βέβαιοι καὶ ἐγκληματικότης ἀνηλίκων θὰ ὑπάρχῃ καὶ ἀπασχόλησις τῶν κρατικῶν ὑπηρεσιῶν, ἄνευ ἀποτελεσμάτων.

Ἀπόδειξις ὅτι καίτοι τεράστια ποσὰ ἐξοδεύονται εἴτε ὑπὸ τοῦ κράτους, εἴτε ὑπὸ τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας, ἐν τούτοις τὸ ἐγκλήματα τῶν ἀνηλίκων πληθύνονται καὶ τὸ πρόβλημα προβάλλει ἑκάστοτε ὀξύτερον ὡς ἕνα ἄλυτον κοινωνικὸν φαινόμενον.

Εἶχα τὴν εὐχέρειαν κατὰ τὰ μακρὰ ἔτη τῆς ὑπηρεσίας μου εἰς τὰ κεντρικὰ Ἀστυνομικὰ Τμήματα τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἰδίᾳ εἰς τὸ Δ' τοιοῦτον, ν' ἀσχοληθῶ ἀρκούντως μὲ τοὺς ἐν τῇ πλατείᾳ Ὁμονοίας καὶ τῶν πέριξ αὐτῆς χώρων κυρίως περιφερομένους ἀλητόπαιδας ἢ ἐπαίτας ἄρρενας καὶ θήλεις.

Οἱ περισσότεροι, διὰ νὰ μὴ εἴπω πάντες, ἐξωθοῦντο εἰς ἐπαιτείαν ἢ εἰς τὴν κεκαλυμμένην τοιαύτην (διὰ τῆς πωλήσεως μικροαντικειμένων) ὑπὸ τῶν μητέρων των διὰ λόγους οἰκονομικούς, διὰ νὰ ἐξοικονομήσουν 20 δραχμὰς ἡμερησίως καὶ μὲ αὐτὰς νὰ διατραφῇ ὁλόκληρος οἰκογένεια, ἢ ἦσαν τέκνα διαλελυμένων οἰκογενειῶν, οὐδεμιᾶς ἀπολαμβάνοντα περιθάλψεως ἢ προστασίας.

Οὐδεὶς ὑπέδειξεν εἰς αὐτοὺς τοὺς περιφερομένους ἀνηλίκους καὶ πωλοῦντας μπαλαίνας, καραμέλας, ἢ μαραμένα ἄνθη, πρὸς συγκάλυψιν τῆς ἐπαιτείας των καὶ οὐδεὶς ἐμερίμνησε νὰ τοποθετηθῶσιν εἰς διάφορα σχολεῖα ἢ ἐργαστήρια ἢ μοδιστράδικα διὰ τὴν ἐκμάθησιν μιᾶς οἱασδήποτε τέχνης, ἵνα οὗτοι γίνουν δημιουργικοὶ καὶ ἐργατικοὶ πολῖται. Ἐθίζονται εἰς τὸν τοιοῦτον βίον ἀπὸ τῆς νεαρᾶς των ἡλικίας καὶ μεταγενεστέρως δυσκόλως μεταβάλλονται εἰς χειρώνακτας, ἐκεῖθεν δὲ ἐκπορεύονται τὰ φυτώρια τῶν ἐγκληματιῶν.

Θὰ ἀναφέρω τὸ ἑξῆς περιστατικὸν ἐκ τῶν πολλῶν ποὺ ἔχω εἰς τὴν διάθεσίν μου:

Κατὰ τὸ ἔτος 1950, ὅτε ὑπηρέτουν εἰς τὸ Δ' Ἀστυνομικὸν Τμῆμα Ἀθηνῶν ὡς Ὑπαστυνόμος β' εἶχα ἀντιληφθῆ, κατὰ τὴν μετάβασίν μου εἰς τὸν σταθμὸν Λαρίσης πρὸς ἐπιθεώρησιν τοῦ ἐκεῖ ἀκινήτου σκοποῦ, νὰ περιφέρωνται ἔξωθι τοῦ σταθμοῦ 3 ἀνήλικοι, ἀποζῶντες ἐκ τῆς μεταφορᾶς δεμάτων, βαλιτσῶν κ.λ.π., εὐθὺς δὲ ὡς μὲ ἔβλεπον ἢ οἱονδήποτε ἄλλον ἀστυνομικὸν ἐτρέποντο εἰς φυγήν. Σιγὰ-σιγὰ ὅμως ἐπλησίασα αὐτοὺς καὶ τοὺς ἔκαμα φίλους. Οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἤξευρε τοὺς γονεῖς του ἢ ἄλλους συγγενεῖς του ἢ τίποτε περισσότερον περὶ τῆς καταγωγῆς του. Παρεκάλεσα ἰσαρίθμους γνωστούς μου ἰδιοκτήτας συνεργείων ἐπισκευῆς αὐτοκινήτων ἢ σιδηρουργείων, οἵτινες προσέλαβον αὐτοὺς ἵνα τοὺς ἐκμάθουν τὰς συναφεῖς τέχνας, κατόπιν προηγουμένης συγκαταθέσεώς των. Καὶ οἱ τρεῖς κατὰ τὰ πρῶτα στάδια τῆς νέας των ἐργασίας ἐπήγαιναν καλά, ἦσαν πρόθυμοι, εἶχον ἀρκοῦσαν ἀντίληψιν καὶ ὅλα ἔδειχναν ὅτι αὐτοὶ οἱ ἀνήλικοι εἶχον σωθῆ. Μετὰ παρέλευσιν μηνὸς περίπου, εἷς ἐξ αὐτῶν ἀπεστάλη παρὰ τοῦ προϊσταμένου του ἵνα καταβάλῃ εἰς μίαν Τράπεζαν τὸ ποσὸν τῶν 1.000 δραχμῶν.

Ὁ καλός μας φίλος συναποκομίσας τὸ χρηματικὸν ποσὸν ἐξηφανίσθη. Πιστεύω ἀπόλυτα ὅτι ἐὰν δὲν τοῦ ἐδίδετο τὸ χρηματικὸν αὐτὸ ποσὸν εἰς τὰς χεῖρας του νὰ δελεασθῇ ἐξ αὐτοῦ, ἕως ὅτου θὰ εἶχεν ἀποβάλει τὰς παρελθούσας κακάς του ἕξεις καὶ νὰ ἐσυνήθιζεν εἰς τὸν φρόνιμον βίον καὶ νὰ ἀποκτοῦσε οὕτω μεγαλυτέραν δύναμιν ἀντιστάσεως ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει πρὸς διάπραξιν ἐγκλήματος, θὰ ἐσώζετο καὶ αὐτός.

Ὁ ἀδικηθεὶς δὲν ὑπέβαλε κατ' αὐτοῦ μήνυσιν.

Παρὰ ταῦτα ὅμως ὁ νεαρός μας φίλος μετὰ παρέλευσιν μηνῶν τινων συνελήφθη παρ' ὀργάνων τοῦ Δ' Παρ/τος Ἀσφαλείας ἐπὶ κλοπῇ. Εἶχε διαπράξει νέον ἀδίκημα. Οἱ ἕτεροι δύο φίλοι μας ἔγιναν ἐξαιρετικοὶ τεχνῖται, ἀπολαύουν μεγάλης ἐκτιμήσεως τῶν προϊσταμένων των, μὲ θεωροῦν δὲ ἔκτοτε σωτῆρα των, ὁσάκις δὲ μὲ ἀντενίζουν ἐκδηλώνουν παντοιοτρόπως τὴν εὐγνωμοσύνην των.

Ἔχω πλεῖστα παραδείγματα ν' ἀναφέρω, ἀλλὰ ἤδη δὲν πρόκειται περὶ αὐτῶν.

(Συνεχίζεται)

ΔΑΚΤΥΛΟΣΚΟΠΙΑ

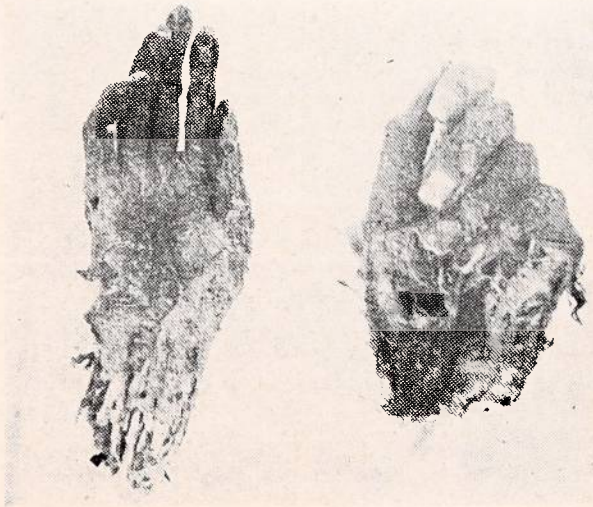
— ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΙΣ ΔΑΚΤΥΛΙΚΩΝ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΜΕΘΟΔΟΝ ΕΔ. ΧΟΥΒΕΡ, ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗΣ ΑΣΤΥΝ. Β. ΑΜΕΡΙΚΗΣ —

Ὑπὸ Ἀστυνόμου Β' κ. Δ. ΚΑΤΣΙΜΑΓΚΛΗ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

11. Ἀποξηραμένα δάκτυλα πτωμάτων.

Τὰ προβλήματα ἅτινα ἀνακύπτουν κατὰ τὴν ἀνεύρεσιν πτωμάτων τῶν ὁποίων τὰ δάκτυλα εἶναι ἀπεξηραμένα (ἀφυδατωμένα) καὶ φέρουν συνήθως πληθὺν ρικνώσεων ἐφ' ὅλης τῆς ἐπιφανείας αὐτῶν, εἶναι (εἰκ. 167): α) ὁ τρόπος καὶ τὰ μέσα δι' ὧν τὸ δέρμα τῆς ραγὸς θὰ καταστῇ μαλακὸν καὶ β) ὁ τρόπος δι' οὗ θὰ ἐξαφανισθοῦν αἱ ρικνώσεις (ζαράδες). Συνήθως, τὰ ἀποξηραμένα δάκτυλα τῶν πτωμάτων, ἔχουν τὴν ἐπιδερμίδα αὐτῶν ἄθικτον καὶ ὡς ἐκ τούτου ὅλαι αἱ λεπτομέρειαι τῶν θηλοειδῶν γραμμῶν εἶναι ἐπίσης ἄθικτοι, ἀλλ' αἱ ρικνώσεις εἶναι τόσαι καὶ τοσαύτη ἡ σκληρότης τοῦ δέρματος, ὥστε οἱαδήποτε προσπάθεια λήψεως τῶν ἀποτυπωμάτων εἶναι ἀδύνατος. Ἐνίοτε ἡ διόγκωσις (φούσκωμα) τῶν ἀπεξηραμένων δακτύλων καθίσταται δυνατὴ διὰ διαλύματος 1-3% καυστικοῦ καλίου (ποτάσας). Ἀλλὰ συνιστᾶται πρὸς ἀποφυγὴν δυσαρέστων συνεπειῶν νὰ προηγηθῇ δοκιμὴ ἐπὶ ἑνὸς κατ' ἀρχὰς δακτύλου καὶ ἂν τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ἱκανοποιητικὸν νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ αὐτὴ μέθοδος καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων δακτύλων. Ἡ δοκιμὴ αὕτη θεωρεῖται ἀναγκαία διότι τὸ καυστικὸν κάλιον εἶναι λίαν καταστρεπτικὸν διὰ τὰς σάρκας (τὰς διαλύει) καὶ δυνατὸν νὰ προκαλέσῃ τὴν πλήρη καταστροφὴν τῶν θηλοειδῶν γραμμῶν. Τὰ δάκτυλα ἀποκόπτονται ἀπὸ τὴν μεσαίαν φάλαγγα καὶ ρίπτονται ἐντὸς τοῦ διαλύματος τοῦ καυστικοῦ καλίου καὶ ὅταν διογκωθοῦν καὶ ἀποκτήσουν τὸ φυσικὸν σχῆμα — λόγῳ τῆς ἀπορροφήσεως τοῦ καυστικοῦ καλίου — χρωνύονται διὰ τῆς μελάνης καὶ λαμβάνονται τὰ ἀποτυπώματα αὐτῶν κατὰ τὸν συνήθη τρόπον ἐπὶ τοῦ δακτυλοσκοπικοῦ δελτίου ἢ τῆς κάρτας. Ἡ χρονικὴ διάρκεια τῆς παραμονῆς τῶν δακτύλων ἐντὸς τοῦ διαλύματος τοῦ καυστικοῦ καλίου δὲν εἶναι καθωρισμένη. Ἡ διάρκεια παραμονῆς αὐτῶν δυνατὸν νὰ εἶναι ὀλίγαι ὧραι ἢ νὰ ἐξικνεῖται μέχρις ἀρκετῶν ἡμερῶν ἢ καὶ ἑβδομάδων. Οὐχ ἧττον ὅμως παρίσταται ἀνάγκη ὅπως κατὰ μικρὰ χρονικὰ διαστήματα, εἰς ἃς περιπτώσεις ἡ παραμονὴ τῶν δακτύλων ἐν τῷ διαλύματι εἶναι

Εἰκ. 167. Χεῖρες πτώματος γυναικὸς ἀγνώστου ταυτότητος εἰς Πάρνηθα. Ἦτο τὸ μόνον τμῆμα τοῦ σώματος τὸ ὁποῖον δὲν ἦτο ἀποσυντεθειμένον, λόγῳ τοῦ ὅτι δὲν ἤρχετο εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸ ἔδαφος καὶ λόγῳ τοῦ θέρους ἀπεξηράνθη.

μακρά, νὰ ἐξετάζωνται ταῦτα. Μετὰ πάροδον ἡμισείας ὥρας τὰ δάκτυλα ἐξάγονται ἐκ τοῦ διαλύματος καὶ ἐξετάζονται αἱ ρικνώσεις αὐτῶν καὶ ἡ ἀντοχὴ τοῦ δέρματος. Ἂν οὐδεμία μεταβολὴ διαπιστωθῇ ἐπαναρρίπτονται ἐντὸς τοῦ διαλύματος. Τὸ διάλυμα τοῦ καυστικοῦ καλίου δυνατὸν νὰ προκαλέσῃ μικρὰν ἀπολέπισιν (μάδιμα) τῆς ἐπιδερμίδος. Ἂν τοιοῦτον τι ἐπισημανθῇ ἐξάγομεν τὰ δάκτυλα ἐκ τοῦ ὑγροῦ, τὰ μαλάζομεν μετὰ προσοχῆς καὶ ὑπὸ συνεχῆ ἠπίαν ροὴν καθαροῦ ὕδατος μέχρις ὅτου ἀφαιρεθοῦν τὰ ἴχνη τῆς ἀπολεπίνσεως, ὅτε καὶ τὰ ἐπαναρρίπτομεν εἰς τὸ ὑγρὸν τοῦ καυστικοῦ καλίου.

Ἂν διαπιστώσωμεν ὅτι τὸ δέρμα τῶν δακτύλων ἀπέκτησε μεγάλην μαλακότητα, συνεπείᾳ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ διαλύματος τοῦ καυστικοῦ καλίου, τὰ ἐξάγομεν ἐξ αὐτοῦ καὶ τὰ ρίπτομεν ἐντὸς διαλύματος φορμαδελίνης 1 ἕως 3%, δι' ὀλίγα λεπτὰ καὶ ἀποκτοῦν ποιάν τινα σκληρότητα, ἀποβάλλουν δηλαδὴ τὴν πλαδαρότητα. Ἂν τὰ ἀπεξηραμένα δάκτυλα κατὰ τὴν παραμονήν των ἐπ' ἀρκετὰς ὥρας ἐντὸς τοῦ διαλύματος τοῦ καυστικοῦ καλίου δὲν διογκοῦνται (δὲν φουσκώνουν), ρίπτονται διὰ μίαν ἢ δύο ὥρας ἐντὸς καθαροῦ ὕδατος. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἐπιτυγχάνομεν τὴν ἐπίδρασιν τοῦ καυστικοῦ καλίου καὶ ἐπιταχύνεται ἡ διόγκωσις. Ὅταν ἐξάγωμεν τὰ δάκτυλα ἐκ τοῦ ὑγροῦ τοῦ καυστικοῦ καλίου παρατηροῦμεν εἰς τὰς πλείστας τῶν περιπτώσεων, ὅτι ἡ ἐπιφάνεια τῆς ἐπιδερμίδος αὐτῶν εἶναι κεκαλυμμένη διὰ λεπτῆς λευκῆς μεμβράνης (κρούστας). Τὴν μεμβράνην αὐτὴν τὴν ἀφαιροῦμεν δι' ἐλαφρᾶς τριβῆς διὰ τῶν δακτύλων μας καὶ ἐπαναρρίπτομεν τὰ δάκτυλα ἐντὸς τοῦ καυστικοῦ καλίου καὶ ἂν καὶ πάλιν σχηματισθῇ τὴν ἀπομακρύνομεν καὶ αὖθις θέτοτες τὰ δάκτυλα τοῦ νεκροῦ, ὑπὸ συνεχῆ ροὴν ἠπίου ὕδατος καὶ ρίπτομεν καὶ πάλιν ταῦτα ἐντὸς τοῦ διαλύματος τοῦ καυστικοῦ καλίου.

Ἡ ἐργασία αὕτη συνεχίζεται ἕως ὅτου τὰ δάκτυλα διογκωθοῦν καὶ ἀποκτήσουν τὸ φυσικόν των σχῆμα, ὅτε καὶ μελανοῦνται καὶ λαμβάνονται τὰ ἀποτυπώματα αὐτῶν. Δυνατὸν ὅμως κατὰ τὴν προσπάθειαν μελανώσεως τῶν δακτύλων ἡ ἐπικόλλησις τῆς μελάνης ἐπὶ τῶν θηλοειδῶν γραμμῶν νὰ παρακωλύεται λίαν σοβαρῶς, λόγῳ τῆς διαβροχῆς τοῦ δέρματος ἢ λόγῳ τῆς λιπαρότητος ἣν ἀποκτᾷ τοῦτο, συνεπείᾳ τῆς διαλύσεως τῶν λιπῶν τῶν δακτύλων κατὰ τὴν ἐπὶ μακρὸν παραμονὴν των ἐντὸς τοῦ καυστικοῦ καλίου. Τὰ σοβαρὰ ταῦτα μειονεκτήματα ἐξουδετεροῦνται ἂν τοποθετήσωμε τὰ δάκτυλα ἐπ' ἀρκετὰ λεπτά, ἐντὸς διαλύματος ἀσετόν. Μετὰ τὴν ἐξαγωγὴν των ἐκ τῆς ἀσετόνης ἀναμένομεν δι' ὀλίγα λεπτά, ἀποστεγνοῦνται, τὰ χρωνύομεν διὰ τῆς μελάνης καὶ λαμβάνομεν τὰ ἀποτυπώματα αὐτῶν ἐπὶ τοῦ δακτυλοσκοπικοῦ δελτίου ἢ ἐπὶ τῆς κάρτας.

Προείπομεν ὅτι ἡ ἐργασία τῆς διογκώσεως δυνατὸν νὰ διαρκέσῃ δύο τρεῖς ἡμέρας ἢ ἑβδομάδας. Ἂν ἡ μέθοδος αὕτη ἀποβῇ ἐπιτυχὴς ἐπὶ τοῦ ἑνὸς δακτύλου ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν ἑτέρων ἐννέα. Ἐφιστᾶται ὅμως ἰδιαιτέρως ἡ προσοχὴ ὅπως ἐπὶ ἑκάστου ἀποκοπτομένου δακτύλου σημειοῦται κατὰ τρόπον κατάδηλον καὶ ἀναμφισβήτητον, οὗ μόνον εἰς ποῖον ἐκ τῶν πέντε δακτύλων ἀνήκει, ἀλλὰ καὶ εἰς ποίαν χεῖραν, ἤγουν δεξιὸς δείκτης, ἀριστερὸς ἀντίχειρ κ.ο.κ.

Ἂν κατὰ τὴν δοκιμαστικὴν κατεργασίαν διαπιστωθῇ ἡ ἀναποτελεσματικότης τοῦ διαλύματος τοῦ καυστικοῦ καλίου, τὸ δάκτυλον ἐξάγεται ἐξ αὐτοῦ, ὑποβάλλεται εἰς ἠπίαν πλύσιν διὰ ρέοντος ὕδατος καὶ κατόπιν ρίπτεται ἐντὸς διαλύματος φαρμαδελίνης τῇ ἐπιδράσει τῆς ὁποίας σκληρύνεται καὶ οὕτω ἀποφεύγεται τυχὸν βλάβη ἢ καταστροφὴ τῶν θηλοειδῶν αὐτοῦ γραμμῶν. Ἀλλὰ πρὸς ἀπάλειψιν τῆς σκληρότητος καὶ τῶν ρικνώσεων δυνάμεθα νὰ χρησιμοποιήσωμεν καὶ ἑτέραν μέθοδον τὸ διάλυμα, τοῦ φωσφορικοῦ νατρίου, οὐσίαν ἣν περιέχει ἄφθονη καὶ τὸ «τρινάλ». Ἐντὸς τοῦ διαλύματος τοῦ φωσφορικοῦ νατρίου τὰ δάκτυλα δὲν δύνανται νὰ παραμείνουν ὅμως πέραν τῶν 8-10 ὡρῶν διότι ὑπάρχει κίνδυνος νὰ καταστραφοῦν. Διὸ χρήζουν συνεχοῦς παρακολουθήσεως. Ἂν ἡ συνεχὴς παρακολούθησις δὲν εἶναι δυνατὴ ρίπτονται

ἐντὸς διαλύματος οἰνοπνεύματος καθαρότητος 70% καὶ εἰς τὴν κατάλληλον εὐκαιρίαν ἐντὸς τοῦ διαλύματος τοῦ φωσφορικοῦ νατρίου. Ἂν καὶ ἡ μέθοδος αὕτη ἀποβῇ ἀναποτελεσματικὴ ρίπτονται τὰ δάκτυλα ἐντὸς διαλύματος γλυκερίνης (ἕνα μέρος γλυκερίνη, 9 ὕδωρ). Τὸ διάλυμα τῆς γλυκερίνης μετὰ τῶν ἀπεζηραμένων δακτύλων τὸ τοποθετοῦμεν ἄνωθεν φλογὸς καὶ βράζει μέχρις ὅτου τὰ δάκτυλα ἀποκτήσουν τὴν ἀπαιτουμένην μαλακότητα. Προσοχὴ χρειάζεται ἵνα μὴ ὑπερβῇ ἡ βράσις τὰ ὅρια ὅτε ὑπάρχει κίνδυνος πολτοποιήσεως. Μετὰ ταῦτα ρίπτομεν τὰ δάκτυλα εἰς καθαρὸν οἰνόπνευμα ἐπὶ πέντε λεπτά, τὰ ἐξάγομεν καὶ κατόπιν τὰ χρωνύομεν καὶ λαμβάνομεν τὰ ἀποτυπώματα αὐτῶν.

Ἂν καὶ ἡ μέθοδος αὕτη ἀποβῇ ἀναποτελεσματικὴ ἀποκόπτεται τὸ δέρμα τὸ φέρον τὸν ὅλον τύπον τοῦ ἀποτυπώματος καὶ ἀφαιροῦνται αἱ περιτταὶ ἴνες καὶ τὰ

Εἰκ. 168. Πτώματα φέροντα 4ου βαθμοῦ ἐγκαύματα. Φυσικὰ τὰ ἐνδύματα ἀπετεφρώθησαν. Καὶ τὰ τρία θύματα διήρχοντο τὴν ὁδὸν Σπύρου Μήλιου, ἀλλὰ συνεπείᾳ τῆς ὑψηλῆς θερμοκρασίας προσεβλήθησαν ἐξ ἀσφυξίας καὶ ἀπεβίωσαν.

λίπη. Καθ' ὃν χρόνον ἀφαιροῦνται αἱ ἴνες ἐμβαπτίζεται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὸ δέρμα ἐντὸς τοῦ ὑγροῦ τῆς «ξυλίνης», ἐνῷ συγχρόνως διὰ τῶν χειρῶν μαλάζεται τοῦτο διὰ νὰ ἀπαλειφθοῦν ἐξ αὐτοῦ αἱ ρικνώσεις. Ὅταν τὸ δέρμα λεπτυνθῇ ἀρκούντως καὶ ἀποκτήσῃ τὴν ἀπαραίτητον εὐλυγισίαν χρωνύεται διὰ τῆς μελάνης καὶ ἀποτυποῦται τὸ ἀποτύπωμα αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ δακτυλοσκοπικοῦ δελτίου ἢ τῆς κάρτας.

Ἂν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀναφερθείσης μεθόδου ἀποβῇ ἱκανοποιητικόν, ἐπακολουθῇ ἡ ἐφαρμογὴ αὐτῆς καὶ ἐπὶ τῶν ἐννέα ἑτέρων δακτύλων. Ἂν ὅμως καὶ ἡ μέθοδος αὕτη ἀποβῇ ἀναποτελεσματική, τὸ δέρμα τῆς ραγὸς λεπτύνεται ὅσον εἶναι δυνατὸν καὶ εἶτα τοποθετεῖται μεταξὺ ὑαλίνων πλακῶν καὶ λαμβάνεται ἡ φωτογραφία τοῦ ἀποτυπώματος αὐτοῦ διὰ κατακορύφου, πλαγίου ἢ διαπερατοῦ φωτισμοῦ.

Οὐχὶ σπανίως (πυρκαϊὰ Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ, εἰκ. 168) παρουσιάζονται περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας τὰ δακτυλικὰ ἀποτυπώματα τῶν πτωμάτων

εἶναι ἀφυδατωμένα, συνεπείᾳ ἀπανθρακώσεως ἢ μομιοποιήσεως ἕνεκεν τῆς ὑψηλῆς ἡλιακῆς θερμοκρασίας, λόγῳ μακρᾶς παραμονῆς ἐν ὑπαίθρῳ κατὰ τὸ θέρος.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, δὲν ἀποκλείεται τὸ δέρμα τῆς ραγὸς τῶν δακτύλων νὰ εἶναι μαλακὸν (πλαδαρὸν) ἀλλ' ἐνίοτε εἶναι καὶ σκληρὸν καὶ ρικνωμένον ἢ ἔχει ἐμφάνισιν ἀπηνθρακωμένου ἀντικειμένου ἂν καὶ διατηρεῖται στερεόν. Συνήθως εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς αἱ λεπτομέρειαι τῶν θηλοειδῶν γραμμῶν, δὲν εἶναι κατεστραμμέναι.

Ὅσάκις ἀνευρίσκεται πτῶμα καὶ διαπιστοῦται ὅτι ὁ θάνατος προῆλθεν συνεπείᾳ σοβαρῶν ἐγκαυμάτων τὸ ἐρώτημα ὅπερ ἀνακύπτει εἶναι ἂν ὑπάρχῃ δυνατότης ἐξακριβώσεως τῆς ταυτότητος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δακτυλικῶν αὐτοῦ ἀποτυπωμάτων. Ὅθεν εὐθὺς ἀμέσως δέον νὰ ἐξετασθῇ πρὶν ἢ μετακινηθῇ τὸ πτῶμα, εἰς ποίαν κατάστασιν εὑρίσκονται τὰ δακτυλικὰ αὐτοῦ ἀποτυπώματα καὶ ἂν συνεπείᾳ τῆς μετακινήσεως ὑπάρχῃ πιθανότης νὰ ὑποστοῦν βλάβην ἢ καταστροφήν. Πρὸς ἀποφυγὴν τοιούτου ἐνδεχομένου δέον νὰ λαμβάνωνται τὰ κατάλληλα προστατευτικὰ αὐτῶν μέτρα, ἀλλὰ τὸ πλέον λυσιτελὲς μέτρον εἶναι ἡ ἀποκοπὴ τῶν χειρῶν ἀπὸ τῶν καρπῶν ἢ τῶν δακτύλων ἀπὸ τῆς μεσαίας φάλαγγος. Ἐνίοτε ἡ ἐπιδερμὶς τῆς ραγὸς εἶναι κατὰ τμήματα σκληρὰ καὶ κατὰ τμήματα ἀποκολλημένη. Εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτάς, ἂν κινήσωμεν ἐμπρὸς-ὀπίσω τὸ δάκτυλον δυνατὸν νὰ ἐπιτύχωμεν τὴν ἀποκόλλησιν τῆς ἐπιδερμίδος τοῦ ὅλου δακτύλου, ὅτε καὶ τοποθετοῦμε αὐτὴν ἐπὶ τοῦ ἀντιστοίχου ἰδικοῦ μας δακτύλου καὶ χρωνύοντες αὐτὴν διὰ τῆς μελάνης λαμβάνομε τὸ ἀποτύπωμα ἐπὶ τοῦ δακτυλοσκοπικοῦ δελτίου ἢ τῆς κάρτας. Δυνατὸν ὅμως τὸ δέρμα τῆς ραγὸς τοῦ δακτύλου ἢ τῶν δακτύλων νὰ μὴν ἔχῃ ὑποστῇ ζημίαν, ὅτε καὶ τὰ δακτυλικὰ ἀποτυπώματα λαμβάνονται κατὰ τὸν συνήθη τρόπον. Δυνατὸν ὅμως νὰ εἶναι μὲν τὸ δέρμα τῆς ραγὸς ἄθικτον, ἀλλὰ νὰ φέρῃ ἀρκετὰς ρικνώσεις. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν καταβάλλομεν προσπάθειαν ὅπως διογκώσωμεν τὴν ράγα τοῦ δακτύλου κατόπιν ἐνέσεως δι' ὕδατος καὶ μετὰ ταῦτα τὴν χρωνύομεν διὰ τῆς μελάνης καὶ λαμβάνομεν τὸ ἀποτύπωμα κατὰ τὸν συνήθη τρόπον. Ἂν διὰ τῆς ἐνέσεως δὲν ἐπιτευχθῇ ἡ διόγκωσις, ἀποκόπτομεν τὸ δέρμα τῆς ραγὸς τὸ φέρον τὸν ὅλον τύπον τοῦ ἀποτυπώματος, ἀφαιροῦμεν κατὰ τὸ δυνατὸν τὰς περιττὰς ἴνας καὶ λίπη καὶ τὸ μαλάζομεν καθ' ὃν χρόνον τὸ διαβρέχομεν διὰ τοῦ ὑγροῦ τῆς ξυλίνης διὰ νὰ ἀποκτήσῃ τὴν ἀπαραίτητον εὐλυγισίαν. Μετὰ ταῦτα τὸ ἐπιχρίομεν διὰ τῆς μελάνης καὶ λαμβάνομεν τὸ ἀποτύπωμα αὐτοῦ, ἐπὶ τοῦ δακτυλικοῦ δελτίου ἢ τῆς εἰδικῆς κάρτας, ἂν δὲ τοῦτο δὲν καταστῇ δυνατόν, προβαίνομεν εἰς τὴν φωτογράφησιν τοῦ ἀποτυπώματος. Ἐνίοτε τὰ δάκτυλα τῶν πτωμάτων εἶναι ἀπηνθρακωμένα. Αἱ περιπτώσεις αὗται χρήζουν μεγάλης προσοχῆς διότι ὑπάρχει κίνδυνος καταστροφῆς τῶν λεπτομερειῶν τῶν θηλοειδῶν γραμμῶν. Ὅθεν πρώτιστον ἔργον εἶναι ἡ διαπίστωσις τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀπανθρακώσεως. Εἰς περιπτώσεις καθ' ἃς ἡ ἀπανθράκωσις εἶναι λίαν προκεχωρημένη, ἡ μόνη μέθοδος εἶναι ἡ λῆψις φωτογραφίας τοῦ ἀπηνθρακωμένου δακτυλικοῦ ἀποτυπώματος διὰ πλαγίου φωτισμοῦ. Διὰ τοῦ πλαγίου φωτισμοῦ προεκβάλλονται (δίδεται ἀνάγλυφος ἐμφάνισις) εἰς τὰς θηλοειδεῖς γραμμάς. Πάντως ἀπαγορεύεται οἱαδήποτε προσπάθεια χρώσεως τοῦ ἀποτυπώματος διὰ τῆς μελάνης καὶ ἡ προσπάθεια ἀποτυπώσεως αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ δακτυλικοῦ δελτίου ἢ τῆς εἰδικῆς κάρτας, διότι ὑπάρχει κίνδυνος ἀποθριματίσεως τῶν θηλοειδῶν γραμμῶν. Εἰς ἃς περιπτώσει ἡ ἀπανθράκωσις δὲν εἶναι μεγάλη καθαρίζομεν καὶ μαλάζομεν τὸ δέρμα τῆς ραγὸς τοῦ δακτύλου καὶ τὸ χρωνύομεν διὰ τῆς μελάνης καὶ λαμβάνομεν τὸ ἀποτύπωμα αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ δακτυλικοῦ δελτίου ἢ τῆς κάρτας ἢ διὰ τῆς φωτογραφήσεως.

12. Δακτυλικὰ ἀποτυπώματα πτωμάτων ἐντὸς ὕδατος εὑρεθέντων.

Ἡ τρίτη καὶ τελευταία περίπτωσις ἐμφανίζεται ὁσάκις ἀνευρίσκεται πτῶμα ἐπὶ μακρὸν ἔχον παραμείνει ἐντὸς ὕδατος καὶ συνεπείᾳ τῆς μακρᾶς παραμονῆς του ἔχουν ὑποστῇ ἀποσύνθεσιν τὰ δακτυλικὰ αὐτοῦ ἀποτυπώματα. Τὸ πρώτιστον καὶ κύριον

ἔργον εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν εἶναι ἡ ταχεῖα ἀποστέγνωσις τῶν δακτύλων. Ἀλλ' ἡ ταχεῖα ἀποστέγνωσις ἀντιμετωπίζει καὶ δυσκολίας τινάς, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι καὶ ἡ πιθανὴ διάρρηξις τοῦ δέρματος τῆς ραγός, συνεπείᾳ τῆς μακρᾶς ἐν τῷ ὕδατι παραμονῆς τοῦ πτώματος. Ἂν ἐκ τῆς ἐξετάσεως διαπιστωθῇ ὅτι τὸ δέρμα τῆς ραγὸς εἶναι ἄθικτον, τὸ πρῶτον μέλημα εἶναι νὰ τὸ καθαρίσωμεν μετὰ προσοχῆς, διὰ τεμαχίου βάμβακος ὅπερ ἔχομεν διαβρέξει προηγουμένως ἐντὸς καθαροῦ οἰνοπνεύματος ἢ βενζίνης ἢ ἀσετόνης. Ἀναμένομεν ἐπ' ὀλίγα λεπτὰ ἕως ὅτου ἀποξηρανθῇ τὸ δέρμα. Κατόπιν πιέζομε καὶ ὠθοῦμε τὰς ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς ραγὸς ρικνώσεις πρὸς τὴν πλευρὰν τοῦ ὄνυχος καὶ οὕτω ἀποκτᾷ τὸ δέρμα τῆς ραγὸς ἐπίπεδον ἐπιφάνειαν. Μετὰ ταῦτα χρωνύεται διὰ μελάνης τὸ δάκτυλον καὶ λαμβάνεται τὸ ἀποτύπωμα αὐτοῦ. Ἂν τὸ δέρμα τῆς ραγὸς ἔχῃ ὑποστῇ διάρρηξιν εἴς τι σημεῖον καὶ κρέμαται μέρος αὐτοῦ, ἀλλ' αἱ θηλοειδεῖς γραμμαὶ εἶναι ἄθικτοι, ἀφαιροῦμεν τὴν ἐπιδερμίδα, τὴν καθαρίζομεν καὶ τὴν ρίπτομεν ἐντὸς οἰνοπνεύματος ἢ βενζίνης καθαρᾶς (οὐχὶ ἀσετόν) ἐπὶ ἓν λεπτὸν περίπου, κατόπιν τὴν ἐπιπεδώνομε διὰ νὰ ἐπικαθίσῃ ἐφ' ὅλης τῆς ἐπιφανείας αὐτῆς ἡ μελάνη καὶ λαμβάνομε τὸ ἀποτύπωμα ἐπὶ δακτυλοσκοπικοῦ δελτίου ἢ ἐπὶ τῆς κάρτας.

Ἐνίοτε τὸ δέρμα τῆς ραγὸς τῶν δακτύλων εἶναι ὑπερβολικὰ ρικνωμένον καὶ συνάμα σκληρόν, ὥστε πᾶσα προσπάθεια χρώσεώς του διὰ τῆς μελάνης καὶ λήψεως τοῦ ἀποτυπώματος ἐπὶ δακτυλοσκοπικοῦ δελτίου ἢ ἐπὶ τῆς εἰδικῆς κάρτας εἶναι ἀδύνατος.

Ἡ λῆψις τοῦ δακτυλοσκοπικοῦ ἀποτυπώματος διὰ καταλλήλου πλαστικῆς οὐσίας ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δύναται νὰ δώσῃ καλὰ ἀποτελέσματα. Ἡ πλαστικὴ οὐσία πιέζεται ἐφ' ὅλου τοῦ τύπου τοῦ δακτυλικοῦ ἀποτυπώματος καλῶς καὶ μεθ' ὑπομονῆς καὶ μετὰ πάροδον ὀλίγου χρόνου ἀφαιρεῖται (ἀποκολᾶται) μετὰ προσοχῆς καὶ ἐπιστρώνεται ἐπὶ ὑάλου, διὸ τὸ πάχος τῆς πλαστικῆς οὐσίας δέον νὰ μὴν εἶναι ἀρκετόν. Αἱ θηλοειδεῖς γραμμαὶ ἐμφανίζονται ἐπὶ τῆς πλαστικῆς οὐσίας ὡς ἐσοχαὶ διὸ τὸ ἐκμαγεῖον ὑποβάλλεται εἰς φωτογράφησιν ὅτε παρέχεται ἡ δυνατότης τῆς ἀντιστροφῆς αὐτῶν, δηλαδὴ ἡ φυσική των ἀπεικόνησις.

Εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς τὸ τελεσφορώτερον μέτρον εἶναι ἡ διόγκωσις τῆς ραγὸς τοῦ δακτύλου δι' ὕδατος ἢ ἄλλου τινὸς ὑγροῦ, κατόπιν ἐνέσεως, οὕτως ὥστε νὰ ἀπαλειφθοῦν αἱ ρικνώσεις καὶ νὰ καταστῇ οὕτω δυνατὴ ἡ ἐπικόλλησις τῆς μελάνης ἐφ' ὅλης τῆς ἐπιφανείας τῆς ραγὸς καὶ ἡ λῆψις τοῦ ἀποτυπώματος αὐτῆς. Ἂν τοῦτο δὲν εἶναι ἐφικτόν, λαμβάνεται ἡ φωτογραφία τοῦ ἀποτυπώματος καὶ ἂν καὶ ἡ λῆψις τῆς φωτογραφίας ἀποβῇ ἀναποτελεσματικὴ ἀποκόπτεται τὸ φέρον τὸν ὅλον τύπον τοῦ ἀποτυπώματος δέρμα ἀφαιροῦνται αἱ περιταὶ ἶνες καὶ λίπη καὶ τοποθετεῖται μεταξὺ δύο ὑαλίνων καθαρῶν πλακῶν καὶ φωτογραφεῖται. Ἂν αἱ θηλοειδεῖς γραμμαὶ τῆς ἐπιδερμίδος εἶναι ἀμυδραὶ—δὲν εἶναι ἀνάγλυφοι—ἐξετάζονται αἱ θηλοειδεῖς γραμμαὶ τῆς ἔσω (ὀπισθίας) πλευρᾶς αὐτῆς καὶ ἂν διαπιστωθῇ ὅτι αὗται εἶναι ἐναργεῖς (ἀνάγλυφοι) καὶ μεθ' ὅλας τὰς λεπτομερείας, λαμβάνεται ἡ φωτογραφία αὐτῶν. Εἰς ἃς περιπτώσεις ἡ ἐπιδερμὶς ἔχει ἀπολεσθῇ καὶ τὸ «δέρμα» δὲν ἔχει διαβραχῇ, ὑπάρχει δυνατότης, ἀφοῦ προηγουμένως τὰ ἀποστεγνώσωμεν ἀρκετὰ καλά, διὰ νὰ ἐπικολλήσῃ ἡ μελάνη, νὰ λάβωμε τὸ ἀποτύπωμα αὐτοῦ ἐπὶ ἀπορροφητικοῦ χάρτου (στιποχάρτου) πλέον.

Ἂν ἡ μέθοδος αὕτη ἀποτύχῃ τὸ δάκτυλον καθαρίζεται διὰ τεμαχίου μαλακοῦ ὑφάσματος ὅμερ ἔχει προηγουμένως διαβραχῇ δι' οἰνοπνεύματος, καθαρᾶς βενζίνης, ἢ ἀσετόν, κατόπιν χρωνύεται διὰ τῆς μελάνης καὶ λαμβάνεται τὸ ἀποτύπωμα αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ δακτυλοσκοπικοῦ δελτίου ἢ τῆς κάρτας.

13. Ἀποξήρανσις δακτύλων.

Οὐχὶ σπανίως ἡ ἐπιδερμὶς τῶν δακτύλων καταστρέφεται ταχέως καὶ οὕτω τὸ δέρμα διαβρέχεται εἰς μεγάλον βαθμόν. Μία ταχεῖα μέθοδος ἀποστεγνώσεως τῶν

δακτύλων εἶναι ἡ τοποθέτησις αὐτῶν ἐντὸς καθαροῦ οἰνοπνεύματος κατ' ἀρχὴν 40% 50%, 60%, 70% καὶ τέλος 80% ἢ ἀσετόνης ἐπὶ 30' λεπτὰ τῆς ὥρας περίπου. Μετὰ τὰ ἐξάγομεν καὶ τὰ ρίπτομεν εἰς ὑγρὸν «ξυλίνης» ὅπου καὶ παραμένουν ἕως ὅτου διαπιστώσωμεν τὴν ἐξουδετέρωσιν (διάλυσιν) τῆς ἀσετόνης ἀπὸ τῆς ξυλίνης. Μετὰ ταῦτα τὰ ἐξάγομεν ἐκ τῆς ξυλίνης, τὰ τοποθετοῦμε ἐπὶ ἀπορροφητικοῦ χάρτου διὰ ταχυτέραν ἀποστέγνωσιν καὶ κατόπιν τὰ χρωνύομεν διὰ μελάνης καὶ λαμβάνομε τὰ ἀποτυπώματα αὐτῶν ἐπὶ τοῦ δακτυλοσκοπικοῦ δελτίου ἢ τῆς κάρτας. Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι μετὰ τὴν ἐξαγωγὴν τῶν δακτύλων ἐκ τοῦ ὑγροῦ τῆς ἀσετόνης ἡ ἀποστέγνωσις καὶ ἡ σκλήρυνσις αὐτῶν συντελεῖται ἐντὸς δευτερολέπτων. Ἡ «ξυλίνη» συντελεῖ εἰς τὸ νὰ ἀποκτήσῃ ποιάν τινα μαλακότητα τὸ δέρμα τῆς ραγὸς καὶ οὕτω διευκολύνεται ἡ ἀποτύπωσις τοῦ ἀποτυπώματος, ἐπὶ τοῦ δακτυλοσκοπικοῦ δελτίου. Ἂν μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐν λόγῳ μεθόδου, δηλαδὴ τὴν χρῆσιν τῆς ξυλίνης, τὸ δακτυλικὸν ἀποτύπωμα δὲν ἀποτυποῦται καλῶς ἐπὶ τοῦ δακτυλοσκοπικοῦ δελτίου, ὑποβάλλεται εἰς φωτογράφησιν.

14. Φωτογράφησις διὰ ἀκτίνων Χ.

Ἡ χρῆσις τῶν ἀκτίων Χ (ραδιοφωτογραφία) συνιστᾶται παρά τινων εἰδικῶν διὰ λῆψιν φωτογραφίας τῶν δακτυλικῶν ἀποτυπωμάτων τῶν πτωμάτων τῶν ὁποίων τὸ δέρμα τῆς ραγὸς ἔχει ὑποστῇ βαρεῖαν ἀποσύνθεσιν ἢ πλήρη ἀφυδάτωσιν. Ἐν περιλήψει, ἡ λῆψις φωτογραφίας διὰ τῶν ἀκτίνων Χ ἀπαιτεῖ πρῶτον κάλυψιν τῆς ὅλης ἐκτάσεως τῆς ραγὸς τοῦ δακτύλου, διά τινος ἐκ τῶν βαρέων ἁλάτων, οἷον διὰ βισμουθίου ἢ διὰ μολυβδούχου ἄνθρακος. Μετὰ τὴν κάλυψιν διὰ λεπτοῦ στρώματος δι' ἑνὸς ἐκ τῶν ἀναφερθέντων ἁλάτων τῆς ὅλης ἐκτάσεως τοῦ τύπου τοῦ δακτυλικοῦ ἀποτυπώματος, λαμβάνεται ἡ φωτογραφία αὐτοῦ. Φυσικὰ ἀπαιτεῖται εἰδικὸν μηχάνημα καὶ τοῦ ὁποίου ὁ χειρισμὸς προϋποθέτει εἰδικὴν ἐκπαίδευσιν. Τὸ μηχάνημα ἰδιαιτέρως, ἀλλὰ καὶ τὰ χρησιμοποιούμενα ὑλικὰ εἶναι ἀρκετὰ δαπανηρά. Ἀλλὰ ἡ ἀπόδοσις τῆς ραδιοφωτογραφίας δὲν θεωρεῖται τόσον ἱκανοποιητική, ὥστε νὰ εἶναι πλήρως δεδικαιολογημένη ἡ διάθεσις τόσον μεγάλου χρηματικοῦ ποσοῦ διὰ τὴν προμήθειαν τοῦ μηχανήματος. Ἰδιαιτέρως ἀνεπιτυχεῖς εἶναι αἱ ραδιοφωτογραφίαι, ὅταν αἱ ἐπὶ τῆς ραγὸς ρικνώσεις εἶναι μεγάλαι καὶ πολλαί. Τὰ ἀποτελέσματα εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς εἶναι πενιχρά, ἰδιαιτέρως δὲ ἂν ἡ σῆψις τοῦ δέρματος εἶναι προκεχωρημένη. Ἂν αἱ ρικνώσεις (πτυχώσεις) εἶναι ὀλίγαι καὶ τὸ βάθος αὐτῶν μικρόν, ἡ ραδιοφωτογραφία ἀποδίδει ἐξαιρετικὰ ἀποτελέσματα. Ἀλλ' ἐπὶ παρομοίων περιπτώσεων ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα κτῶνται καὶ διὰ τῆς χρώσεως τοῦ δακτύλου διὰ τῆς μελάνης καὶ λήψεως τοῦ ἀποτυπώματος ἐπὶ τοῦ δακτυλοσκοπικοῦ δελτίου ἢ ἐπὶ τῆς εἰδικῆς κάρτας ἢ διὰ πλαστικῆς τινὸς καταλλήλου οὐσίας ἢ κατόπιν φωτογραφήσεως διὰ τῆς συνήθους μεθόδου.

Δι' ὅλους τοὺς ἀναφερθέντας λόγους ἡ λῆψις ραδιοφωτογραφίας σήμερον ἐνεργεῖται μόνον ἀπὸ τὰ ἀστυνομικὰ ἐργαστήρια τῶν πλουσίων κρατῶν.

(Συνεχίζεται)

ΚΑΙΝΟΦΑΝΕΙΣ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ

ΑΤΕΒΡΙΝΗ—ΝΕΟ—ΑΝΤΕΡΓΑΝ *

Τοῦ Καθηγητοῦ Ἰατροδικαστικῆς
† ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΚΑΤΣΑ

Πάντα σχεδὸν τὰ φάρμακα, καὶ ὑπὸ τὰς συνήθεις θεραπευτικὰς δόσεις χορηγούμενα, δύνανται νὰ προκαλέσουν βαρέα φαινόμενα μέχρι θανάτου ἐξικνούμενα. Ὁ Flaxmann ἐν τῇ J.A.M.A. (Σεπτέμβριος 1951) ἀναφέρει 107 περιπτώσεις θανάτων προελθόντων ἐκ διαφόρων λίαν χρησίμων φαρμάκων, χορηγηθέντων διὰ θεραπευτικοὺς ἢ διαγνωστικοὺς σκοποὺς ὑπὸ τὰς νενομισμένας δόσεις καὶ οὐχὶ εἰς ὑψηλὰς τοιαύτας πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτοκτονίας ἢ ἐγκλήματος ἢ τυχαίως. Ὀφείλονται δὲ τὰ τοιαῦτα ἀπευκταῖα εἰς διαφόρους ἑκάστοτε αἰτίας (ἀφυλαξία—ἀλλεργία—ἀντενδείξεις χορηγήσεως κ.λ.π.). Ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ θέλουσιν ἀπασχολήσει ἡμᾶς θάνατοι ἐπελθόντες ἐκ τῆς λήψεως τῶν ἐν τῇ ἐπικεφαλίδι σημειωθέντων φαρμάκων εἰς δόσεις κατὰ πολὺ ὑπερβαινούσας τὰς θεραπευτικάς, πρὸς σκοπὸν αὐτοκτονίας ἢ τυχαίως, καὶ ἑπομένως ὀφειλομένων εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ φάρμακον.

Τὰ φάρμακα δὲ τὰ ὁποῖα θέλουσι μᾶς ἀπασχολήσει εἶναι ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ ἀτεβρίνη, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸ νεοαντεργάν.

Ὑπενθυμίζομεν ἐν παρόδῳ ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐδημοσιεύσαμεν καινοφανεῖς τινας δηλητηριάσεις, παρατηρηθείσας ἐν τῷ Νεκροτομείῳ τοῦ Ἰατροδικαστικοῦ Ἐργαστηρίου τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, εἶναι δὲ αὗται :

1) Δύο τυχαῖαι δηλητηριάσεις ἐκ βρωμιούχου μεθυλίου (Ἑλληνικὴ Ἰατρικὴ 1949. Μετὰ τῆς Μαρίας Παπαβασιλείου).

2) Δηλητηριάσεις ἐκ τρινὰλ (Ἰατρικαὶ Ἀθῆναι 1950. Μετὰ τῆς Παπαβασιλείου.) Αὗται ὑπῆρξαν τυχαῖαι ἢ ἐγκληματικαὶ καὶ μία ἐπὶ κυνὸς ἐγκληματική.

3) Δηλητηριάσεις ἐκ παραθείου (Ἰατρικαὶ Ἀθῆναι 1951). Τυχαῖαι—Ἐγκληματικαὶ—Αὐτοκτονίαι.

Δηλητηριάσεις ἐξ ἀτεβρίνης.

Εἶναι γνωστὸν τὸ ἀνθελονοσιακὸν τοῦτο φάρμακον. Παρέσχε μεγίστας ὑπηρεσίας ἐν τῷ κατὰ τῆς ἑλονοσίας ἀγῶνι, ἰδίως δὲ κατὰ τὴν περίοδον τοῦ τελευταίου παγκοσμίου πολέμου, ὁπότε ἡ κινίνη εἶχεν ἐξαφανισθῆ. Καὶ νῦν ὅμως ἐξακολουθεῖ χρησιμοποιουμένη ὅπου ἐνδείκνυται ἡ χορήγησις ταύτης κατὰ προτίμησιν. Περὶ τῶν ἐνδείξεων τούτων πραγματεύεται εὐρέως παρ' ἡμῖν ἡ Φαρμακολογία τοῦ Καθηγητοῦ Γ. Ἰωακειμόγλου (Τόμος Α'). Πλὴν τῆς ἑλονοσίας ἐνδείκνυται ἡ ἀτεβρίνη καὶ πρὸς καταπολέμισιν παρασίτων τοῦ ἐντέρου καὶ δὴ τῶν λαμπλιῶν. Διὰ τοῦτο ἀνευρίσκεται εὐκόλως, εἶναι δὲ καὶ εὐθυνή. Τὰ προσόντα ταῦτα τῆς ἀτεβρίνης κατέστησαν αὐτὴν προσιτὴν εἰς πάντας καὶ εὐκολύνουσιν ὡς ἐκ τούτου τὴν λῆψιν της πρὸς αὐτοκτονίαν, ἐὰν ἄνθρωπός τις ἀποφασίσῃ νὰ ἀπέλθῃ τοῦ κόσμου τούτου.

Ἐκ τῶν περιπτώσεών μας—περὶ ὧν κατωτέρω θέλομεν ἀσχοληθῆ—μία μόνον ἀφεώρα νήπιον ἡλικίας 3 ἐτῶν εἰς ὃ ἐχορηγήθη δι' ὑπόθεσιν ἑλονοσίας δόσις ὑπερδιπλασία τοῦ κανονικοῦ. Ἡ νεκροτομὴ ὅμως τοῦ νηπίου ἔδειξεν ὅτι τοῦτο ἔπασχεν ἐκ βρογχοπνευμονίας καὶ ἐκ ταύτης κυρίως ἐπῆλθεν ὁ θάνατος, προκαλεσάσης ἄλλως τε ἐλάττωσιν ἀντιστάσεως τοῦ ὀργανισμοῦ πρὸς τὴν σχετικῶς μεγάλην δόσιν τῆς ἀσκόπως χορηγηθείσης ἀτεβρίνης.

Αἱ ἐν τῷ Ἰατροδικαστικῷ—Τοξικολογικῷ Ἐργαστηρίῳ παρατηρηθεῖσαι περιπτώσεις δηλητηριάσεως θανατηφόρου ἐξ ἀτεβρίνης ἀνέρχονται εἰς 13, παρετηρήθησαν

---

* Ἐκ τοῦ περιοδικοῦ «Κλινική», τεῦχος 1, ἔτος 1954.

δὲ ἀπὸ τοῦ 1946 καὶ ἐντεῦθεν. Αἱ 7 ἐκ τούτων συνέβησαν εἰς ἐπαρχίας καὶ εἰς τὸ Ἐργαστήριον ἀπεστάλησαν σπλάγχνα πρὸς ἐξέτασιν. Τοιαύτη γενομένη ἐν τῷ Τοξικολογικῷ τμήματι τοῦ Ἐργαστηρίου ὑπὸ τῆς ἐπιμελητοῦ Μ. Παπαβασιλείου ἐβεβαίωσε τὴν λῆψιν ἀτεβρίνης εἰς μεγάλην δόσιν.

Αἱ ὑπόλοιποι 6 περιπτώσεις ἀφορῶσι πτώματα ἀτόμων θανόντων ἐν Ἀθήναις εἰς διάφορα Νοσοκομεῖα καὶ ἀποσταλέντων εἰς τὸ Ἐργαστήριον ὑπὸ τῆς Ἰατροδικαστικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Εἰσαγγελίας ὑπὸ ἰατρῶν τῆς ὁποίας ἐνεκροτομήθησαν. Εἰς τὰς 6 τῶν περιπτώσεων τούτων ὁ θάνατος ἐπῆλθε κατὰ κανόνα τάχιστα μετὰ τὴν εἰς τὸ νοσοκομεῖον εἴσοδον—ἐν μιᾷ περιπτώσει ἐντὸς 10′—ὥστε δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ παρακολούθησις τῆς κλινικῆς εἰκόνος ἐν λεπτομερείᾳ. Πᾶσαι αἱ περιπτώσεις (πλὴν τῆς τοῦ νηπίου) εἶχον ὡς αἰτιολογίαν τὴν αὐτοκτονίαν.

Διά τινας τῶν περιπτώσεων ἐδόθησαν πληροφορίαι ὅτι οἱ δηλητηριασθέντες παρουσίασαν σπασμούς, διέγερσιν, κυάνωσιν. Εἰς μίαν γυναῖκα 40 ἐτῶν κατὰ τὴν νεκροψίαν παρετηρήθη δῆξις τῆς γλώσσης, μαρτύριον τῶν ἐν ζωῇ ἐπελθόντων σπασμῶν. Κατὰ τὴν νεκροψίαν τῶν πτωμάτων παρετηρεῖτο κατὰ κανόνα κιτρίνη χροιὰ τοῦ δέρματος. Αὕτη μόλις ὑπεφαίνετο εἰς ἃς περιπτώσεις ὁ θάνατος ἐπῆλθεν ἐντὸς ἐλαχίστης ὥρας ἀπὸ τῆς λήψεως τοῦ φαρμάκου, ἀσφαλῶς διότι τὸ φάρμακον δὲν ἐτρόφθασε νὰ διαχυθῇ πλήρως εἰς τὸ δέρμα ἕνεκα τοῦ ταχέως ἐπελθόντος θανάτου, λόγῳ τῆς μεγίστης δόσεως ὑφ' ἣν ἐλήφθη τὸ φάρμακον.

Τὰ νεκροτομικὰ φαινόμενα δύνανται νὰ συνοψισθῶσιν εἰς ὑπεραιμίαν τῶν σπλάγχνων, κιτρίνην χροιὰν διαφόρου ἐντάσεως, ὀξὺ οἴδημα ἐγκεφάλου καὶ πνευμόνων.

Ἐπὶ ταχύτατα ἐπελθόντων θανάτων ἡ κιτρίνη χροιὰ περιωρίζετο εἰς τὸν γαστροεντερικὸν σωλῆνα κυρίως.

Ἐκ τῶν ἐξετασθεισῶν ἐν τῷ Νεκροτομείῳ ἐξετάσεων ἐκθέτομεν λεπτομερῶς δύο, πληρέστερον μελετηθείσας. Παρόμοια ἄλλως τε πρὸς τὰ κατ' αὐτὰς ἐμφανισθέντα συμπτώματα καὶ νεκροτομικὰ εὑρήματα ἦσαν καὶ τὰ τῶν ὑπολοίπων πτωμάτων.

Καὶ αἱ δύο περιπτώσεις συνέβησαν ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ 15θημέρου τοῦ 1951. Ἴσως ὁ δεύτερος θανὼν πληροφορηθεὶς ἐκ τῶν ἐφημερίδων ὅτι ἡ πρώτη—γυνὴ—ηὐτοκτόνησε λαβοῦσα ἀτεβρίνην, ἐμιμήθη ταύτην, λαβὼν τὸ αὐτὸ φάρμακον πρὸς αὐτοκτονίαν. Εἶναι γνωστὸν ὁπόσον ἡ μίμησις ἐξωθεῖ πρὸς αὐτοκτονίαν καὶ πρὸς ἐκλογὴν τοῦ πρὸς ταύτην χρησιμοποιουμένου μέσου.

Ἔχουσι δὲ ἐν λεπτομερείᾳ αἱ ἐκτεθησόμεναι περιπτώσεις ὡς ἑξῆς:

Περίπτωσις πρώτη. Γυνὴ ἡλικίας 34 ἐτῶν: Ἐκ τοῦ Ἱπποκρατείου Νοσοκομείου (28.11.51). Κατὰ τὴν εἴσοδόν της εἰς τὸ Νοσοκομεῖον παρουσίαζε σπασμούς. Ἀπέθανε ταχύτατα λαβοῦσα, ὡς πληροφορίαι ἐδόθησαν, ἰσχυροτάτην δόσιν ἀτεβρίνης.

Ἡ ἐν τῷ νεκροτομείῳ ἐνεργηθεῖσα ἐξέτασις (μετὰ τοῦ ἰατροδικαστοῦ Ἁγιουτάντη) ἔδειξε τὰ ἑξῆς: Ἐκδοραὶ καὶ μώλωπες ἐνιαχοῦ τοῦ σώματος. Ταῦτα παρήχθησαν, ὡς φαίνεται, κατὰ σπασμοὺς ὑφ' ὧν πιθανώτατα προσεβλήθη ἡ δηλητηριασθεῖσα. Πέριξ τοῦ στόματος, κατὰ τοὺς δακτύλους τῆς δεξιᾶς χειρός, κατὰ τὴν προσθίαν θωρακικὴν χώραν τὸ δέρμα ἔχει κηλιδωθῇ ὑπὸ κιτρίνου διαλύματος. Ὡς φαίνεται ἡ δηλητηριασθεῖσα εἶχε προδιαλύσει τὴν ἀτεβρίνην καὶ σταγόνες τοῦ ὑγροῦ ἔβαψαν τὰς ἀναφερθείσας χώρας. Δὲν κατεφαίνοντο ἐξωτερικῶς νύγματα, ἐξ ἐνέσεων, πρᾶγμα ὅπερ δεικνύει ὅτι ταχύτατα, ἅμα τῇ εἰς τὸ Νοσοκομεῖον εἰσόδῳ, ἀπέθανε πρὶν ἢ δοθῶσιν αὐτῇ αἱ πρῶται βοήθειαι.

Ἡ νεκροτομία τοῦ πτώματος ἔδειξε τὰ ἑξῆς:

Κατὰ τὴν διάνοιξιν τῶν μαλακῶν μορίων τοῦ κρανίου ἐκτεταμένη αἱμορραγικὴ διήθησις κατὰ τὴν βρεγματικὴν χώραν μέχρι καὶ τῆς ἰνιακῆς, μετὰ συστοίχου ἀποκολλήσεως τοῦ δέρματος. Ἐκ τοῦ σκελετοῦ τοῦ κρανίου οὐδεμία κάκωσις. Ἐκ τῶν μηνίγγων καὶ τοῦ ἐγκεφάλου μετρίου βαθμοῦ ὑπεραιμία. Κατὰ τὴν διάνοιξιν τοῦ θώ-

ρακος καὶ τῆς κοιλίας τὰ σπλάγχνα ἐμφανίζουν χρῶσιν ὑποκιτρίνην προσομοίαν πρὸς τὴν ἐπὶ τοῦ δέρματος ἀναφερθεῖσαν, ἰδίᾳ κατὰ τοὺς ὀρογόνους χιτῶνας. Ἐκ τῶν πνευμόνων, τῆς καρδίας, τοῦ ἥπατος, τοῦ σπληνὸς καὶ τῶν νεφρῶν οὐδεμία μακροσκοπικῶς ὁρατὴ παθολογοανατομικὴ ἀλλοίωσις. Ὁ ἐντερικὸς σωλὴν καθ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ἔκτασιν, ἤτοι κατὰ τὸν στόμαχον, τὸ λεπτὸν ἔντερον καὶ τὸ κόλπον περιέχει σημαντικὴν ποσότητα βαθέως κιτρίνης χροιᾶς ὑγρὸν ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἀναγνωρίζονται ὑπολείμματα δισκίων καὶ ὅπερ ὑγρὸν ἔχει χρωματίσει καὶ διαποτίσει βαθέως τὸν ἐντερικὸν βλεννογόνον. Σπλάγχνα καὶ γαστρεντερικὸν περιεχόμενον ἐλήφθησαν πρὸς τοξικολογικὴν ἐξέτασιν. Κακώσεις κατὰ τὴν νεκροτομίαν δὲν παρετηρήθησαν. Αἱ ἐξωτερικῶς παρατηρηθεῖσαι κακώσεις ἐγένοντο πιθανώτατα κατὰ σπαομοὺς ἐπελθόντας μετὰ τὴν λῆψιν τοῦ δηλητηρίου.

Ἡ τοξικολογικὴ ἐξέτασις ἔδειξε τὴν εἰς πάντα τὰ σπλάγχνα ὕπαρξιν τῆς ἀτεβρίνης.

Παθολογοανατομικὴ ἐξέτασις. (Ἐκ τοῦ Ἐργαστηρίου τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ὑπὸ κ. Κανδρεβιώτη). Ἡ μικροσκοπικὴ ἐξέτασις τῶν ἀποσταλέντων σπλάγχνων ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Μυοκάρδιον. Παρατηρεῖται οἴδημα μετρίου βαθμοῦ τοῦ συνδετικοῦ ὑποστρώματος, μετὰ ἀρχομένων ἐκφυλιστικῶν ἀλλοιώσεων τῶν μυϊκῶν ἰνῶν χαρακτηριζομένων ἐκ τῆς ἐξαφανίσεως τῆς ἐγκαρσίας γραμμώσεως τούτων, ἐνῷ τὸ πρωτόπλασμα ἐμφανίζει ἐπιμήκη ράβδωσιν. Οἱ πυρῆνες τῶν μυϊκῶν ἰνῶν πάντως διετηροῦντο, ὅπερ ὑποδηλοῖ ὅτι δὲν ἔχει ἐπέλθει νέκρωσις αὐτῶν. Ἡ χρωστικὴ ἔντασις τῶν μυϊκῶν ἰνῶν εἶναι ἠλαττωμένη, σημεῖον ὑποδεικνύον τὴν ἐλάττωσιν ζωτικότητος αὐτῶν. Χαρακτηριστικὸν εὕρημα εἶναι ἡ διεύρυνσις τῶν φλεβῶν, αἵτινες πληροῦνται ὑπὸ αἵματος.

Ἧπαρ. Μετρίου βαθμοῦ οἴδημα ἐκσημαινόμενον ὑπὸ τὴν μορφὴν ὁρώδους φλεγμονῆς καὶ χαρακτηριζόμενον ἐκ διατάσεως τῶν μεταξὺ τῶν ἡπατικῶν δοκίδων χώρων, τὸ τριχοειδὲς πλέγμα τῶν ὁποίων ἐπληροῦτο ὑπὸ ἐρυθρῶν αἱμοσφαιρίων μὴ διακρινομένης ὅμως ἐντὸς αὐτῶν αἱμοσφαιρίνης. Τὰ ἡπατικὰ κύτταρα ἐνεφάνιζον βαθμόν τινα ὑὐξημένης ἐναποθέσεως φαιᾶς χρωστικῆς, ἡ διαγραφὴ ὅμως καὶ ἡ χρωστικὴ ἔντασις τῶν πυρήνων διετηρεῖτο κανονική, ὅπερ δηλοῖ ὅτι δὲν ἐπῆλθον βαρεῖαι ὑπόστροφοι ἀλλοιώσεις τοῦ ἡπατικοῦ παρεγχύματος. Χαρακτηριστικὸν ἐνταῦθα εἶναι ὡσαύτως ἡ ἔντονος διάταξις τῶν φλεβῶν τῆς πυλαίας, αἵτινες πληροῦνται ὑπὸ αἵματος ἄνευ ὅμως σαφοῦς διαγραφῆς τῆς αἱμοσφαιρίνης τῶν ἐρυθροκυττάρων.

Νεφροί. Τὰ Μαλπιγιανὰ σωμάτια διετηροῦντο κανονικά. Τὰ οὐροφόρα σωληνάρια ἐσπειραμένα πρώτης καὶ δευτέρας τάξεως δὲν ἐνεφάνιζον ἐκφυλιστικὰς ἀλλοιώσεις τῶν κυττάρων, εἰ μὴ εἰς διαφόρους θέσεις θολερὰν ἐξοίδησιν. Τὰ αἱμοφόρα ἀγγεῖα ἦσαν ἐντόνως ὑπεραιμικὰ σχηματίζοντα εἴς τινας θέσεις αἱματηροὺς κόλπους, ἰδίᾳ πέριξ τῶν σκελῶν τῆς ἀγκύλης τοῦ Henle μετὰ ἀνευρέσεως ἐντὸς τοῦ αὐλοῦ τῶν οὐροφόρων σωληναρίων κυλίνδρων ἐξ ἐρυθρῶν αἱμοσφαιρίων. Ἄλλα ἐξ ἄλλου οὐροφόρα σωληνάρια λόγῳ τῆς ἐντόνου διατάσεως τῶν αἱμοφόρων ἀγγείων, ὑφίστανται πίεσιν μεταξύ των.

Σπλήν. Ἔντονος ὑπεραιμία τῶν φλεβῶν πληρουμένων ὑπὸ αἵματος.

Ἔντερον. Διάσπαρτοι ὡς καὶ καθ' ἑστίας λεμφοκυτταρικαὶ διηθήσεις, κατὰ τὸν βλενογγόνον.

Ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἱστολογικῶν εὑρημάτων προκύπτει ὅτι αἱ προεξέχουσαι ἀλλοιώσεις ἐντοπίζονται ἰδίᾳ εἰς τὰ παρεγχυματώδη ὄργανα νεφρούς, ἧπαρ καὶ καρδίαν ἔνθα παρατηρεῖται ἀνάπτυξις οἰδήματος μετὰ ὑπεραιμίας ἰδίᾳ εἰς τὸν νεφρόν, ἔνθα ἀνεπτύχθησαν προφανῶς, ἐξ ἀποφράξεως τῶν οὐροφόρων σωληναρίων, φαινόμενα νεφρικῆς ἀνεπαρκείας.

Περίπτωσις δευτέρα. Ἀνὴρ ἡλικίας 22 ἐτῶν. Ἐκ τοῦ Σταθμοῦ

Πρώτων Βοηθειῶν 6-12-51. Κατὰ πληροφορίας ηὐτοκτόνησε λαβὼν περὶ τὰ 80 δισκία ἀτεβρίνης. Φαίνεται ὅτι εἶχε πριοδιαλύσει τὰ δισκία διότι πέριξ τοῦ στόματος καὶ κατὰ τὸ πρόσωπον φέρει κηλίδας κιτρίνας. Ἐκ τῶν ρωθώνων καὶ τοῦ στόματος ἐξέρρεεν ἀφρὸς λευκός. Κάκωσις ἐπὶ τοῦ πτώματος δὲν παρετηρεῖτο.

Ἡ νεκροτομία (γενομένη μετὰ τοῦ ἰατροδικαστοῦ Ἀγιουτάντη), ἐν λεπτομερείᾳ ἔδειξε τὰ ἑξῆς: Ἐκ τῆς διανοίξεως τῶν κοιλοτήτων τοῦ σώματος παρατηρεῖται βαθεῖα κιτρίνη χρῶσις ἐν γένει τῶν ὀργάνων ὑμένων τῶν βλεννογόνων ὡς καὶ τοῦ ἐνδοθηλίου τῶν ἀγγείων. Ἀμφότεροι οἱ πνεύμονες ἐμφανίζουν ἔντονον οἴδημα μετὰ ἐξόδου ἀφθόνου ἀφρώδους ὑγροῦ αὐτομάτως κατὰ τὴν διατομὴν αὐτῶν. Ἐπίσης κατ' αὐτοὺς παρατηροῦνται παλαιαὶ συμφύσεις κατὰ τὸν πλευρικὸν ὑπεζωκότα. Ὁ στόμαχος εἶναι πλήρης κιτρίνης χροιᾶς παχυρρεύστου ὑγροῦ ἐν τῷ ὁποίῳ ἀναγνωρίζονται κροκίδες τῆς αὐτῆς χροιᾶς οὐσίας, ἥτις μακροκοπικῶς προσομοιάζει πρὸς ἀτεβρίνην. Ἐλήφθη περιεχόμενον τοῦ στομάχου πρὸς ἐξέτασιν. Τῆς αὐτῆς συστάσεως εἶναι καὶ τὸ περιεχόμενον τοῦ ἐντέρου. Οἱ νεφροί, τὸ ἧπαρ καὶ ὁ σπλὴν εἶναι ἐντονώτατα ὑπεραιμικοὶ μὲ τὴν αὐτὴν κιτρίνην χρῶσιν τοῦ παρεγχύματος.

Σ υ μ π έ ρ α σ μ α. Ὁ θάνατος ὀφείλεται εἰς ὀξὺ πνευμονικὸν οἴδημα ἀπότοκον ἐπιδράσεως τοξικῆς οὐσίας (ἀτεβρίνης;) εἰς ὑπερβάλλουσαν ποσότητα ληφθείσης.

Ἱστολογικὴ ἐξέτασις (ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Ἐλευθερίου).

1) Τὸ ἀποσταλὲν τεμάχιον καρδίας παρουσιάζει ἱστολογικῶς ἱκανοῦ βαθμοῦ ὑπεραιμίαν καὶ μετρίως ἐκσεσημασμένην θολερὰν ἐξοίδησιν τῶν μυϊκῶν ἰνῶν ἄνευ καταφανοῦς λιπώσεως αὐτῶν (κατόπιν χρώσεως διὰ Sudan III) καὶ ἄνευ στοιχείων φλεγμονῆς.

2) Τὸ τεμάχιον πνεύμονος παρουσιάζει ἱκανοῦ βαθμοῦ πύκνωσιν τοῦ ἱστοῦ του καὶ χροιὰν μελανέρυθρον. Κατ' αὐτὸ ἱστολογικῶς παρατηρεῖται ἐκσεσημασμένη διεύρυνσις καὶ ἐντονωτάτη ὑπεραιμία πάντων τῶν ἀγγείων μετ' ἐκτεταμένων αἱμορραγικῶν διηθήσεων, αἵτινες πληροῦσι τὰς πλείστας τῶν κυψελίδων, ἐνῷ ἄλλαι ἐξ αὐτῶν παρουσιάζουν μετρίου βαθμοῦ ἀντίρροπον ἐμφύσημα. Ἡ αἱμορραγικὴ αὕτη περιοχὴ ἀφορίζεται σχετικῶς καλῶς ἀπ' ὀλίγου ἀπολειφθέντος ὑγιοῦς πνευμονικοῦ ἱστοῦ, κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ τεμαχίου. Πλὴν ἐλαχίστων κατὰ τόπους λευκοκυττάρων φλεγμονώδη στοιχεῖα δὲν παρατηροῦνται.

3) Τὸ τεμάχιον ἥπατος παρουσιάζει ἱστολογικῶς ἱκανοῦ βαθμοῦ ὑπεραιμίαν πάντων τῶν ἀγγείων του μετὰ ἐλαφρᾶς παρεγχυματώδους ἐκφυλίσεως τῶν ἡπατικῶν κυττάρων καὶ παρουσίας ὀλίγων μόνον κατὰ τόπους σταγονιδίων λίπους κατὰ τὸ πρωτόπλασμα τινων ἐξ αὐτῶν. Τὸ συνδετικὸν ὑπόστρωμα τῶν πυλαίων διαστημάτων φαίνεται εἴς τινας θέσεις μετρίως ηὐξημένον, διακρίνονται δὲ κατ' αὐτὸ μικρότατοι διηθήσεις ἀποτελούμεναι ἐκ πολυμορφοπυρήνων λευκοκυττάρων κυρίως δὲ λεμφοκυττάρων.

4) Τὸ τεμάχιον νεφροῦ παρουσιάζει ἐκσεσημασμένην ὑπεραιμίαν πάντων τῶν ἀγγείων του μετὰ παρουσίας ὀλίγων κυλίνδρων ἐξ ἐρυθρῶν αἱμοσφαιρίων κατὰ τὰ εὐθέα σωληνάρια καὶ ἱκανοῦ βαθμοῦ θολερὰν ἐξοίδησιν τῶν ἐπιθηλιακῶν κυττάρων τῶν ἐσπειραμένων ἰδίως σωληναρίων. Ἐντὸς τοῦ πρωτοπλάσματος τινων ἐξ αὐτῶν, ἰδίως δὲ ἐντὸς ἐπιθηλίων τῶν εὐθέων σωληναρίων διακρίνονται μικρότατα σταγονίδια λίπους. Τὰ Μαλπιγιανὰ σωμάτια εἶναι μὲν ἀρκούντως διογκωμένα, δὲν παρουσιάζουν ὅμως φλεγμονώδη στοιχεῖα. Ὁμοίως στοιχεῖα φλεγμονῆς κατὰ τὴν λοιπὴν ἔκτασιν τοῦ τεμαχίου δὲν ἀνευρέθησαν.

5) Τὸ τεμάχιον παγκρέατος παρουσιάζει ἱστολογικῶς εἰς πολλὰς θέσεις αὐτοῦ πλήρη σχεδὸν νέκρωσιν τῶν κυττάρων του ἐξικνουμένην μέχρι τελείας ἀποσβέσεως τῆς ὑφῆς των. Τὰ διατηρούμενα εἰσέτι παγκρεατικὰ κύτταρα φαίνονται ἀρκούντως διογκωμένα καὶ σχετικῶς βαθυχρωματικά. Φλεγμονώδη στοιχεῖα κατὰ τὰς νεκρω-

θείσας ταύτας ἑστίας δὲν διακρίνονται. Δὲν παρατηροῦνται ἐπίσης αἱμορραγικαὶ ἐξαγγίσεις.

6) Κατὰ τὸ τεμάχιον σπληνὸς παρατηρεῖται ἱκανοῦ βαθμοῦ ὑπεραιμία τοῦ ἐρυθροῦ ἰδίως πολφοῦ, μετὰ μετρίας ὑπερπλασίας τῶν στοιχείων του καὶ μικρῶν κατὰ τόπους αἱμορραγικῶν ἐξαγγίσεων, ἄνευ ἑτέρας ἐμφανοῦς ἀλλοιώσεως. Τὰ λεμφοζίδια εἶναι σχετικῶς μικρά.

7) Τὸ τεμάχιον ἐπινεφριδίου πλὴν ἱκανῆς ὑπεραιμίας δὲν παρουσιάζει ἑτέρας ἐμφανεῖς ἀλλοιώσεις.

8) Τὸ τεμάχιον στομάχου παρουσιάζει ἐκσεσημασμένην ὑπεραιμίαν μετὰ μετρίου οἰδήματος καὶ μικρῶν κατὰ τόπους φλεγμονωδῶν λευκοκυτταρικῶν διηθήσεων ἐδραζομένων κατὰ τὸν βλεννογόνον, ἄνευ ἑτέρας καταφανοῦς ἀλλοιώσεως.

Ἐν συμπεράσματι. Κατὰ τὰ ἀποσταλέντα τεμάχια παρετηρήθησαν ἐλαφραὶ ἕως μέτριαι παρεγχυματώδεις ἐκφυλιστικαὶ ἀλλοιώσεις ἀφορῶσαι τὰ τμήματα καρδίας, ἥπατος, ἰδίως δὲ νεφροῦ, μετὰ μικροτάτων ἀλλοιώσεων χρονιζούσης φλεγμονῆς κατὰ τὸ ἧπαρ. Παρετηρήθησαν προσέτι, αἱμορραγικὴ ἔμφραξις κατὰ τὸν πνεύμονα, νεκρωτικαὶ ἑστίαι κατὰ τὸ πάγκρεας (ἄνευ στοιχείων φλεγμονῆς ἢ αἱμορραγικῶν διηθήσεων) μετρία ὑπερπλασία τοῦ ἐρυθροῦ πολφοῦ τοῦ σπληνός, ἐλαφραὶ ἀλλοιώσεις χρονιζούσης γαστρίτιδος, ὡς καὶ ἱκανοῦ βαθμοῦ ὑπεραιμία πάντων τῶν τεμαχίων.

Χαρακτηριστικὰ στοιχεῖα εἰδικῆς τινος ἐπεξεργασίας κατὰ τὰ ἀποσταλέντα τεμάχια δὲν ἀνευρέθησαν.

Κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ἐνηργήθη ἡ κάτωθι τοξικολογικὴ ἀναζήτησις τῆς ἀτεβρίνης πρὸς ἐπιβεβαίωσιν τῆς ὄντως ἐξ ἀτεβρίνης προκλήσεως τῆς θανατηφόρου δηλητηριάσεως. Ἡ αὐτὴ μέθοδος ἐφηρμόσθη καὶ ἐπὶ σπλάγχνων ληφθέντων κατὰ τὰς ἐν τῷ Νεκροτομείῳ ἐνηργηθείσας νεκροτομάς, ὡς καὶ τῶν ἐξ ἐπαρχιῶν ἀποσταλέντων σπλάγχνων. Ἡ ἐξέτασις ἐνηργήθη ἐν τῷ Τοξικολογικῷ Ἐργαστηρίῳ ὑπὸ τῆς ἐπιμελητοῦ Μαρ. Παπαβασιλείου. Ἔχει δὲ ἡ τοξικολογικὴ ἔρευνα ὡς ἑξῆς:

Ποσὸν σπλάγχνων κατεργάζεται μετὰ καυστικοῦ κάλεος 60% καὶ θερμαίνεται ἐπὶ ἀτμολούτρου μέχρι διαλύσεως τῶν σπλάγχνων. Ἐπακολουθεῖ ἀραίωσις δι' ἴσου ὄγκου ὕδατος, διήθησις δι' ὑελοβάμβακος καὶ ἀνατάραξις τοῦ διηθήματος μετὰ μίγματος 80 μερῶν βενζολίου καὶ 20 μερῶν ἀχρόου ἀμυλικῆς ἀλκοόλης. Ἡ στοιβὰς βενζολίου ἐνέχουσα τὴν ἀτεβρίνην ἀποκαθαίρεται, ὁπότε ἐμφανίζεται ἔντονος κίτρινος φθορισμός, δεῖγμα τῆς παρουσίας τῆς ἀτεβρίνης.

Ὁ ποσοτικὸς προσδιορισμὸς ἐνεργεῖται χρωματομετρικῶς.

Κατὰ τὰς ἡμετέρας περιπτώσεις ἡ ἀτεβρίνη ἀνευρέθη κατὰ προτίμησιν εἰς τοὺς πνεύμονας καὶ τὸ ἧπαρ, δευτερευόντως δὲ εἰς τὸν σπλῆνα, τοὺς νεφροὺς κλπ.

Δηλητηριάσεις διὰ Neo-Antergan.

Εἶναι γνωστὴ ἡ εἰς ἀνάπτυξιν ἰσταμίνης ἀπόδοσις πολλῶν νοσηρῶν ἐκδηλώσεων, ὡς ἡ ἀλλεργία—ἀφυλαξία—θάνατοι κατὰ τὰ ἐγκαύματα—ἐπὶ κακώσεων ἄλλων κλπ.

Ἐναντίον τῆς ἀναπτυχθείσης ἰσταμίνης προετάθησαν καὶ διαρκῶς προτείνονται φάρμακα, συλλήβδην ἀντι-ἰσταμινικὰ ἀποκαλούμενα. Τοιαῦτα ἀντι-ἰσταμινικὰ φάρμακα παρασκευάζουν οἱ μεγάλοι βιομηχανοφαρμακευτικοὶ οἶκοι τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ἐν Γαλλίᾳ ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας Specia παρεσκευάσθησαν διάφορα ἀντι-ἰσταμινικὰ φάρμακα. Κυριώτερα τούτων εἶναι τὸ antergan καὶ ἡ κατόπιν εἰσαχθεῖσα βελτίωσις τούτου τὸ neo-antergan. Ἀμφότερα ταῦτα καὶ δὴ τὸ neo-antergan ἔτυχον ἐν Γαλλίᾳ εὐρείας ἐφαρμογῆς, δι' ὃ εὑρίσκονται ἐν προχείρῳ χρήσει παρὰ πολλαῖς οἰκογενείαις. Τούτου ἐπωφελούμενοι πολλοί, δι' οἱανδήποτε αἰτίαν ἀπελπίσαντες περὶ τὴν ζωήν των, ἔλαβον μεγάλην δόσιν τοῦ φαρμάκου πρὸς αὐτοκτονίαν. Τοῦ neo-antergan συνιστᾶται καὶ παρ' ἡμῖν εὐρέως ἡ θεραπευτικὴ χρῆσις.

Περίπτωσις αὐτοκτονίας διὰ antergan ἀναφέρεται ὑπὸ τῶν Derobert, Bonet, Breton, δημοσιευθεῖσα ἐν τοῖς Annales de Medecine Légale 1945. Ἐν τῷ αὐτῷ περιοδικῷ (1950) ἀναφέρονται ὑπὸ τῶν Derobert-Breton δύο περιπτώσεις δηλητηριάσεως διὰ neo-antergan, ληφθέντος παρὰ γυναικῶν πρὸς αὐτοκτονίαν εἰς ποσότητα 4 γρ. εἰς ἑκάστην περίπτωσιν.

Ἡμεῖς συνηντήσαμεν τρεῖς περιπτώσεις θανατηφόρου δηλητηριάσεως διὰ neo-antergan, δι' ὃ μόνον ἐπὶ τοῦ φαρμάκου τούτου θέλομεν ἀσχοληθῆ.

Τὸ neo-antergan συνετέθη ὑπὸ τῶν Foueneau - Lestrange. Εἶναι κόνις λευκή, κρυσταλλική, πικρά, εὐδιάλυτος ἐν ὕδατι. Χορηγεῖται κυρίως ὑπὸ μορφὴν τροχίσκων περιεκτικότητος 0,04-0,08 σπανίως ὑπὸ μορφὴν ὑγρὰν δι' ἐνέσεις.

Ἡ θεραπευτικὴ ἡμερησία δόσις κυμαίνεται ἀπὸ 0,20-0,80. Εἶναι, ὡς εἴπομεν, ἰσχυρὸν ἀντι-ισταμινικὸν φάρμακον. Καθωρίσθη ὑπὸ τῶν Fourneau καὶ τῶν συνεργατῶν του ὅτι τὸ neo-antergan καταπολεμεῖ 300 δόσεις ἰσταμίνης. Τὸ antergan καταπολεμεῖ μόνον 40 δόσεις.

Τὸ neo-antergan ληφθὲν ὑπὸ δηλητηριώδεις δόσεις προκαλεῖ τρόμον καὶ ἐντονωτάτας μυϊκὰς συσπάσεις, σπασμοὺς τονικοὺς ἐν ἀρχῇ, κλονικοὺς εἶτα, διαδεχομένους ἐν τάχει ἀλλήλους. Ἐπέρχεται ἐπιτάχυνσις τῆς ἀναπνοῆς καὶ τῆς κυκλοφορίας καὶ ταχύτατα ἐντὸς 1—2 ὡρῶν ἢ καὶ ὀλίγον ἀργότερον ἐπακολουθεῖ ὁ θάνατος.

Κατὰ τὴν νεκροτομίαν ἀνευρίσκεται ὑπεραιμία μεγίστη πάντων τῶν ὀργάνων. Ἡ κατὰ τὸν πνεύμονα ὑπεραιμία προκαλεῖ τὴν ἀνάπτυξιν ὀξέος πνευμονικοῦ οἰδήματος ἐντονωτάτου, συνεργοῦντος εἰς τὴν πρόκλησιν τοῦ θανάτου.

Ἐκ neo-antergan ἐγνωρίσαμεν, ὡς εἴπομεν τρεῖς θανατηφόρους δηλητηριάσεις. Αἱ δύο συνέβησαν εἰς ἐπαρχίας καὶ εἰς τὸ Ταξικολογικὸν Ἐργαστήριον ἀπεστάλησαν τὰ σπλάγχνα καὶ ἐβεβαιώθη ἡ λῆψις τοῦ neo-antergan τοξικολογικῶς. Ἡ τρίτη περίπτωσις ἀφορᾷ πτῶμα, νεκροτομηθὲν ἐν τῷ Ἐργαστηρίῳ καὶ τὰ ἐπὶ τούτου εὑρήματα ἐκθέτομεν κατωτέρω. Τὴν νεκροτομίαν ἐνηργήσαμεν μετὰ τοῦ Ἰατροδικαστοῦ Ἁγιουτάντη. Ἡ ἔκθεσις δὲ αὐτῆς ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Πτῶμα ἀνδρὸς ἡλικίας 42 ἐτῶν. Ἐκ τοῦ Ἱπποκρατείου Νοσοκομείου (1.11. 1951). Κατὰ πληροφορίας ηὐτοκτόνησε λαβὼν ἄγνωστον δηλητήριον τὴν 30.10.51. καὶ ἀπεβίωσεν αὐθημερόν, εὐθὺς μετὰ τὴν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον εἴσοδον αὐτοῦ. Οἱ λόγοι εἶναι ἄγνωστοι δι' ἡμᾶς. Τὸ δηλητήριον πιθανὸν εἶναι neo-antergan.

Νεκροψία. Πτωματικὰ φαινόμενα τὰ συνήθη πρόσφατα. Ἐκ τῶν ρωθώνων ἐξέρχεται ἀφρὸς λεπτόρευστος, χροιᾶς ροδίνης. Ἐπὶ τῶν ἐσωρρούχων, φανέλλας καὶ ἐσωβράκου, κηλῖδες κιτρίνης χρωστικῆς οὐσίας.

Νεκροτομία. Ἐκ τῆς διανοίξεως τῶν κοιλοτήτων τοῦ σώματος προκύπτουν: Ἐκ τῶν πνευμόνων ἐντονωτάτη διόγκωσις αὐτῶν καὶ ὑπεραιμία κατὰ τὴν διατομήν, ἐκ τοῦ πνευμονικοῦ παρεγχύματος ἐξέρχεται ἄφθονον λεπτόρευστον ὑπερύθρου χροιᾶς ἀφρῶδες ὑγρόν. Τὸ αὐτὸ ὑγρὸν πληροῖ τοὺς βρόγχους καὶ τὴν τραχείαν. Ἡ καρδία ἐν διαστολῇ κενὴ αἵματος. Ὁ στόμαχος κατὰ τὸν βλεννογόνον αὐτοῦ, ἐμφανίζει ἐντονωτάτην ὑπεραιμίαν μετὰ ὑπεβλεννογονίων στικτῶν αἱμορραγιῶν καὶ διαβρώσεων ἰδίᾳ κατὰ τὴν πυλωρικὴν μοίραν. Μεταξὺ τῶν πτυχῶν τοῦ βλεννογόνου συγκρατοῦνται κροκίδες κιτρίνης χρωστικῆς. Τὸ περιεχόμενον τοῦ στομάχου εἶναι ὑδαρές, αἱμορραγικὴν μετὰ προσμίξεως βλέννης καὶ κιτρίνης χρωστικῆς εἰς μικρὰς κροκίδας. Ἐκ τῶν λοιπῶν σπλάγχνων, πλὴν μετρίου βαθμοῦ ὑπεραιμίας, οὐδὲν τὸ ἄξιον λόγου. Ἡ κύστις περιέχει ποσότητα οὔρων, ἧτις καὶ συνελέγη παραδοθεῖσα πρὸς τοξικολογικὴν ἐξέτασιν μετὰ τοῦ περιεχομένου τοῦ στομάχου.

Συμπέρασμα. Ὁ θάνατος ὀφείλεται εἰς ὀξὺ πνευμονικὸν οἴδημα ἀπότοκον ἐπιδράσεως τοξικῆς οὐσίας.

Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς τὸν καθηγητὴν Δ. Ἐλευθερίου προθύμως ἀναλαβόντα

τὴν ἱστολογικὴν ἐξέτασιν τεμαχίων σπλάγχνων ληφθέντων κατὰ τὴν νεκροτομίαν τοῦ πτώματος. Ἡ ἔκθεσις τοῦ Ἐλευθερίου ἔχει ὡς ἑξῆς: «Α'. Τὸ ἀποσταλὲν τμῆμα καρδίας παρουσιάζει ἱστολογικῶς μετρίως ἐκσεσημασμένην θολερὰν ἐξοίδησιν τῶν μυϊκῶν του ἰνῶν. Παρουσιάζει ἐπίσης (ἰδίως ἐπὶ παρασκευασμάτων χρωσθέντων διὰ Sudan 111) μικρότατα σταγονίδια λίπους κατὰ τὶ πρωτόπλασμα ὀλίγων σχετικῶν μυϊκῶν ἰνῶν. Φλεγμονώδη στοιχεῖα δὲν ἀνευρέθησαν.

Β'. Τὸ συναποσταλὲν μικρὸν τμῆμα ἐξ ἐπιχειλίου μοίρας πνεύμονος παρουσιάζει μετρίου βαθμοῦ ἐμφύσημα τῶν κυψελίδων τῆς ὅλως περιφερικῆς του μοίρας. Παρουσιάζει ἐπίσης κατὰ τὴν λοιπὴν ἔκτασιν αὐτοῦ μετρίαν ὑπεραιμίαν τῶν ἀγγείων του, κατὰ τόπους δὲ ἐλαφροῦ βαθμοῦ οἴδημα.

Γ'. Τὸ ἀποσταλὲν τεμάχιον ἐκ τοῦ ἥπατος παρουσιάζει ὑπεραιμίαν τῶν κεντρικῶν ἰδίως τμημάτων τῶν λοβίων του. Τὰ ἡπατικὰ κύτταρα εἶναι κατὰ τόπους μετρίως διογκωμένα, θολερά, ἀρκετὰ δὲ ἐξ αὐτῶν ἔχουν πρωτόπλασμα λεπτῶς κενοτοπιῶδες. Ἐπὶ παρασκευασμάτων χρωσθέντων διὰ Sudan 111 παρουσιάζουν κατὰ τὸ πρωτόπλασμά των μέτρια τὸν ἀριθμὸν εὐμεγέθη σταγονίδια λίπους, ὡς καὶ μικρότερα τοιαῦτα (ἀντιστοιχοῦντα προφανῶς εἰς λιποειδεῖς οὐσίας) καὶ ἄτινα ἐντοπίζονται τόσον κατὰ τὰς περιφερικὰς ὅσον καὶ κατὰ τὰς κεντρικὰς μοίρας τῶν ἡπατικῶν λοβίων.

Δ'. Τὸ τεμάχιον σπληνὸς παρουσιάζει ἱκανὴν ὑπεραιμίαν ἰδίως τοῦ ἐρυθροῦ αὐτοῦ πολφοῦ μετὰ μικρῶν αἱμορραγικῶν ἐξαγγείσεων. Ὁ πολφὸς οὗτος φαίνεται γενικῶς ἠὐξημένος λόγῳ τῆς ὡς ἄνω ὑπεραιμίας, ὡς καὶ συνεπείᾳ μετρίας ὑπερπλασίας τῶν δικτυοενδοθηλίων του καὶ αὐξήσεως κατὰ τόπους τοῦ συνδετικοῦ ὑποστρώματος. Τὰ λεμφοζίδια εἶναι ἀραιῶς διατεταγμένα καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἀτροφικά.

Ἐν συμπεράσματι. Κατὰ τὰ ἀποσταλέντα τεμάχια σπλάγχνων παρετηρήθησαν μικραὶ ἕως μέτριαι ἀλλοιώσεις παρεγχυματώδους ἐκφυλίσεως κατὰ τὴν καρδίαν καὶ τὸ ἧπαρ μετὰ ὑπεραιμίας τοῦ τελευταίου τούτου. Παρετηρήθη ἐπίσης ὑπεραιμία μετὰ μετρίας ὑπερπλασίας τῶν στοιχείων τοῦ ἐρυθροῦ πολφοῦ τοῦ σπληνός, εἰς βάρος τοῦ λευκοῦ τοιούτου, ὡς καὶ ἐλαφρὸν ἐμφύσημα τῆς περιφερικῆς μοίρας τοῦ ἀποσταλέντος πνευμονικοῦ τεμαχίου μετὰ μετρίας ὑπεραιμίας καὶ μικροῦ κατὰ τόπους οἰδήματος τῶν λοιπῶν τμημάτων του. Χαρακτηριστικαὶ ἀλλοιώσεις εἰδικῆς τινος ἐπεξεργασίας κατὰ τὰ ἀποσταλέντα τεμάχια δὲν ἀνευρέθησαν.

Τὸ antergan καὶ neo-antergan ἀναλυτικῶς συμπεριφέρονται ὡς τὰ ἀλκαλοειδῆ, δι' ὃ ἡ τοξικολογικὴ ἀνίχνευσις ἐπιτελεῖται διὰ τῆς μεθόδου Stas-Otto καὶ αὕτη ἐνεργήθη ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει. Ὁ ποσοτικὸς προσδιορισμὸς ἐνηργήθη διὰ χρωματομετρικῆς μεθόδου.

Τὴν καθαρῶς τοξικοχημικὴν ἔρευναν ἐν τῇ περιπτώσει μας διηυκόλυνεν ἡ ληφθεῖσα μεγίστη δόσις τοῦ φαρμάκου. Μικρότεραι δόσεις ἀπαιτοῦν τὴν ἐπὶ ἕλικος ἰνδοχοίρου φυσιολογικὴν δοκιμασίαν.

Δημοσιεύομεν καὶ τὴν θανατηφόρον ταύτην διὰ neo-antergan δηλητηρίασιν διὰ τὸ σπάνιον αὐτῆς παρ' ἡμῖν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐνδεχόμενον παρομοίων δηλητηριάσεων, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς εὐρείας ὁπωσδήποτε χρήσεως τοῦ φαρμάκου.

ΠΥΡΗΝΙΚΑ ΜΕΣΑ ΠΟΛΕΜΟΥ

Κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ, ὑπὸ
Ὑπαστυνόμου Α' κ. Χ. ΠΑΤΣΙΟΥΡΗ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

ΩΣΤΙΚΟΝ ΚΥΜΑ

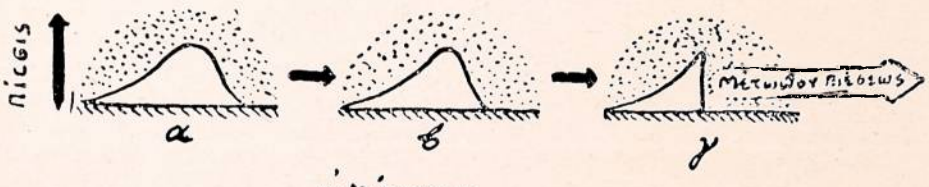
ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ

α) Ἡ φύσις τοῦ ὠστικοῦ κύματος πυρηνικῆς ἐκρήξεως.
β) Κανόνες ὑπολογισμοῦ.
γ) Περιοχὴ καταστροφῶν.
δ) Ἀποτελέσματα τοῦ ὠστικοῦ κύματος ἐπὶ τῶν κατασκευῶν (οἰκημάτων).

***

α) Ἡ φύσις τοῦ ὠστικοῦ κύματος πυρηνικῆς ἐκρήξεως.

Ὡς ἐξηγήθη εἰς γενικὰς γραμμὰς ἐν κεφαλαίῳ Ι, ἡ «ἐπέκτασις» τῶν πεπυρακτωμένων ἀερίων ἐντὸς τῆς πυρίνης σφαίρας δημιουργεῖ κῦμα πιέσεως, τὸ ὁποῖον «ταξιδεύει» πρὸς τὰ ἔξω μὲ ταχύτητα—κατὰ προσέγγισιν—ἦχου, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐντάσεως τῆς βόμβας. Τοῦτο δύναται νὰ παρασταθῇ διὰ τῆς γραφικῆς παραστάσεως τοῦ σχήματος 8 (α), εἰς τὸ ὁποῖον ἐμφαίνεται ἡ διαφορὰ τῆς πιέσεως εἰς τὰς διαφόρους ἀποστάσεις κατὰ τὴν ἐξέλιξιν αὐτῆς. Λόγῳ τοῦ ὕψους τῆς δημιουργουμένης πιέσεως κατὰ τὰς πρώτας «στιγμὰς» μετὰ τὴν ἔκρηξιν καὶ τοῦ ἀκολούθως ἀναπτυσ-

Σχῆμα 8.
Ἁπλοποιημένη παράστασις τοῦ μετώπου τοῦ ὠστικοῦ κύματος.

σομένου ὠστικοῦ κύματος, τὸ ὄπισθεν μέρος (ἡ οὐρά) αὐτοῦ, καθὼς ἀκολουθεῖ τὸ «μέτωπον», διέρχεται διὰ περιοχῆς, ἡ ὁποία ἔχει ἤδη «πιεσθῆ» ὑπὸ τοῦ προπορευομένου «μετώπου» τοῦ κύματος. Τοῦτο προκαλεῖ τὴν ἐπιτάχυνσιν τοῦ ὀπισθίου μέρους αὐτοῦ (τῆς οὐρᾶς) καὶ τὴν τάσιν τούτου πρὸς ὑπερφαλάγγισιν τοῦ μετώπου, ὡς ἐνδείκνυται εἰς τὸ σχῆμα 8 (β). Τὸ μέτωπον τοῦ κύματος κατὰ συνέπειαν μεταβάλλεται προοδευτικῶς, καθιστάμενον κεκλιμένον καὶ εἰς μικρὰν ἀπόστασιν σχεδὸν κάθετον, ὡς ἐνδείκνυται εἰς τὸ σχῆμα 8(γ). Τὸ μέτωπον τοῦ κύματος, ὅμως, δὲν πρέπει νὰ συγχέεται μὲ τὸ κῦμα «μάτς», τὸ ὁποῖον προκαλεῖται ἐκ τῆς ἀνταναλάσεως τοῦ κύματος κατὰ τὴν πρώτην φάσιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Τὸ μέτωπον τοῦ κύματος συνεχίζει «κινούμενον» πρὸς τὰ ἔξω, ἔχον τὸ αὐτὸ σχῆμα ἀλλὰ μὲ πίεσιν βαθμηδὸν μειουμένην.

Κατὰ τὴν πρὸς τὰ ἔξω πορείαν αὐτοῦ, τὸ ὠστικὸν κῦμα παρομοιάζεται ὡς ἕνα

κινούμενον «τεῖχος ἀέρος» μεγάλης πυκνότητος. Τὸ τεῖχος τοῦτο συχνάκις καλεῖται «μέτωπον τοῦ ὠστικοῦ κύματος».

Ἡ πίεσις τοῦ ὠστικοῦ κύματος βαθμηδὸν μειοῦται καθὼς τοῦτο ἐξαπλοῦται πρὸς τὰ ἔξω (φάσις α'). Μετὰ τὴν φάσιν αὐτήν, ἀκολουθεῖ δευτέρα φάσις, τὸ ἀναρροφητικὸν κῦμα. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἔχει μειωμένην ἔντασιν ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ πρῶτον, ἀλλὰ μεγαλυτέραν διάρκειαν. Τὸ ὠστικὸν κῦμα κατὰ τὴν πρώτην φάσιν ἀκολουθεῖται ὑφ' ἑνὸς ἰσχυροῦ ρεύματος ἀέρος, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν καὶ ταχύτητα καὶ διαρκεῖ καθ' ὅλην τὴν φάσιν αὐτὴν μὲ βαθμηδὸν μειουμένην ἔντασιν.

Τὸ ρεῦμα αὐτὸ τοῦ ἀέρος ἀλλάσσει κατεύθυνσιν, ὅταν ἀρχίσῃ ἡ ἀναρροφητικὴ φάσις, διευθυνόμενον μὲ μικροτέραν ταχύτητα πρὸς τὴν ἀντίθετον κατεύθυνσιν ἐπὶ μεγαλύτερον, ὅμως, χρονικὸν διάστημα. Τὸ ρεῦμα τοῦτο ἰδίᾳ, ὅταν τὸ ὠστικὸν κῦμα εἶναι μεγάλης διαρκείας (εἰς ἐκρήξεις μεγάλης ἐντάσεως) ἀσκεῖ πίεσιν ἐπὶ τῶν οἰκοδομημάτων μεγαλυτέρας διαρκείας, ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν πίεσιν αὐτοῦ τούτου τοῦ ὠστικοῦ κύματος.

Ἡ διάρκεια τοῦ ὠστικοῦ κύματος καὶ κατ' ἀναλογίαν τῶν φάσεων εἶναι ἀνάλογος τῆς κυβικῆς ρίζης τῆς ἐντάσεως τῆς ἐκρήξεως. Οὕτω, εἰς περίπτωσιν ἐκρήξεως 500 φορὰς ἐντονωτέρας τῆς τυπικῆς, ἡ διάρκεια τῆς α' φύσεως αὐξάνει περίπου 8πλασίως, δεδομένου ὅτι τὸ 8 εἶναι ἡ κατὰ προσέγγισιν κυβικὴ ρίζα τοῦ 500. Ἡ γνωστὴ κλασσικὴ βόμβα τῶν 500 λιβρῶν τοῦ τελευταίου πολέμου περιεῖχεν $^1/_{15}$ τόννου T.N.T. (τροτύλης). Ἡ τυπικὴ ἀτομικὴ βόμβα ἰσοδυναμεῖ μὲ ἐνέργειαν ἐξ ἐκρήξεως 20.000 τόννων T.N.T. Ἡ σχέσις αὐτῶν, ἀπὸ ἀπόψεως ἐντάσεως, εἶναι κατὰ συνέπειαν 300.000 πρὸς 1 καὶ ἡ ἀναλογία τῶν κυβικῶν ριζῶν αὐτῶν εἶναι περίπου 70 πρὸς 1. Ἡ διάρκεια πιέσεως τοῦ ὠστικοῦ κύματος ἐκ κλασσικῆς βόμβας 500 λιβρῶν εἶναι περίπου $^1/_{100}$ τοῦ δευτερολέπτου, εἰς δὲ τὴν περίπτωσιν τῆς ἀτομικῆς τυπικῆς βόμβας, εἶναι 0,7 δευτερολέπτου. Πρέπει νὰ λεχθῇ ἐνταῦθα ὅτι ἡ διάρκεια τοῦ κύματος αὐξάνεται ἐπίσης ἀναλόγως τῆς ἀποστάσεως ἐκ τοῦ σημείου ἐκρήξεως, εἰς δὲ τὴν ἀπόστασιν τῶν 3,2 χλμ. (2 μιλ.) εἶναι περίπου ἕνα δευτερόλεπτον. Ἐφαρμόζοντες τὸν αὐτὸν κανόνα ὑπολογισμοῦ ἀνευρίσκομεν ὅτι ἡ πίεσις τοῦ ὠστικοῦ κύματος βόμβας 500πλασίας τῆς τυπικῆς, διαρκεῖ 5 δευτερόλεπτα ἢ περισσότερον ($8\times0,7=5,6$).

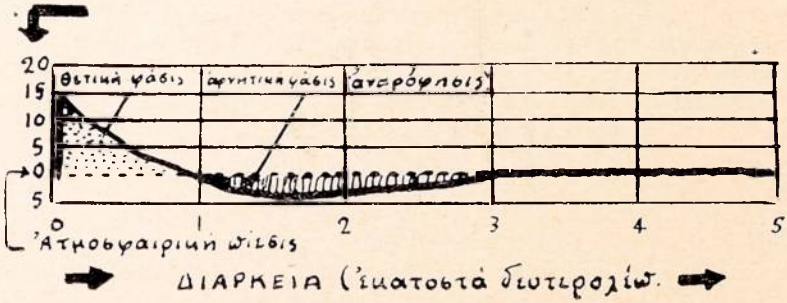
Αἱ σοβαραὶ αὗται διαφοραὶ τῆς διαρκείας τῆς θετικῆς φύσεως τοῦ ὠστικοῦ κύματος ἐκρήξεων διαφόρου ἐντάσεως ἐπιδροῦν ἐπὶ τῆς ἐκτάσεως καὶ σοβαρότητος τῶν ὑφ' ἑκάστης προκαλουμένων ζημιῶν (κλασσικῶν—παλαιῶν—ἀτομικῶν ἢ ὑδρογονικῶν βομβῶν). Συνεπῶς τ' ἀποτελέσματα, ἅτινα αἱ ἀτομικαὶ καὶ ὑδρογονικαὶ βόμβαι προκαλοῦν εἶναι διάφορα τῶν προκαλουμένων ὑπὸ τῶν ἐκρηκτικῶν βομβῶν τοιούτων. Τὸ σχῆμα 9 δεικνύει εἰς γραφικὴν παράστασιν τὴν διάρκειαν τῆς πιέσεως τοῦ ὠστικοῦ κύματος ἐκρηκτικῆς βόμβας τῶν 500 λιβρῶν εἰς δεδομένην ἀπόστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν προκαλοῦνται σοβαραὶ ζημίαι εἰς οἰκοδομάς. Ἡ πίεσις αὐξάνεται εἰς 15 λίβρας κατὰ τετραγωνικὴν ἴντσαν, ἐπὶ πλέον τῆς ἀτμοσφαιρικῆς τοιαύτης (ἤτις εἶναι 15 λίβραι κατὰ τετραγωνικὴν ἴντσαν) δηλ. ἐν συνόλῳ 30 λίβραι κατὰ τετραγωνικὴν ἴντσαν. Αὕτη εἶναι κατὰ πολὺ μεγαλυτέρα τοῦ στατικοῦ βάρους εἰς τὸ ὁποῖον οἱαδήποτε συνήθης κατασκευὴ δύναται ν' ἀνθέξῃ. Πλὴν ὅμως, ἐκ τοῦ ὅτι ἡ πίεσις διαρκεῖ μόνον $^1/_{100}$ τοῦ δευτερολέπτου, αἱ ζημίαι ὀφείλονται μᾶλλον εἰς τὸ προκαλούμενον ἀπότομον πλῆγμα, παρὰ εἰς τὸ ἐπηυξημένον στατικὸν βάρος, τὸ ὁποῖον «προσθέτει» ἐπὶ τῶν κατασκευῶν τὸ ὠστικὸν κῦμα. Δεδομένη πίεσις προκαλεῖ ζημίας ἀναλόγως τόσον τῆς ἐντάσεως ὅσον καὶ ἐκ τῆς διαρκείας αὐτῆς. Εἶναι ἀποδεδειγμένον ὅτι τὰ δύο αὐτὰ στοιχεῖα ἀποτελοῦν τοὺς παράγοντας τοῦ γινομένου τῶν ζημιῶν ἐκ τοῦ ὠστικοῦ κύματος τῶν κλασσικῶν ἐκρηκτικῶν βομβῶν.

Διὰ τὴν καλλιτέραν κατανόησιν αὐτοῦ, ἂς λάβωμεν ἕνα ἁπλοῦν παράδειγμα.

Μιὰ συνήθης θύρα οἰκίας, ἥτις εἶναι κλειστὴ μέν, ὄχι ὅμως κλειδωμένη δύναται εὐκόλως νὰ ὠθηθῇ καὶ ν' ἀνοιχθῇ δι' ἐλαχίστης μόνον δυνάμεως τοῦ μικροῦ μας δακτύλου. Ἐὰν ὅμως, ἐπὶ τῆς ἰδίας θύρας ἐφαρμοσθῇ ἰσχυρότερον κτύπημα π.χ. διὰ γρόνθου, θὰ ἀνοίξῃ ἀποτόμως καὶ μὲ μεγαλυτέραν ταχύτητα.

Ἐὰν ὅμως ἡ θύρα δεχθῇ κτύπημα ἔτι ἰσχυρότερον, ἐνδεχομένως νὰ ὑποστῇ ζημίας, π.χ. ἐξάρθρωσιν τῶν ἁρμῶν αὐτοῦ, ὅπως ἀκριβῶς εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ ὠστικοῦ κύματος τῶν ἐκρηκτικῶν βομβῶν. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐνεργεῖ ἐπὶ τῶν διαφόρων ἀντικειμένων οὐχὶ ἠπίως, ἀλλ' ἀποτόμως, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἰδιότητος αὐτῆς ἐξηγοῦνται πλήρως πλεῖστα ὅσα παράξενα φαινόμενα τῶν βομβαρδισμῶν τοῦ τελευταίου πολέμου.

Τὸ σχῆμα ἐπίσης δεικνύει ὅτι ἡ ἔντασις τῆς πιέσεως τῆς ἀρνητικῆς φάσεως

Σχῆμα 9.
Χρόνος πιέσεως ἐξ ἐκρηκτικῆς βόμβας τῶν 500 λιβ.

(ἀναρροφητικὸν κῦμα) εἶναι μόνον τὸ $^1/_3$ τῆς ἐντάσεως τῆς πιέσεως τῆς θετικῆς φάσεως, ἀλλ' ἡ διάρκεια αὐτῆς εἶναι διπλασία περίπου. Οὕτω τὸ πλῆγμα τῶν δύο τούτων φάσεων εἶναι περίπου τῆς ἰδίας τάξεως, ἡ δὲ δυνατότης αὐτῶν πρὸς δημιουργίαν ζημιῶν εἶναι κατὰ προσέγγισιν ἐπίσης ἴση. Ὁπωσδήποτε ὅμως, ἀφοῦ ἡ ἀναρροφητικὴ φάσις ἔπεται χρονικῶς, τ' ἀποτελέσματα αὐτῆς εἶναι περισσότερον ἐμφανῆ. Ὁ τοῖχος δηλαδή, ἑνὸς κτιρίου δύναται νὰ ὑποστῇ ρωγμὰς κατὰ τὴν πρώτην φάσιν, ἐν συνεχείᾳ δὲ νὰ καταρρεύσῃ πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τοῦ ἀναρροφητικοῦ «κύματος» καὶ νὰ θεωρηθῇ ὅτι ἡ ζημία προεκλήθη συνεπείᾳ τῆς τελευταίας αὐτῆς φάσεως.

Προκειμένου περὶ τῶν πυρηνικῶν ὅπλων αἱ ζημίαι προκαλοῦνται μᾶλλον ἐκ τῆς ἐντάσεως τῆς πιέσεως παρὰ ἐκ τοῦ αἰφνιδίου πλήγματος. Ἐὰν ἡ πίεσις τοῦ ὠστικοῦ κύματος ὑπερβῇ τὴν στατικὴν ἀνθεκτικότητα τῆς κατασκευῆς, τότε προκαλεῖται κατάρρευσις. Ἐὰν αὕτη εἶναι μικροτέρα τὸ οἰκοδόμημα δὲν καταρρέει, ἀνεξαρτήτως τῆς διαρκείας αὐτῆς. Εἶναι γεγονὸς ὅτι τὸ ὠστικὸν κῦμα πυρηνικῆς ἐκρήξεως ὁμοιάζει περισσότερον πρὸς ρεῦμα ἀέρος μεγάλης ἐντάσεως, παρὰ πρὸς ἀπότομον πλῆγμα, ὡς ὠστικὸν κῦμα τῶν κλασσικῶν βομβῶν. Εἰς τὴν ἰδιότητα αὐτὴν ὀφείλεται τὸ γεγονὸς ὅτι πλεῖσται ὅσαι καταρρεύσεις, αἱ ὁποῖαι προεκλήθησαν εἰς Χιροσίμα καὶ Ναγκασάκι ὡς καὶ εἰς τὰ μετέπειτα ἐπακολουθήσαντα πειράματα, εἶναι τῆς ἰδίας φύσεως καὶ ὁμοιάζουν πρὸς τὰς προκαλουμένας τοιαύτας εἰς κτίρια ὑπὸ ἰσχυρῶν τυφώνων.

Ἡ σπάνις τῶν ζημιῶν ἐκ τοῦ ἀναρροφητικοῦ κύματος τῶν χρησιμοποιηθεισῶν εἰς τὴν Ἰαπωνίαν τυπικῶν βομβῶν ὀφείλετο εἰς τὴν μεγάλην πίεσιν τῆς α' φύσεως τοῦ ὠστικοῦ κύματος, ἡ ὁποία ἦτο 3 ἢ 4 φορὰς μεγαλυτέρα τῆς πιέσεως τῆς δευτέρας τοιαύτης. Εἰς μεγάλης ἐντάσεως ἐκρήξεις, ἐὰν ἕνα κτίριον δὲν καταρρεύσῃ ἐκ τοῦ ὠστικοῦ κύματος κατὰ τὴν πρώτην φάσιν, εἶναι ἀπίθανον νὰ καταρρεύσῃ συνεπείᾳ τῆς δευτέρας φύσεως, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ πίεσις εἶναι πολὺ μικροτέρα.

β) Κανόνες ὑπολογισμοῦ.

Ὡς ἤδη ἀνεπτύχθη, ὁ χρόνος τῶν φάσεων τοῦ ὠστικοῦ κύματος ἐκρήξεως μεγάλης ἐντάσεως δύναται νὰ ὑπολογισθῇ μὲ βάσιν τὸν χρόνον ἐκρήξεως μικροτέρας ἐντάσεως, διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν κανόνων ἀναλογίας τῆς κυβικῆς ρίζης. Ἡ ἀπόστασις, εἰς τὴν ὁποίαν ἀσκεῖται δεδομένη πίεσις, ποικίλλει ἐπίσης ἀναλόγως πρὸς τὴν κυβικὴν ρίζαν τῶν ἐντάσεων, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τοῦ καταλλήλου προϋπολογισμοῦ τοῦ ὕψους τῶν συγκρινομένων ἐκρήξεων.

Τοῦτο καταφαίνεται καλύτερον ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων εἰς τὸν ἀκόλουθον πίνακα 2, ὅπου ἐπεξηγεῖται ὅτι αἱ ἀκτῖνες καταστροφῆς τοῦ ὠστικοῦ κύματος βόμβας 10 μεγατόννων (500πλασίας τῆς τυπικῆς), ἐκρηγνυομένης εἰς τὸν ἀέρα, εἶναι τὸ γινόμενον τῶν ἀκτίνων καταστροφῶν ἐκ τυπικῆς βόμβας ἐπὶ συντελεστὴν 8 (ὅστις ἀποτελεῖ τὴν κατὰ προσέγγισιν κυβικὴν ρίζαν τοῦ 500). Εἰς περίπτωσιν ἐπιγείου ἐκρήξεως, οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι μειοῦνται περίπου κατὰ 20 %. Ὡς ἤδη ἀνεπτύχθη, αἱ ἐκρήξεις ἐπὶ ἢ πλησίον τοῦ ἐδάφους θεωροῦνται ὡς αἱ πλέον πιθαναὶ «μέθοδοι» χρησιμοποιήσεως βόμβας τῆς ἐντάσεως αὐτῆς ἐναντίον συνήθων στόχων.

ΠΙΝΑΞ 2

Συγκριτικαὶ ἀποστάσεις ζημιῶν ὠστικοῦ κύματος τυπικῆς βόμβας καὶ τοιαῦται βόμβας τῶν 10 μεγατόννων (500πλασίας τῆς τυπικῆς) εἰς Εὐρωπαϊκὰς πόλεις.

Ἀποτελέσματα ἐπὶ οἰκιῶν	Ζῶναι καταστροφῆς ἐξ ἐναερίου ὑψηλῆς ἐκρήξεως τυπικῆς βόμβας 330 μ. (1000π.)	Ζῶναι καταστροφῆς ἐξ ἐκρήξεως βόμβας 10 μεγατόννων εἰς ὕψος 2,7 χλμ. (8.000 ποδ.)	Ζῶναι καταστροφῆς ἐξ ἐκρήξεως ἐπὶ τοῦ ἐδάφους βόμβας τῶν 10 μεγατόννων.
Πλήρης καταστροφὴ	0,8 χλμ. (0,5μιλ.)	6,5 χλμ. (4 μιλ.)	5,6 χλμ. (3,5μιλ.)
Ζημίαι μὴ ἐπισκευαζόμεναι.	1,2 » (0,75 »)	9,6 » (6 »)	8,0 » (6 »)
Μέτριαι ἕως σοβαραὶ ζημίαι.	3,2 » (2 »)	25,6 » (16 »)	20,8 » (13 »)
Ἐλαφραὶ ζημίαι	4,8 » (3 »)	38,4 » (24 »)	32,0 » (20 »)

γ) Περιοχὴ καταστροφῶν.

Αἱ ζῶναι καταστροφῶν εἶναι σχεδὸν κυκλικαί. Δεδομένου δὲ ὅτι ἡ ἐπιφάνεια κύκλων εἶναι περίπου ἀνάλογος πρὸς τὸ τετράγωνον τῆς ἀκτῖνος αὐτῶν, ἡ ἔκτασις τῆς περιοχῆς τῶν καταστροφῶν αὐξάνει ἀναλόγως τοῦ τετραγώνου τῆς κυβικῆς ρίζης τῆς ἐντάσεως τῆς βόμβας. Οὕτω, παρ' ὅτι αἱ ἀκτῖνες τοῦ πίνακος 2 εἶναι ὀκταπλάσιαι (ἐπὶ συντελεστὴν 8), προκειμένου περὶ ἐναερίου ἐκρήξεως τῶν 10 μεγατόννων, ἡ ἔκτασις τῆς περιοχῆς τῶν καταστροφῶν δι' ἁπάσας τὰς ζώνας αὐξάνει ἐπὶ παράγοντα 64.

Γενικῶς, τὸ εἶδος τῶν ζημιῶν καὶ τὰ προβλήματα, τὰ ὁποῖα δημιουργοῦν αὗται, θὰ εἶναι τῆς αὐτῆς φύσεως τόσον προκειμένου περὶ πυρηνικῆς ὅσον καὶ ὑδρογονικῆς ἐκρήξεως, ἀλλὰ ἡ ἔκτασις δηλ. ἡ ἐπιφάνεια τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς τελευταίας, θὰ εἶναι 64πλασία.

Εἰς τὴν περιοχὴν πρωτευούσης π.χ. μία βόμβα τῶν 10 μεγατόννων ἐκρηγνυομένη ἐπὶ τοῦ ἐδάφους εἰς τὴν Πλατεῖαν Ὁμονοίας, ἐκτὸς τοῦ κρατῆρος, θὰ προκαλέσῃ τὰ ἑξῆς ἄμεσα ἀποτελέσματα :

α) Πλήρης καταστροφὰς εἰς ἀκτῖνα 5,6 χλμ. (Ψυχικὸν)
β) Σοβαραὶ ζημίαι » » 8 » (Χαλάνδρι)

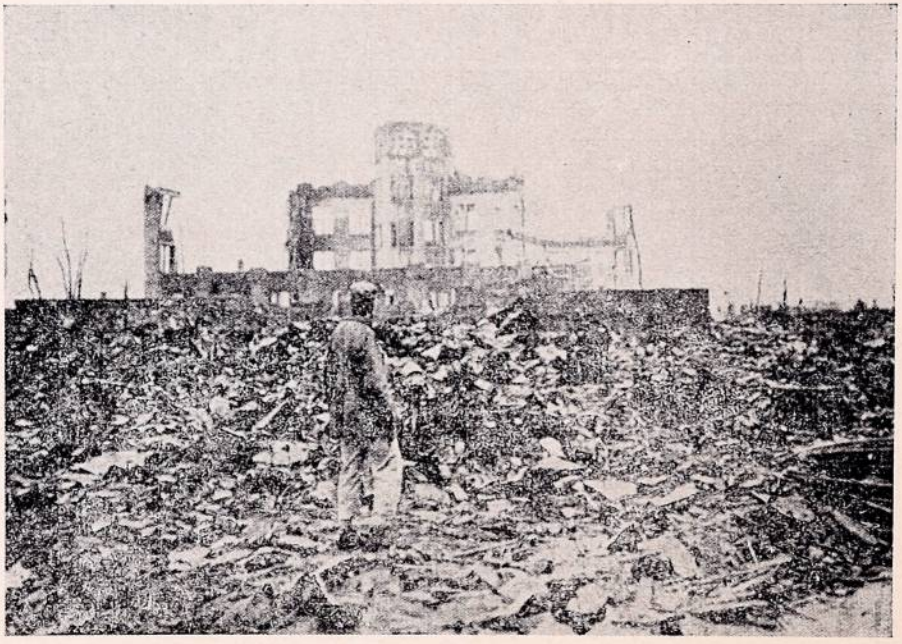
γ) Μέτριαι ζημίαι εἰς ἀκτῖνα 20,8 χλμ. (Ἐκάλη)
δ) Ἐλαφραὶ » » » 32,8 » (Μπογιάτι)
παραλειπομένου ἐνταῦθα τοῦ κινδύνου τῶν ραδιενεργῶν καταλοίπων.

Ἐκ τούτου καταφαίνεται ὅτι εἰς τὰς περισσοτέρας τῶν Εὐρωπαϊκῶν πόλεων μέγα μέρος τῆς προσβαλλομένης περιοχῆς θὰ εἶναι ὕπαιθρος χώρα, δηλαδὴ κατὰ πολὺ ἐκτὸς τῶν πόλεων.

δ) Ἀποτελέσματα τοῦ ὠστικοῦ κύματος ἐπὶ τῶν κατασκευῶν (οἰκημάτων).

Εἰς τὴν περίπτωσιν ἐναερίου ἐκρήξεως, τὸ ὠστικὸν κῦμα ἔχει κατεύθυνσιν ἐκ τοῦ σημείου ἐκρήξεως πρὸς τὰ κάτω, ἤτοι κατακόρυφον. Τὰ οἰκοδομήματα, τὰ ὁποῖα εὑρίσκονται εἰς τὸ ἐπίκεντρον ἢ πλησίον αὐτοῦ καταρρέουν ἐπὶ τῶν βάσεών των (εἰκ. 15 καὶ 16).

Τὰ δὲ ἰσχυρᾶς κατασκευῆς κτίρια ὑφίστανται κατάρρευσιν τῆς στέγης αὐτῶν

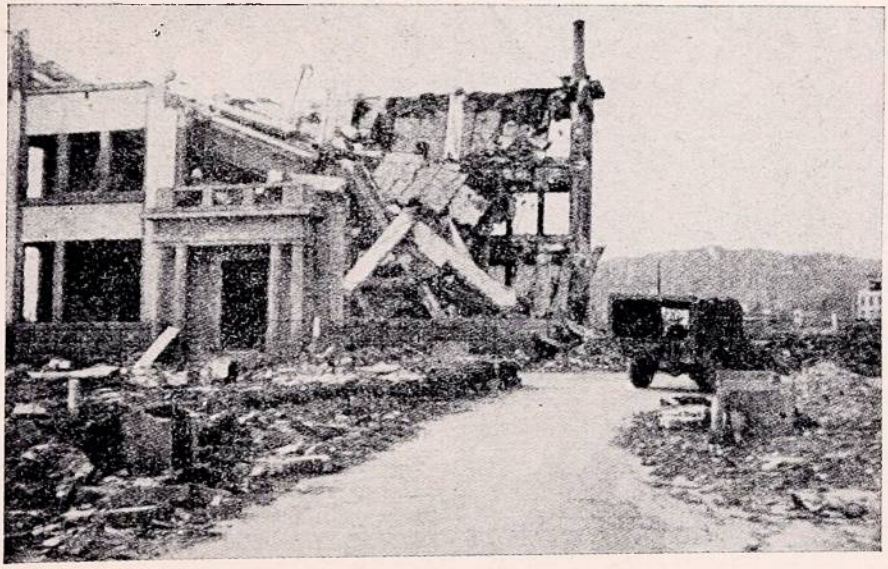
Εἰκὼν 15.
Εἰς τὸ ἐπίκεντρον ἢ πλησίον αὐτοῦ τὰ κτίρια καταρρέουν ἐπὶ τῶν βάσεων (καθέτως) αὐτῶν, Χιροσίμα, 1945.

καὶ ἐὰν ἀκόμα οἱ ὀρθοστάται ἀνθέξουν (εἰκ. 17 καὶ 18). Ὅσον αὐξάνει ἡ ἀπόστασις ἐκ τοῦ ἐπικέντρου τῆς ἐκρήξεως τὸ ὠστικὸν κῦμα λαμβάνει ὁριζοντίαν κατεύθυνσιν. Τὰ οἰκοδομήματα ἐκεῖ «ὠθοῦνται» καὶ ἐξαρθρώνονται πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τοῦ ὠστικοῦ κύματος, δηλ. ἐκ τοῦ ἐπικέντρου πρὸς τὰ ἔξω (εἰκ. 19 καὶ 20).

Τὸ εἶδος τῶν ζημιῶν, τὰς ὁποίας τὸ ὠστικὸν κῦμα μεγάλης διαρκείας (καὶ τοιοῦτον εἶναι τὸ ὠστικὸν κῦμα ὑδρογονικῆς βόμβας) προκαλεῖ εἰς τὰ οἰκοδομήματα, δύναται εὐχερῶς νὰ ἐκτιμηθῇ δι' ὑπολογισμοῦ τῆς ὁριζοντίας πιέσεως, τὴν ὁποίαν ὑφίσταται ἕκαστον κτίριον κατὰ τὴν διέλευσιν τοῦ ὠστικοῦ κύματος.

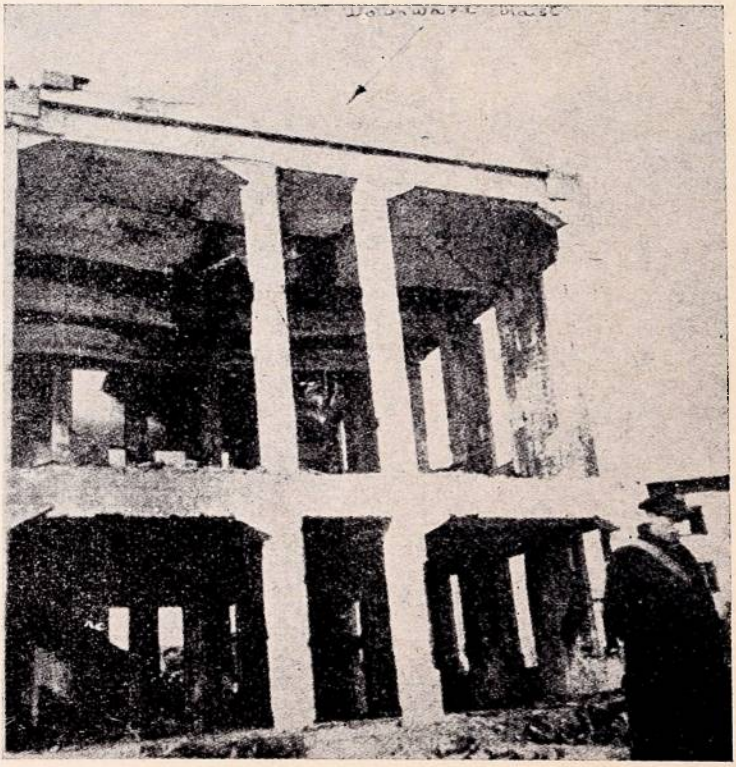

Εἰκὼν 16.
Καταστροφαὶ πλησίον τοῦ ἐπικέντρου—Ναγκασάκι, 1945.

Εἰκὼν 17.
Εἰς περίπτωσιν κτιρίων ἰσχυρᾶς κατασκευῆς, ἡ ὀροφὴ πιεζομένη καταρρέει καθέτως καὶ ἐὰν ἀκόμη οἱ τοῖχοι δὲν καταρρεύσουν, Χιροσίμα, 1945.

Ὅταν τὸ μέτωπον τοῦ ὠστικοῦ κύματος πλήττει τὴν πρόσοψιν ἑνὸς κτιρίου, ἀντανακλᾶται εἰς τὸ σημεῖον τῆς «κρούσεως» πρὸς τὰ ὀπίσω, ἡ δὲ πίεσις αὐτοῦ αὐξάνεται μέχρι τοῦ διπλασίου τῆς ἀρχικῆς. Ἀλλ' ἡ οὕτω αὐξηθεῖσα αὕτη πίεσις διαρκεῖ ἐπ' ἐλάχιστον χρόνον καὶ ἔχει ἰδιαιτέραν σημασίαν διὰ μεγάλης ἐκτάσεως ἐπιπέδου ἐπιφανείας, ὡς οἱ τοῖχοι μεγάλων κτιρίων. Καθὼς τὸ ὠστικὸν κῦμα «διέρχεται» διὰ

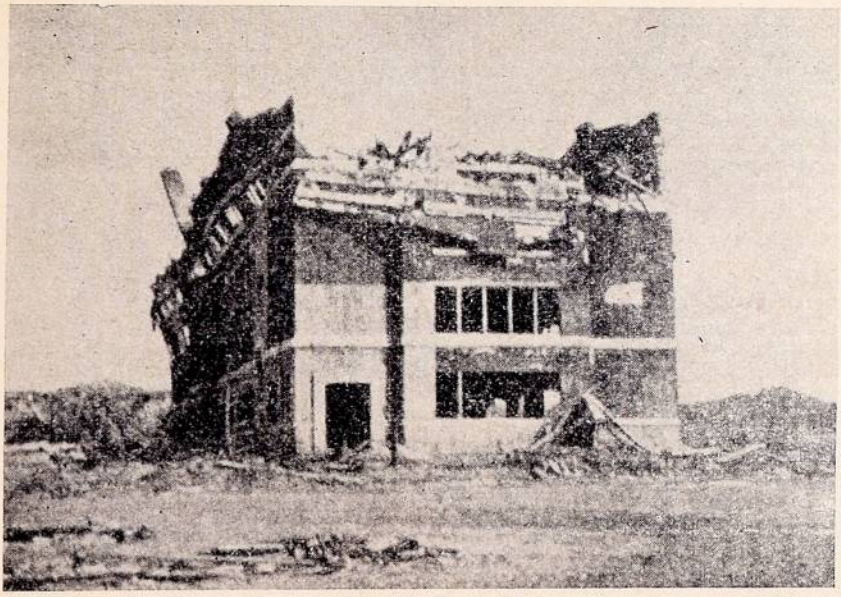

Εἰκὼν 18.
Ἡ στέγη πιεσθεῖσα πρὸς τὰ κάτω. Ναγκασάκι, 1945.

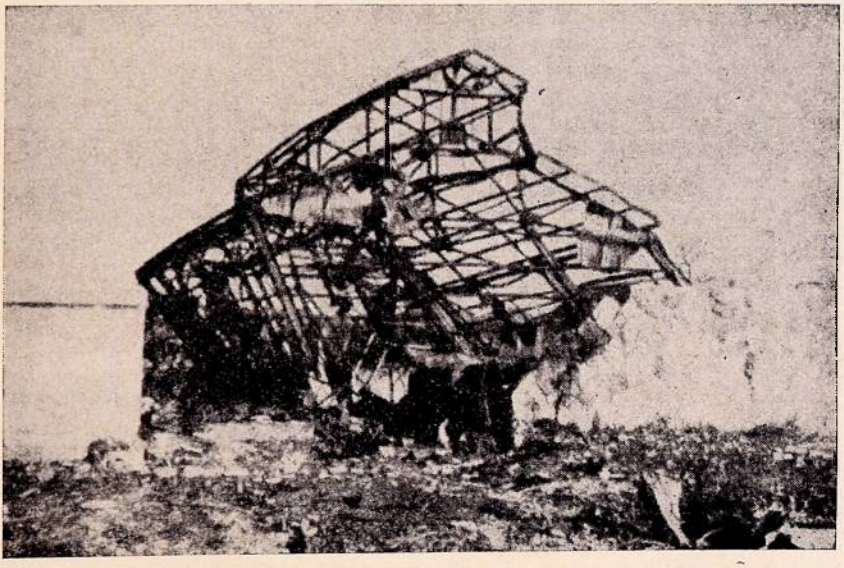
τοῦ κτιρίου, αἱ πλευρικαί, ἡ στέγη καὶ τέλος οἱ ὀπίσθιοι τοῖχοι ὑφίστανται πίεσιν, καλουμένη «πλευρικὴ πίεσις», ἡ ὁποία δὲν αὐξάνεται συνεπείᾳ τῆς ἀνταναλάσεως.

Εἰς τὸ στάδιον τοῦτο ἡ πρόσοψις, ἡ ὀροφή, αἱ πλευραὶ καὶ οἱ ὀπίσθιοι τοῖχοι τοῦ κτιρίου ὑφίστανται τὸ σύνολον τῆς πιέσεως τοῦ ὠστικοῦ κύματος, ἡ ὁποία «τείνει» νὰ προκαλέσῃ κατάρρευσιν αὐτοῦ.

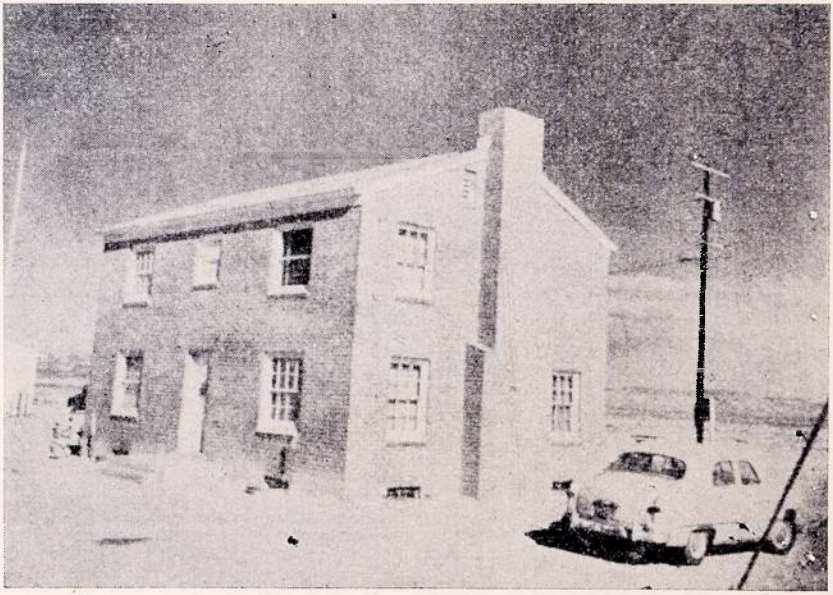
Δέον νὰ ἐπαναλειφθῇ ἐνταῦθα ὅτι τὸ ὠστικὸν κῦμα, τόσον εἰς τὸ μέτωπον ὅσον καὶ εἰς τὴν «οὐρὰν» αὐτοῦ, συνοδεύεται ὑπὸ ρεύματος ἀνέμου, τὸ ὁποῖον, παρ' ὅτι ἐξασκεῖ ἐπιπρόσθετον πίεσιν ἐπὶ τῆς προσόψεως, προκαλεῖ «τοπικὴν» ἀναρρόφησιν. Τὸ φαινόμενον τῆς ἀναρροφήσεως ταύτης κατὰ τὴν θετικὴν φάσιν τοῦ ὠστικοῦ κύματος, ὅταν τοῦτο πλήττῃ οἱονδήποτε οἰκοδόμημα, δὲν πρέπει νὰ συγχέεται μὲ τὴν συμβαίνουσαν κατὰ τὴν ἀρνητικὴν φάσιν τοῦ κύματος τούτου, ἡ ὁποία εἶναι ἀνεξάρτητος τῆς παρουσίας οἱουδήποτε κτιρίου. Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀναρρόφησις προκαλεῖ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ κτιρίου κίνησιν τοῦ ἀέρος πρὸς κατεύθυνσιν ἀντίθετον τῆς τοῦ

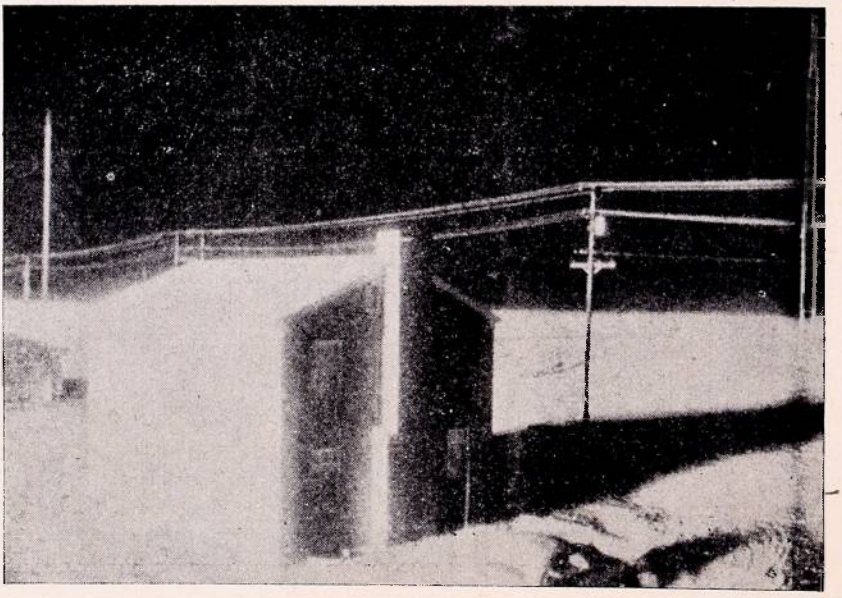
Εἰκὼν 19.
Εἰς σχετικὴν ἀπόστασιν ἀπὸ τὸ ἐπίκεντρον τῆς ἐκρήξεως τὰ κτίρια «ἐπιέσθησαν» ἢ κατεστράφησαν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τοῦ ὠστικοῦ κύματος ἐκ τῶν ἔσω πρὸς τὰ ἔξω. Ναγκασάκι, 1945.

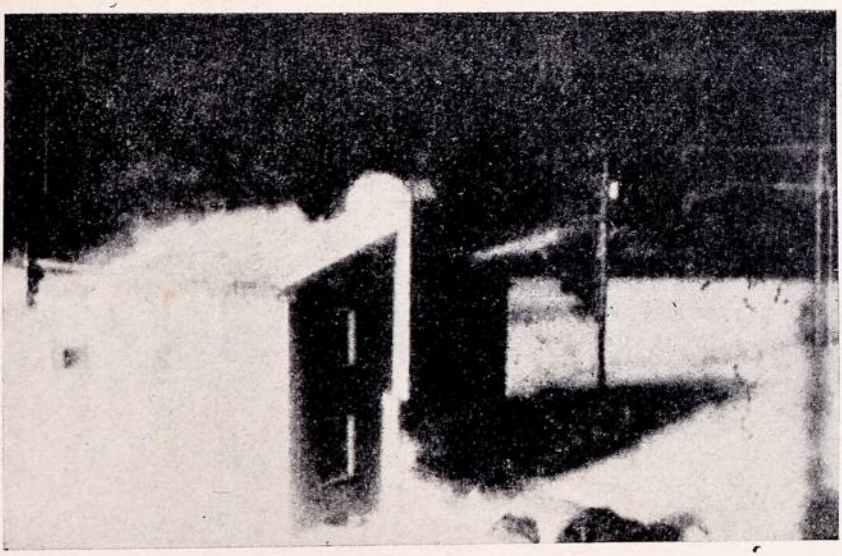
Εἰκὼν 20.
Κτίρια χαλυβδίνου πλαισίου, καταστραφέντα πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς ἐκρήξεως ἐκ τῶν ἔσω πρὸς τὰ ἔξω. Χιροσίμα, 1945.

Εἰκὼν 21.
Οἰκία ἐκ πλινθοδομῆς (τούβλων) εἰς ἀπόστασιν ὀλίγων μικροτέρας τοῦ 1,6 χλμ. (1 μιλ.) ἐκ τοῦ ἐπικέντρου δοκιμαστικῆς ἐκρήξεως. Νεβάδα, 1955.

Εἰκὼν 22.
Ἡ αὐτὴ οἰκία κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκρήξεως (φάσις 1).

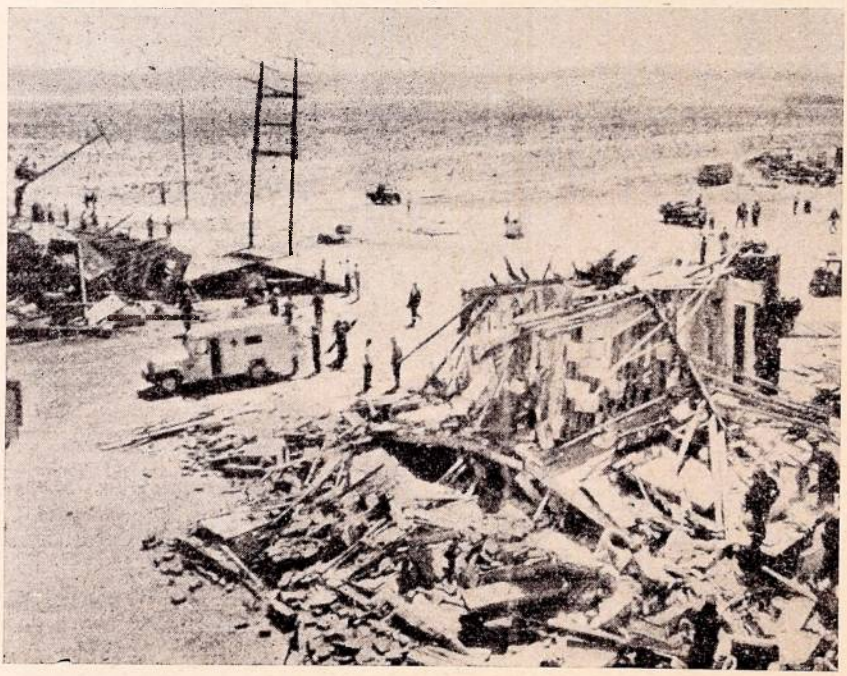
Εἰκὼν 23.
Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ θερμικοῦ κύματος πλήττουν τὴν οἰκίαν (φάσις 2).

Εἰκὼν 24.
Τὸ ὠστικὸν κῦμα πλήττει τὴν οἰκίαν, προκαλοῦν τὴν ἐκτίναξιν αὐτῆς (φάσις 3).

ώστικοῦ κύματος, δηλ. πρὸς τὸ ἐπίκεντρον. Αὕτη εἶναι, βεβαίως, περιωρισμένης ἐκτάσεως καὶ τείνει κατὰ κάποιον τρόπον καὶ εἰς μικρὸν βαθμὸν νὰ ἐλαττώσῃ τὴν πίεσιν τοῦ ὠστικοῦ κύματος.

Τοῦτο προκαλεῖ μίαν ἐπηυξημένην πίεσιν ἐπὶ τῆς προσόψεως τοῦ οἰκοδομήματος. Εἰς τὴν πίεσιν αὐτὴν ὀφείλεται τὸ ὅτι τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν ἀμέσων ζημιῶν τοῦ ὠστικοῦ κύματος προκαλεῖται εἰς τὴν (πρὸς τὸ σημεῖον τῆς ἐκρήξεως)

Εἰκὼν 25.
Τὰ ἐναπομείναντα ἐκ τῆς οἰκίας (φάσις 4).

πρόσοψιν τοῦ κτιρίου ἐν συγκρίσει μὲ τὰς προκαλουμένας ζημίας εἰς τὰς λοιπὰς πλευράς.

Τὸ κτίριον ἐν τῷ συνόλῳ του ὑφίσταται τοιαύτην πίεσιν, ἥτις τείνει νὰ τὸ «ἀνατρέψῃ» ἐκ θεμελίων πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τοῦ ὠστικοῦ κύματος.

Ὁπωσδήποτε ὅμως, τοῦτο ἀφορᾷ κυρίως τοὺς τοίχους τῶν οἰκημάτων, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν κουφώματα. Ἐνῷ ἀντιθέτως, ἐὰν τὸ ὠστικὸν κῦμα εἰσέλθῃ διὰ τῶν κουφωμάτων τῆς προσόψεως—καὶ συνήθως συμβαίνει νὰ ὑπάρχουν τοιαῦτα—εἰς τὸ ἐσωτερικὸν αὐτῶν, ἐπενεργεῖ «πιέζον» τὴν στέγην ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω.

Οὕτω, παρατηρεῖται εἰς τὸ ἐσωτερικὸν μόνον πλευρικὴ πίεσις τοῦ ὠστικοῦ κύματος, ἐνῷ ἡ πίεσις εἰς τὸ ἐξωτερικὸν εἶναι ἡ πίεσις τοῦ ὠστικοῦ κύματος ἐλαττουμένη κατὰ τὴν ἀναρρόφησιν τοῦ ἀνέμου.

Κατὰ ταῦτα ἡ στέγη δέχεται μεγάλην πίεσιν, ἡ ὁποία ἔχει κατεύθυνσιν ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω, φαινόμενον ὅπερ συνέβη εἰς τὰς πληγείσας Ἰαπωνικὰς πόλεις καὶ παρατηρεῖται εἰς τὰς φωτογραφίας τῶν Ἀμερικανικῶν πυρηνικῶν δοκιμῶν. Εἰς τὰς τελευταίας ταύτας αἱ οἰκίαι φαίνεται νὰ «ἐξερράγησαν», καθ' ἣν στιγμὴν προσεβλήθησαν ὑπὸ τοῦ ὠστικοῦ κύματος (εἰκ. 21 ἕως 25).

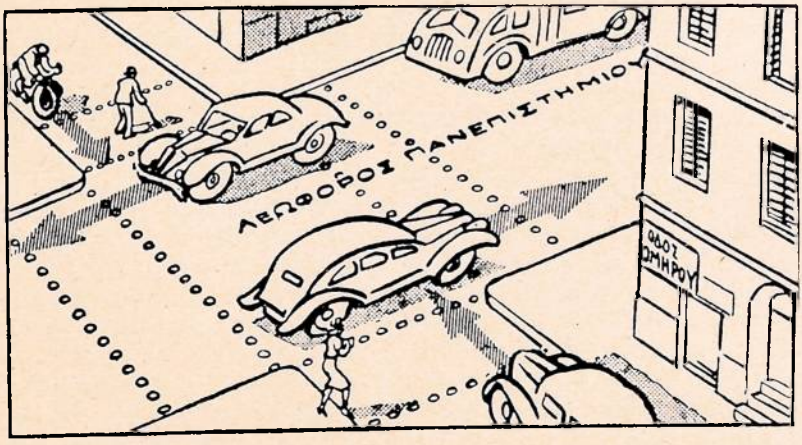
Ἡ ἱκανότης ἑνὸς οἰκήματος ν' ἀνθέξῃ εἰς τὴν πίεσιν τοῦ ὠστικοῦ κύματος ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἀνθεκτικότητος, τοῦ σχήματος καὶ ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κουφωμάτων αὐτοῦ. Τὰ ἐνισχυμένης κατασκευῆς κτίρια ἔχουν ἰσχυρὸν πλαίσιον καὶ εἶναι κατασκευασμένα ἐκ μπετόν, ἐνῷ τὰ ἀσθενεστέρας κατασκευῆς τοιαῦτα εἶναι ὡρισμένα βιομηχανικὰ κτίρια μὲ ἐλαφρὸν πλαίσιον καὶ στέγην ἐκ φύλλων λευκοσιδήρου (λαμαρίνας). Ἡ ἀνθεκτικότης τῆς πλινθοδομῆς (τοίχου ἐκ τούβλων) εἰς τὸ ὠστικὸν κῦμα εἶναι μᾶλλον μικρά, διότι ἔχει μικρὰν ἐλαστικότητα καὶ διότι παρουσιάζει χαμηλὴν ἀνθεκτικότητα εἰς τὴν ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ πίεσιν, δεδομένου ὅτι καὶ ἡ ἐλαχίστη κίνησις τῶν τοίχων προκαλεῖ κατάρρευσιν τῶν δαπέδων.

Ἡ ἐπίδρασις τοῦ σχήματος ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ ὠστικοῦ κύματος, προκειμένου περὶ συνεχομένων κτιρίων (ὅταν τὸ ἓν ἐφάπτεται τοῦ ἄλλου) εἶναι ἀσήμαντος. Προκειμένου ὅμως περὶ κατασκευῶν, ὡς αἱ καπνοδόχοι ἐργοστασίων, αἱ ὁποῖαι δὲν παρουσιάζουν σοβαρὸν ἐμπόδιον εἰς τὴν πίεσιν κατὰ τὴν διέλευσίν της καὶ δὲν δημιουργοῦν ὑψηλὴν πίεσιν τοῦ ἀνέμου ἐπ' αὐτῶν, ἔχουν ἐκπλήττουσαν ἀνθεκτικότητα εἰς τὸ ὠστικὸν κῦμα. Αἱ καπνοδόχοι συνήθως δὲν καταρρέουν καὶ ὅταν ἀκόμη ἅπασαι αἱ πέριξ αὐτῶν οἰκοδομαὶ καταστρέφονται ἐξ ἐκρήξεων τοῦ εἴδους αὐτοῦ. Μία ἐπιφάνεια ἐξ ἄλλου μεγάλης ἐκτάσεως ἡ ὁποία δὲν διευκολύνει τὴν ταχεῖαν διέλευσιν τῆς πιέσεως—διὰ κουφωμάτων—θὰ καταρρεύσῃ κατὰ μεγαλυτέραν πιθανότητα καὶ ὅταν ἀκόμη ἡ πίεσις εἶναι σχετικῶς χαμηλή.

Αἱ γέφυραι, αἱ ὁποῖαι ἐκ κατασκευῆς παρουσιάζουν ἐπηυξημένην ἀνθεκτικότητα, ἀνθίστανται εὐκόλως εἰς τὸ ὠστικὸν κῦμα, ἔστω καὶ ἐὰν εὑρίσκωνται εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἐκ τοῦ ἐπικέντρου ἐκρήξεως βόμβας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ πλησίον αὐτοῦ. Δὲν ἀποκλείεται ὅμως, νὰ μετακινηθοῦν πλευρικῶς ἐκ τῶν θεμελίων των.

(Συνεχίζεται)

ΟΔΗΓΙΕΣ ΤΡΟΧΑΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΟΔΗΓΟΥΣ

Μὴ ξεχνᾶτε ποτὲ ὅτι τὴν προτεραιότητα στὸ πέρασμα τῶν διασταυρώσεων ἔχουν τὰ ὀχήματα ποὺ βρίσκονται στοὺς μεγάλους δρόμους καὶ γενικὰ στοὺς δρόμους ποὺ ἔχουν τὴ μεγαλύτερη κίνησι κυκλοφορίας ὀχημάτων.

ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ

Ὑπὸ τοῦ Τμηματάρχου Α' Ἐθνικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος κ. **Ι. ΝΟΥΣΙΑ**

Μᾶς εἶναι γνωστὸ ἀπὸ τὴ νομικὴ ἐπιστήμη, ὅτι κάθε ἀνεξάρτητη πολιτεία εἶναι ὠργανωμένη σὲ νομικὸ πρόσωπο δημοσίου δικαίου. Ἀντλεῖ τὴν πολιτική της ἐξουσία (τὸ imperium) ἀπὸ τὸ δικό της δίκαιο, ποὺ πηγάζει ἀπὸ τὰ νομοθετικά της σώματα. Τὰ νομοθετικὰ σώματά της τὰ προβλέπει ὁ καταστατικὸς χάρτης της (τὸ Σύνταγμά της). Μιὰ ἄλλη ἐξ ἴσου βασικὴ λειτουργία της εἶναι ἡ δημοσία οἰκονομία, τὸ δημοσιονομικὸ στοιχεῖο τῆς πολιτείας. Ἐὰν χωλαίνουν τὰ δημοσιονομικὰ ἑνὸς κράτους, ὄχι μόνο ἀναστέλλεται ἡ πρόοδος αὐτοῦ, ἀλλὰ γίνεται προβληματικὴ καὶ αὐτὴ ἡ ἐπιβίωσί του. Κατὰ συνέπειαν ἡ ὕπαρξη τῆς πολιτείας στηρίζεται σὲ δυὸ οὐσιαστικὲς βάσεις, σὲ δυὸ δυνατὲς κολλόνες, στὴ νομικὴ καὶ στὴν οἰκονομική. Στὸ νόμο καὶ στὸ χρῆμα.

Πολλὲς φορὲς ἡ πολιτεία ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ χρήματα. Τὰ χρειάζεται γιὰ παραγωγικὰ ἔργα. Τὰ χρειάζεται γιὰ νὰ καλύψῃ ἐλλείμματα τοῦ δημοσίου προϋπολογισμοῦ της, γιατὶ τὰ ἔξοδά της ἔγιναν περισσότερα ἀπὸ τὰ ἔσοδά της. Τί νὰ κάνῃ; Καταφεύγει σὲ δάνεια. Ζητάει δανεικὰ στὴν ξένη ἢ στὴ ντόπια χρηματαγορά. Χρηματαγορὰ εἶναι οἱ τράπεζες, οἱ ὀργανισμοὶ τῶν ἀσφαλιστικῶν ταμείων, οἱ κεφαλαιοῦχοι, οἱ εἰσοδηματίαι, οἱ ἀποταμιευταί, οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἔκαναν μικρὲς οἰκονομίες, ἑνωμένοι στὴν ἴδια ἔννοια, στὸν ἴδιο σκοπό. Ἔχουν μετρητὸ χρῆμα ἀργὸ καὶ θέλουν νὰ τὸ τοποθετήσουν. Θέλουν νὰ πάρουν ἀπὸ τὴν ἐξασφαλισμένη τοποθέτησή του ἔσοδο, ὠφέλεια, ποὺ λέγεται τόκος.

Ὅταν ἡ πολιτεία δανείζεται ἀπὸ τὴν ξένη χρηματαγορά, ἀπὸ ξένο κράτος, τότε τὰ δάνειά της λέγονται ἐξωτερικά. Τὰ ἐξωτερικὰ δάνεια τὰ συνάπτει σὲ ξένο συνάλλαγμα, σὲ ξένο νόμισμα. Ὅταν τὰ δάνειά της τὰ συνάπτει στὴν ντόπια χρηματαγορά, τότε τὰ δάνειά της λέγονται ἐσωτερικὰ καὶ εἶναι στὸ νόμισμα τῆς ἰδίας χώρας.

Κάθε πολιτεία συνάπτει τὰ ἐσωτερικά της δάνεια μὲ πολλοὺς τρόπους.

1) Μὲ τὶς κυμαινόμενες πιστώσεις ποὺ παρέχει στὸ Κράτος ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα. Στὴν περίπτωση αὐτὴ αὐξάνεται ἡ χρηματικὴ κυκλοφορία κατὰ ἕνα μεγάλο ποσό. Τὸ ποσὸ αὐτὸ τῆς αὐξήσεως ὅταν μένει ἀκάλυπτο σὲ χρυσὸ ἢ σὲ συνάλλαγμα, τότε τὸ ἐθνικὸ νόμισμα πέφτει. Χάνει σὲ ἐσωτερικὴ ἀξία. Χάνει σὲ ἀγοραστικὴ ἱκανότητα. Χάνει σὲ διεθνῆ ἐμπιστοσύνη. Αὐτόματα αὐξάνουν οἱ τιμὲς τῶν εἰδῶν. Ὅλοι οἱ πολῖτες ζημιώνουν καὶ πέφτουν σὲ χρηματικὴ στενοχώρια. Ὁ τρόπος αὐτὸς γιὰ τὴν κάλυψη τῶν ἐλλειμμάτων τοῦ δημοσίου προϋπολογισμοῦ εἶναι ὁ πιὸ βλαβερός. Τὸ 1953 ἡ χάρτινη χρηματικὴ κυκλοφορία ἦτο 2.500.000.000 δραχμές. Σήμερα ἡ χάρτινη χρηματικὴ κυκλοφορία ἀνέβηκε στὰ 8.500.000.000 δραχμές. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ τιμάριθμος σήμερα σὲ πολλὰ εἴδη εἶναι διπλάσιος ἀπὸ τότε. Σήμερα ὅμως οἱ μισθοὶ καὶ τὰ ἡμερομίσθια βρίσκονται στὴ βάσι ποὺ ἦταν τότε.

2) Μὲ δημόσια ἐγγραφὴ σὲ ὁμολογιακὸ δάνειο. Τὸ Κράτος ὁρίζει τὸ δάνειο πόσο θὰ εἶναι. Τὸ χωρίζει σὲ ἴσα μερίδια τὰ ὁποῖα λέγονται ὁμολογίες. Γιὰ κάθε ὁμολογία δίνει τόκο τόσο τὰ ἑκατό. Ὁ τόκος γράφεται στὸ τοκομερίδιο ποὺ εἶναι κολλημένο στὴν ὁμολογία. Τὸ χρηματικὸ ποσὸ ποὺ γράφεται στὶς ὁμολογίες καὶ στὰ τοκομερίδια ἐξοφλεῖται ἀπὸ τὸ Κράτος σὲ ὡρισμένα χρονικὰ διαστήματα. Ἡ κομματιαστὴ αὐτὴ πληρωμὴ λέγεται χρεωλύσιο. Τὸ χρεωλύσιο (χρημ. ποσὸ) γιὰ κάθε δάνειο γράφεται κάθε χρόνο στὴν πίστωση τοῦ δημοσίου προϋπολογισμοῦ γιὰ πληρωμή. Ἡ πολιτεία καλεῖ τοὺς πολῖτες της νὰ ἀγοράσουν τὶς ὁμολογίες τοῦ δανείου της καὶ μ' αὐτὸ τὸν τρόπο καλύπτει τὸ ὁμολογιακὸ δάνειό της.

3) Ἀπὸ τὰ πλεονάσματα ποὺ ἀφήνουν οἱ λιμνάζουσες καταθέσεις τῶν τραπεζῶν. Τότε οἱ τράπεζες καλύπτουν τὰ ὁμολογιακὰ δάνεια τοῦ Δημοσίου ἢ τὰ ἔντοκα γραμμάτιά του.

Πολλὲς φορὲς συμβαίνει στὴ χώρα νὰ ὑπάρχῃ ἄφθονο ἀργὸ χρῆμα. Οἱ ἰδιῶται τὸ καταθέτουν στὶς τράπεζες. Οἱ τράπεζες δὲν μποροῦν νὰ τὸ τοποθετήσουν στὴν παραγωγή. Αὐτὸ συμβαίνει ὅταν ἡ παραγωγὴ φθίνει. Φθίνει διότι δὲ μπορεῖ νὰ βγάλῃ τὰ προϊόντα της καὶ νὰ τὰ ξοδέψῃ σὲ ξένες ἀγορές. Τὰ προϊόντα της δὲ μποροῦν νὰ κάνουν ἀνταγωνισμὸ στὰ ξένα προϊόντα τῶν ἀγορῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ἡ ντόπια ἀγορὰ δὲ μπορεῖ νὰ τὰ ἀπορροφήσῃ ἢ γιατὶ εἶναι πολλὰ ἢ γιατὶ ἀπὸ οἰκονομικὴ κρίσι δὲν

Η ΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΠΟΔΙΔΕΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΤΟ ΟΠΟΙΟΝ ΛΕΓΕΤΑΙ ΤΟΚΟΣ

Τύπος ὁμολογίας τοῦ λαχειοφόρου παραγωγικοῦ δανείου 1954 μετὰ τοκομεριδίων της, λήγουσα τὴν 1/7/1960.

ὑπάρχει τόσο χρῆμα γιὰ νὰ ἀγορασθοῦν, ἢ γιατὶ ἡ ποιότης τους δὲ εἶναι καλή. Τότε πέφτουν καὶ τὰ ἐπιτόκια τῶν καταθέσεων τῶν τραπεζῶν.

4) Γιὰ νὰ μπορέσῃ ὅμως ἕνα Κράτος νὰ συνάψῃ δάνεια ἐξωτερικὰ ἢ ἐσωτερικά, πρέπει νὰ ἔχῃ πολὺ ἀνεπτυγμένη τὴν οἰκονομικὴ πίστη του. Οἰκονομικὴ πίστη εἶναι ἡ ἐμπιστοσύνη ποὺ τοῦ ἔχουν οἱ δανεισταί του, ὅτι στὰ ὡρισμένα χρονικὰ διαστήματα θὰ πληρώσῃ τὰ τοκοχρεωλύσια ἀπὸ τὰ δάνειά του. Ἐὰν τὸ Κράτος δείξῃ ἀδυναμία ἢ ἀθετήσῃ νὰ ἐξοφλήσῃ τὶς δανειακὲς ὑποχρεώσεις του, τότε ἡ οἰκονομικὴ πίστη του ξέπεσε. Τότε οἱ τιμὲς τῶν ὁμολογιῶν του χάνουν πολὺ στὸ Χρηματιστήριο χρηματογράφων ἢ μηδενίζονται. Οἱ ὁμολογιοῦχοι λένε τότε ὅτι ἔκανε ἔντεχνη χρεωκοπία, τοὺς ἔφαγε τὰ λεφτά, τοὺς γέλασε. Τὸ Κράτος ἔχασε τὴν οἰκονομική του πίστη. Στὸ μέλλον δὲν τὸ ξαναπιστεύουν γιὰ νὰ τοῦ δώσουν δανεικά. Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μὲ τοὺς μεγάλους αὐτόνομους δημοσίους ὀργανισμούς, μὲ τὶς ἀνώνυμες ἑταιρεῖες, μὲ τὰ ἄτομα, ὅταν γίνονται, χωρὶς καμμιὰ εὐαισθησία, χρεωκοπημένοι ὀφειλέται.

Ἀξιοθαύμαστο παράδειγμα γιὰ τὴ μεγάλη πίστη της στὸν κόσμο εἶναι ἡ Ἀγγλία. Ἀπὸ τὸ 1864 ἕως τὸ 1925 ἔκανε δάνεια ποὺ ἔφτασαν στὸ ποσὸ τῶν 7.646.

371.788 χρυσῶν λιρῶν. Δανείσθηκε γιὰ πολεμικοὺς σκοπούς. Τὰ δάνειά της αὐτὰ εἶναι ἑνοποιημένα. Τὸ δημόσιον αὐτὸ χρέος της εἶναι πάγιο. Εἶναι διηρημένο σὲ ὁμολογίες τῶν 100 λιρῶν. Κάθε ὁμολογία δίνει τόκο τὸ χρόνο $2\,^1/_2$ λίρες. Ποτὲ δὲν ἔδειξε ἀδυναμία νὰ πληρώσῃ τὶς δανειακὲς ὑποχρεώσεις της ὅσο κι' ἂν τὴν ἐπίεσαν οἱ δύσκολες περιστάσεις. Πίστεψε ὅτι ἅμα οἱ δανεισταί της χάσουν τὴν ἐμπιστοσύνη δὲ θὰ μπορέσῃ ποτὲ πιὰ νὰ βγῇ στὸ παζάρι γιὰ νὰ ζητήσῃ καινούργιο δάνειο.

5) Οἱ ὁμολογίες τῶν δανείων ποὺ λέγονται καὶ τίτλοι ἢ χρεώγραφα μπαίνουν στὴν κυκλοφορία μὲ τρεῖς τρόπους.

α') Στὸ ἄρτιο. Ὅταν π.χ. δίνουμε 100 δραχμὲς μετρητὰ καὶ παίρνουμε μία ὁμολογία ποὺ γράφονται ἐπάνω της δραχ. 100. Ὅταν ἡ ὁμολογία ἔχει ἐκδοθῇ στὸ ἄρτιο ἀπαιτοῦνται τόσα μετρητὰ νὰ δώσουμε γιὰ νὰ τὴν ἀγοράσουμε ὅση εἶναι ἡ ὀνομαστικὴ ἀξία της.

β') Μὲ ὑπερτίμημα ἢ ἀπάνω ἀπὸ τὸ ἄρτιο. Ὅταν δίδομε 105 ἢ 110 δραχμὲς μετρητὰ καὶ παίρνομε μιὰ ὁμολογία, ἡ ὁποία ἔχει ὀνομαστικὴ ἀξία δραχ. 100. Ὀνομαστικὴ ἀξία λέγεται αὐτὸ τὸ ποσὸ ποὺ γράφεται ἐπάνω στὴν ὁμολογία.

Οἱ 5 ἢ 10 δραχμὲς ποὺ πληρώνουμε παραπάνω ἀπὸ τὸ ἄρτιο λέγονται ὑπερτίμημα. Αὐτὸ συμβαίνει ὅταν τὸ τοκοχρεωλύσιο τοῦ δανείου εἶναι ἐξασφαλισμένο μὲ ρήτρα χρυσοῦ ἢ συναλλάγματος. Ὅταν ὁ τόκος τοῦ δανείου εἶναι πιὸ πάνω ἀπὸ τὸν τόκο τῆς καταθέσεως τῶν τραπεζῶν, ἢ πιὸ πάνω ἀπὸ τὸ μέρισμα τῶν μετοχῶν ποὺ δίνουν οἱ Τράπεζες ἢ οἱ σοβαρὲς ἀνώνυμες ἑταιρεῖες. Ὅταν τὸ δάνειο εἶναι λαχειοφόρο καὶ στηριγμένο σὲ λογικὴ κλιμάκωσι λαχνοῦ. Ὅταν ὑπάρχουν πολλὲς προεγγραφὲς στὸ δάνειο πρὶν βγοῦν ἀκόμα οἱ ὁμολογίες του.

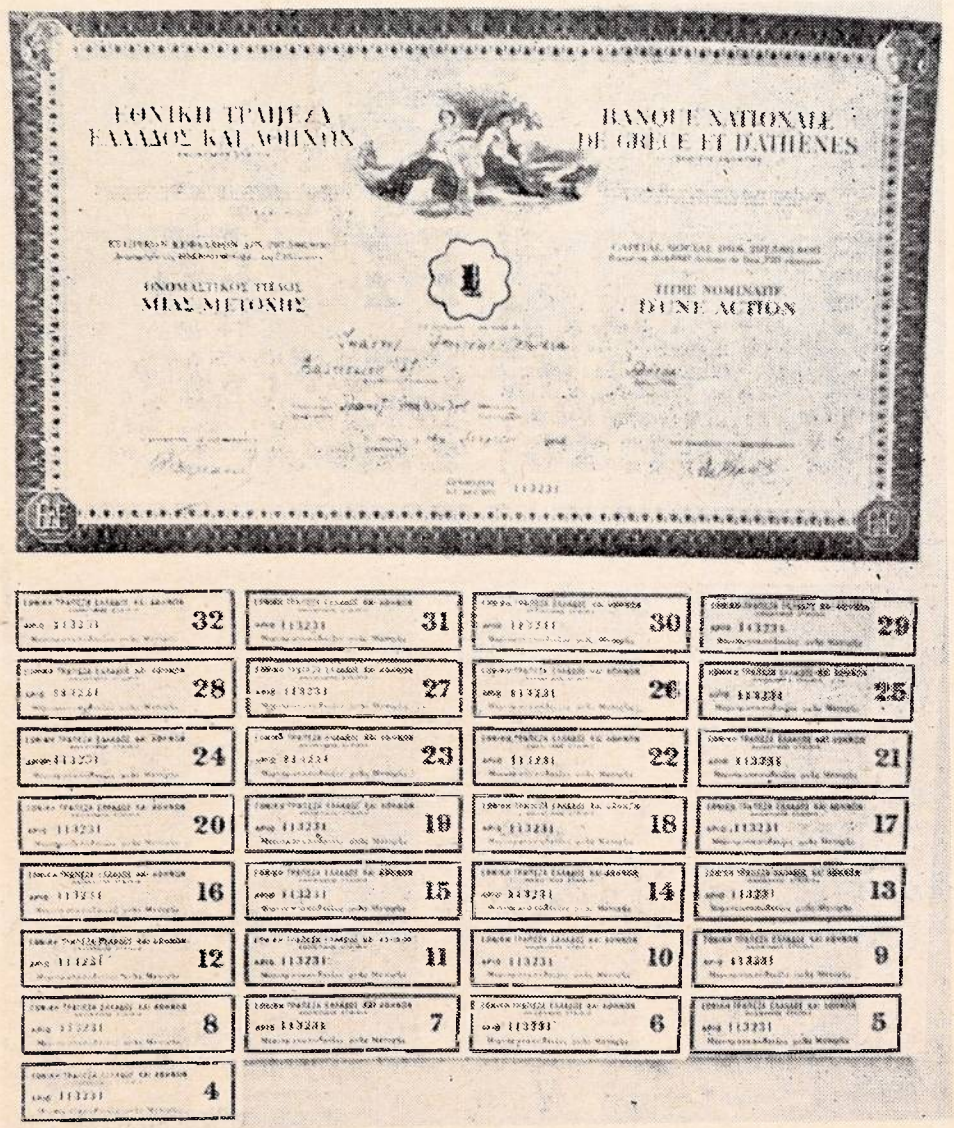
γ') Μὲ ἔκπτωσι ἢ κάτω ἀπὸ τὸ ἄρτιο. Δηλαδὴ ὅταν δίνουμε 90 ἢ 95 δραχμὲς καὶ παίρνομε μία ὁμολογία ἡ ὁποία ἔχει ὀνομ. ἀξία δραχ. 100. Ἡ διαφορὰ ἀπὸ 5-10 δραχμὲς κάτω ἀπὸ τὸ ἄρτιο λέγεται ἔκπτωσι. Αὐτὸ συμβαίνει ὅταν οἱ ὅροι, οἱ συνθῆκες καὶ αἱ περιστάσεις μὲ τὶς ὁποῖες ἔγινε τὸ δάνειο εἶναι δυσμενεῖς, ἀσύμφοροι γιὰ τοὺς ἀγοραστὰς τῶν ὁμολογιῶν. Ὅταν ὁ τόκος τοῦ δανείου εἶναι πιὸ κάτω ἀπὸ τὸν τόκο τῶν καταθέσεων τῶν τραπεζῶν. Πιὸ κάτω ἀπὸ τὸ μέρισμα τῶν μετοχῶν τῶν τραπεζῶν ἢ τῶν ἀνωνύμων ἑταιρειῶν. Ὅταν τὸ δάνειο δὲν εἶναι λαχειοφόρο ἢ δὲν εἶναι ἀσφαλισμένο μὲ ρήτρα χρυσοῦ ἢ συνάλλάγματος. Ὅταν τὸ δάνειο ἐκδίδεται σὲ ἐποχὲς οἰκονομικῶν κρίσεων ἢ σὲ παραμονὲς πολέμου. Ὅταν κλονίσθηκε ἡ πίστι τῶν ἀγοραστῶν πρὸς τὸ κράτος, γιατὶ δὲν ἐπλήρωσε στὶς προθεσμίες του τοκοχρεωλύσια ἀπὸ προηγούμενα δημόσια δάνεια. Ὅταν ἡ χρηματιστηριακὴ ἀγορὰ εἶναι κορεσμένη καὶ δὲν μπορεῖ νὰ τραβήξῃ ἄλλα χρηματόγραφα. Ὑπάρχει πληθώρα. Ὑπάρχει προσφορὰ καὶ δὲν ὑπάρχει ζήτησι χρηματογράφων.

6) Ὁ πιὸ καλὸς τρόπος γιὰ νὰ πετύχῃ ἕνα δημόσιο δάνειο εἶναι ὅταν βγαίνει λαχειοφόρο. Ὅταν πληρώνεται κανονικὰ ὁ τόκος, τὸ κεφάλαιο τῆς ὁμολογίας κ' ἕνας ἀνάλογος λαχνός. Ἡ ἔννοια ἀπὸ ἕνα λαχειοφόρο δάνειο ταιριάζει πιὸ εὔκολα στὴν ἐνδόμυχη κερδοσκοπικὴ διάθεσι τοῦ πλήθους τῶν ἀγοραστῶν τῶν ὁμολογιῶν. Ἰδίως σὲ λαοὺς τῶν ὁποίων ἡ φυλὴ ἔχει κληρονομικὴ ροπὴ σὲ τυχηρὰ παιγνίδια, ὅπως εἶναι οἱ Ἕλληνες, οἱ Ἰταλοί, οἱ γάλλοι, οἱ αἰγύπτιοι, οἱ τοῦρκοι, οἱ ἄραβες. Ὁ λαχνὸς τοὺς δίνει τὴν ἐλπίδα σὲ μιὰ ἄκοπη χρηματικὴ ὠφέλεια. Στὴν ψυχολογικὴ αὐτὴ βάσι στηρίζεται ὁ «τζόγος», ἡ προσέλκυσι, τὸ τυχερὸ παιχνίδι.

Τὰ λαχειοφόρα δάνεια βγαίνουν μὲ τόκο πιὸ κάτω ἀπὸ τὸν τόκο τῶν καταθέσεων τῶν τραπεζῶν, πιὸ κάτω ἀπὸ τὸ μέρισμα τῶν μετοχῶν τῶν ἀνωνύμων ἑταιρειῶν ἢ τῶν τραπεζῶν. Βγαίνουν μὲ τόκο 4-5%. Τὴ διαφορὰ ποὺ προκύπτει μεταξὺ τοῦ τόκου τοῦ δανείου καὶ τοῦ τόκου τῶν καταθέσεων τῶν τραπεζῶν ἢ τῶν μερισμάτων, τὸ Κράτος τὴ διαθέτει γιὰ νὰ καλύψῃ τὸ λαχεῖο τῶν ὁμολογιῶν. Τὸ λαχεῖο δίνει τὴν εὐχέρεια στὴ γρήγορη πώλησι τῶν ὁμολογιῶν. Οἱ ἄνθρωποι στὴν ἐποχή μας εἶναι ἁπλοῖ καὶ θετικοί. Θέλουν τὸ λαχεῖο τοῦ δανείου νὰ ἔχῃ συνηρτημένη κλιμάκωσι.

Στὴν κλιμάκωσι τῶν λαχνῶν νὰ μὴν ὑπάρχουν ἀδειανὰ σκαλοπάτια ποσῶν. Ἡ κλίμακα τοῦ λαχνοῦ νὰ ἔχῃ πολλὰ λαχειοφόρα νούμερα στὰ κάτω ποσά. Τὰ λαχειοφόρα

Η ΜΕΤΟΧΗ ΑΠΟΦΕΡΕΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΤΟ ΟΠΟΙΟΝ ΛΕΓΕΤΑΙ ΜΕΡΙΣΜΑ

Τύπος μετοχῆς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος μὲ τὰς μερισματαποδείξεις της εὑρισκομένας ἐν ἰσχύει.

νούμερα νὰ λιγοστεύουν ὅσο τὰ χρηματικὰ ποσὰ τοῦ λαχνοῦ θὰ μεγαλώνουν. Δηλαδὴ ἡ κλίμακα θὰ ἔχῃ πολλοὺς ἀριθμοὺς λαχνοῦ τῶν 1.000, 5.000, 10.000 δραχμῶν, λιγώτερους ἀριθμοὺς λαχνοῦ στὶς 25.000 ἢ 50.000 καὶ ἐλάχιστους ἀριθμοὺς λαχνοῦ στὰ

ποσὰ τῶν 100.000 ἢ 200.000. Λαχνοὶ ἀπάνω ἀπὸ τὶς 200.000 δραχ. δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχουν. Οἱ μεγάλοι λαχνοὶ εἶναι εἰς βάρος τοῦ τόκου τῶν ὁμολογιῶν, εἶναι εἰς βάρος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μικροτέρων λαχνῶν. Ψυχολογικῶς εἶναι εἰς βάρος τῆς τοποθετήσεως τῶν ὁμολογιῶν. Τὸν μεγάλο λαχνὸ τὸν πληρώνουν ὅλοι οἱ ὁμολογιοῦχοι, πρᾶγμα τὸ ὁποῖο δὲν τὸ θέλουν. Ὁ μεγάλος λαχνὸς ἁφαιρεῖ τὴν ἐλπίδα μικροῦ λαχνοῦ ἀπὸ τὶς μεγάλες μᾶζες τῶν ἀγοραστῶν τῶν ὁμολογιῶν. Τὸ πνεῦμα τῆς κοινωνικῆς καὶ οἰκονομικῆς δικαιοσύνης στὴν ἐποχή μας εἶναι πολὺ διάφορο ἀπὸ ἄλλοτε. Κάνει ὀξεῖα ἐπίκρισι καὶ ἐπηρεάζει. Δὲν μπορεῖ εὔκολα ἡ ἀνθρώπινη συνείδησι σήμερα νὰ διασκεδάσῃ τὴν ἰδέα ὅτι ἕνας πτωχὸς ἀποταμιευτής, ἕνας κομιστὴς μιᾶς ὁμολογίας τῶν 100 ἢ τῶν 150 δραχμῶν θὰ ξυπνήσῃ κερδίζοντας ἕνα λαχνὸ 500.000 ἢ 1.500.000 ἢ 2.000.000 ἢ 3.000.000 δραχμῶν, δηλαδὴ μιᾶς περιουσίας 4.500, 6.000 ἢ 9.000 χρυσῶν λιρῶν. Τὴν περιουσία αὐτὴ τὴν ἐπλήρωσαν ὅλοι οἱ ὁμολογιοῦχοι γιὰ τοὺς πολλούς. Ποτὲ δὲν θὰ ἤθελαν νὰ τὴ χαρίσουν σ' ἕνα ὁμολογιοῦχο. Γιὰ νὰ γίνῃ μιὰ τέτοια περιουσία χρειάζεται ἐργασία καὶ καλὴ τύχη, σὲ πολλὲς γενεὲς μιᾶς οἰκογενείας. Πολλὲς φορὲς αὐτὸς ποὺ ἐκέρδισε ἕνα μεγάλο λαχνό, δὲν ξέρει νὰ διαχειρισθῇ καλὰ τὰ χρήματα καὶ τὰ χάνει κι' ὅλας ἀπὸ τὰ χέρια του. Ἐὰν δὲ ὁ τυχερὸς τοῦ μεγάλου λαχνοῦ εἶναι πλούσιος ἀπὸ δική του περιουσία, ὁπότε συσσωρεύεται τὸ πολὺ χρῆμα στὸ πολὺ χρῆμα, τότε εἶναι βαρειὰ ἡ ἀδικία ποὺ γίνεται στὸ σύνολο τῶν ὁμολογιούχων τοῦ λαχειοφόρου δανείου. Τὸ φαινόμενο αὐτὸ εἶναι ἀντικοινωνικό. Δημιουργεῖ κοινωνικὴ ἀδικία, τὴν ὁποία ἐμπνεύσθηκε κ' ἔθεσε στὴν ἐφαρμογὴ τὸ Κράτος. Ἐνῷ τὸ Κράτος πρέπει νὰ προβλέπῃ καὶ νὰ ἐφαρμόζῃ τὴν κοινωνικὴ δικαιοσύνη στὶς δανειακὲς συναλλαγὲς μὲ τοὺς ὁμολογιούχους δανειστάς του. Σήμερα ἡ χρηματαγορά μας εἶναι πλημμυρισμένη ἀπὸ ρευστὰ χρήματα, ἀπὸ ἀργὸ κεφάλαιο. Αὐτὸ τὸ παρατηροῦμε στὰ τεράστια ποσὰ τῶν καταθέσεων τῶν τραπεζῶν, ποὺ τὶς ἀφήνουν μεγάλα λιμνάζοντα πλεονάσματα μὲ χρεωστικοὺς τόκους. Τὸ βλέπουμε στὴν ταχεῖα κάλυψι τῶν δανείων τῆς Δ.Ε.Η. Τὸ βλέπουμε στὴ ζήτησι καὶ στὴ συνεχῆ ἄνοδο τῆς τιμῆς τῶν χρηματογράφων στὸ Χρηματιστήριο. Τὸ βλέπουμε στὴν ἀκινησία τῆς τιμῆς τοῦ χρυσοῦ, τῆς χρυσῆς λίρας. Ὅσο τὸ ἐθνικὸ νόμισμα κερδίζει σὲ σταθερότητα, τόσο ἡ χρυσῆ λίρα δὲ ζητιέται. Ἡ τοποθέτηση ἀργοῦ ρευστοῦ κεφαλαίου σὲ χρυσὲς λίρες σήμερα εἶναι πολὺ ἐπιζήμια. Μία τέτοια τοποθέτησι, μὲ πολλὴ προσοχὴ τὴν ἀποφεύγουν οἱ εἰσοδηματίαι, τοὺς ὁποίους διακρίνει λεπτὴ ἐμπορικὴ σκέψι. Ἡ τιμὴ τῆς χρυσῆς λίρας σήμερα στὴν Ἑλλάδα εἶναι ἴση σχεδὸν μὲ τὴν τιμὴ ποὺ ἔχει στὸ Χρηματιστήριο τοῦ Λονδίνου ἢ τῆς Ζυρίχης. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ἡ χρυσῆ λίρα εἶναι ἀζήτητη, γιατὶ ἡ διεθνὴς οἰκονομικὴ ἀγορὰ πιστεύει στὴ σταθερὴ εἰρηνικὴ ζωή. Ἡ πολεμικὴ διάθεσι καὶ ἡ πολεμικὴ ἑτοιμασία στὰ περισσότερα Κράτη ἔχει σβύσει. Τὸ βαρὺ αὐτὸ αἴτιο, ποὺ ὅταν ἐμφανίζεται συγκλονίζει τὴ διεθνῆ οἰκονομία, σήμερα δὲν φαίνεται νὰ ὑπάρχῃ οὔτε στὴν ἐπιφάνεια οὔτε ὑπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς πραγματικότητος. Μπλόφες μόνο βλέπουμε καὶ ἀκοῦμε.

Μὲ ἀντανάκλασί της ἔρχεται καὶ σὲ μᾶς ἀπὸ κεῖ, ἀπὸ τὴ διεθνῆ οἰκονομικὴ ἀγορὰ ἡ σταθερὴ οἰκονομικὴ κατάστασι στὴ χώρα μας. Γιὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς σήμερα εἶναι πρόσφορο τὸ ἔδαφος, εἶναι κατάλληλες οἱ περιστάσεις γιὰ νὰ κάνῃ τὸ Κράτος ἕνα λαχειοφόρο δάνειο ἀπὸ 2.000.000.000 δραχμές, μὲ τόκο 4-5% καὶ μὲ κοινωνιστικὴ κλιμάκωσι λαχνοῦ, ὅπως τὴν ἀναπτύξαμε. Ἐὰν τὸ δάνειο γίνει σὲ 2 τμήματα ὅπως ἔγιναν τὰ δάνεια τῆς Δ.Ε.Η., θὰ ἀπορροφηθῇ ὁμαλώτερα ἀπὸ τοὺς ἀγοραστὰς τῶν ὁμολογιῶν του. Τὸ προϊὸν τοῦ δανείου πρέπει νὰ χρησιμοποιηθῇ γιὰ παραγωγικοὺς σκοπούς. Γιὰ τουριστικούς, ἀμαξητοὺς δρόμους, ποὺ δὲν ἔχουμε, γιὰ τουριστικὰ ξενοδοχεῖα, γιὰ λιμενικὰ ἔργα, γιὰ ἔργα ἀρδεύσεως, γιὰ ὑδροηλεκτρικὰ ἐργοστάσια, γιὰ ὑδραγωγεῖα, γιὰ ἐργοστάσια βιωσίμων βιομηχανιῶν ἀλουμινίου, λυκίσκου, ζαχάρεως, βάμβακος, γιὰ νοσοκομεῖα, γιὰ δικαστικὰ μέγαρα, γιὰ σχολεῖα γιὰ μουσεῖα.

Τὸ παραγωγικὸ αὐτὸ δάνειο θὰ ἀπορροφήσῃ τὸ ἀργὸ χρῆμα ἀπὸ τὰ χέρια τῶν εἰσοδηματιῶν. Θὰ ἀπορροφήσῃ τὰ πλεονάσματα ἀργοῦ κεφαλαίου τῶν καταθέσεων τῶν τραπεζῶν, ποὺ εἶναι σήμερα γι' αὐτὲς ἐπιζήμια καὶ θὰ λιγοστέψῃ πολὺ τὴν ἀνεργία. Πρῶτα ἀπ' ὅλα ὅμως πρέπει νὰ ἐπικρατήσῃ καὶ νὰ ριζώσῃ καλὰ ἡ οἰκονομικὴ πίστι. Δὲν πρέπει ποτὲ οἱ ὁμολογιοῦχοι νὰ πιστέψουν ὅτι τὸ Κράτος θὰ δείξῃ ἀδυναμία στὴν πληρωμὴ τῶν χρεωλυσίων. Δὲν πρέπει νὰ πιστέψουν ποτὲ οἱ ὁμολογιοῦχοι, ὅτι τὸ Κράτος θὰ δημοσιεύσῃ νόμο μὲ τὸν ὁποῖο θὰ ἀποσβύσῃ αὐθαίρετα τὰ ὀφειλόμενα χρεωλύσια τῶν ὁμολογιακῶν δανείων του. Δυστυχῶς αὐτὸ συνέβαινε μὲ τὴν Ἑλληνικὴ Κυβέρνησι τοῦ 1944-1945 (ὅτε ἦτο Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὁ καθηγητὴς Σβῶλος). Τότε ἡ κυβέρνησις ἐκείνη ἀπερίσκεπτα καὶ ἀπρόβλεπτα ἐδημοσίευσε ἀναγκαστικὸ νόμο καὶ ἀπέσβυσε βιαίως ὅλα τὰ ἐσωτερικὰ δημόσια ὁμολογιακὰ δάνεια. Ἔβλαψε ὅλους τοὺς ἀπειράριθμους μικροὺς ἀποταμιευτάς, οἱ ὁποῖοι εἶχαν τοποθετήσει τὶς μικρὲς οἰκονομίες τους σὲ ὁμολογίες τῶν δημοσίων δανείων. Ἡ βιαία ὅμως ἐκείνη ἀπόσβεσι ἐξεμηδένισε τὴ δανειακὴ πίστι τοῦ Κράτους. Γι' αὐτὸ τὸ παραγωγικὸ δάνειο τοῦ 1954 μὲ μεγίστη δυσκολία τοποθετήθηκε στὴν Ἑλληνικὴ χρηματαγορά, ἡ ὁποία τότε δυσπιστοῦσε πολὺ καὶ σήμερα ἀκόμη μένει ἐπιφυλακτική. Τὸ Κράτος εἶναι παντοδύναμο. Μερικὲς φορὲς κάνει καὶ ἐμπορικὲς δουλειές. Σὰν ἔμπορος ἐπιχειρηματίας πρέπει νὰ δείχνῃ τὴν καλή του πίστι. Νὰ μὴ ἀφήνῃ τὴν ἀμφιβολία στοὺς συναλλασσομένους του, ὅτι τὸ διακρίνει ἐπικίνδυνη κερδοσκοπικὴ διάθεσι. Γιατὶ τότε οἱ συναλλασσόμενοί του δυσφοροῦν, τὸ ἀποφεύγουν καὶ οἱ δουλειὲς του σταματοῦν.

Κάτι ἀνάλογο καὶ μὴ σωστὸ συμβαίνει καὶ στὴν κλιμάκωσι τῶν κρατικῶν λαχείων. Γιὰ σήμερα τουλάχιστον ἡ ἔκδοσίς τους δὲ φαίνεται συγχρονισμένη καθὼς τὴν κρίνει τὸ πλῆθος τῶν ἀγοραστῶν. Τὸ «ἄρτιο» μὲ πολὺ λίγη εὐχαρίστησι τὰ βλέπουν οἱ παίζοντες σ' αὐτά. Ἐκεῖνοι ποὺ ἀγοράζουν λαχεῖα ἔχουν τὴν ἐλπίδα ἢ νὰ κερδίσουν ἢ νὰ χάσουν, γιατὶ τὰ μικροέξοδα ποὺ ἔκαναν ν' ἀγοράσουν τὸ λαχεῖο τὸ ξέγραψαν ἐκ τῶν προτέρων. Καμμιὰ εὐχαρίστησι καὶ καμμία χαρὰ δὲν αἰσθάνονται νὰ πάρουν πάλι τὸ ἄρτιο ἑνὸς λαχείου γιὰ ἕνα μικρό, σχεδὸν ἀστεῖο, χρηματικὸ ποσό ποὺ ἔδωσαν. Ἡ κατάργησι τοῦ «ἀρτίου» καὶ ἡ δικαιότερη κλιμάκωσι εἶναι πιὸ συντελεστικὴ καὶ πιὸ ἀνταγωνιστικὴ στὴν ἐπιτυχία ἑνὸς λαχείου. Ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸ οἰκονομικὸ αὐτὸ θεματάκι θὰ γράψουμε ἕνα χωριστὸ ἄρθρο.

Ι. ΝΟΥΣΙΑΣ

Οἱ ἀστυνομικοὶ ποὺ μελετοῦν συνεχῶς προσφέρουν μεγάλη ὑπηρεσία στὴν κοινωνία καὶ στὸν ἑαυτό τους.

Τὰ «ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ» σᾶς δίνουν ἐκλεκτὴ πνευματικὴ τροφή.

ΜΕ ΤΗ ΣΧΟΛΗ ΥΠΑΣΤΥΝΟΜΩΝ ΚΑΙ ΑΡΧΙΦΥΛΑΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΒΟΙΑ

Ὑπὸ δοκίμου Ὑπαστυνόμου κ.
ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ

«...τὰ λιβάδια, τὰ δάση—ὁλοσκέπαστα
μὲ τῆς πάχνης τ' ὁλάργυρο ὑφάδι,
τ' οὐρανοῦ τὴν ἀπόχρωσι παίρνουνε
'ς καθάρια τους μαργαριτάρια
καὶ πετράδια ἀξετίμητα δείχνουνε
φύλλα, ἀγκάθια, κλαδάκια, χορτάρια...».

Νικόλαος Λιβαδᾶς

Μὲ αὐτὲς τὶς λέξεις ὁ ποιητὴς τραγουδᾶ τὸ μεγαλεῖο τῆς φύσεως, μαγεμένος ἀπ' τὴν ὁμορφιά της. Πράγματι μέσα στὴν μικρὴ αὐτὴ λέξι ὑπάρχει ὅλο τὸ νόημα τῆς ζωῆς. Ἀρκεῖ γιὰ μιὰ στιγμὴ μόνο ὁ ἄνθρωπος ν' ἀφήσῃ τὴν ἀστικὴ νοοτροπία καὶ νὰ ξεχυθῇ στὸν ἀπέραντο παράδεισο τῆς ὑπαίθρου, γιὰ νὰ πλημμυρίσῃ ἡ ψυχή του ἀπὸ τὰ πιὸ ἄδολα καὶ εὐγενῆ συναισθήματα. Ἕνα λευκὸ μάρμαρο, ἕνα ψηλὸ δέντρο, μία βρύση, τὰ μικρὰ σπιτάκια, ἡ μοσχοβολιὰ τοῦ πεύκου καὶ τὸ ἄρωμα τοῦ θυμαριοῦ, συνθέτουν μιὰν ἁρμονικὴ συμμετρία ποὺ πλησιάζει τὴν τελειότητα. Ἡ 5-11-1960, εἶναι μιὰ μέρα ποὺ θὰ μείνῃ ζωντανὴ γιὰ πάντα μέσα στὴν ψυχή μας! Εἶναι μιὰ μέρα ποὺ μᾶς ἐδόθη καὶ πάλι ἡ εὐκαιρία ν' ἀπολαύσωμε τὴν Ἑλληνικὴ χιλιοτραγουδισμένη ὕπαιθρο, νὰ τὴν χαροῦμε γιὰ λίγο ἀπὸ κοντὰ μὲ ὅλες μας τὶς αἰσθήσεις. Τὴν ἡμέρα αὐτὴ χαρήκαμε μιὰ ἀξέχαστη ἐκδρομὴ στὴν Εὔβοια. Μαζί μας εἶναι ὁ Διοικητὴς τῆς Σχολῆς Ἀστυνομικὸς Δ/ντὴς κ. Ἐμμ. Ἀρχοντουλάκης, ὁ Ὑποδιοικητὴς Ἀστυνόμος Α' κ. Παναγιώτης Λυκούσης καὶ ἄλλοι Ἀξιωματικοὶ τῆς Σχολῆς.

Ἡ χαρὰ κορυφώθηκε καθὼς πρωΐ-πρωΐ, τὰ ὄμορφα πούλμαν ἄφησαν πίσω τους τὴν Ἀθήνα καὶ μᾶς ἔφεραν στὸν Ἀττικὸ κάμπο μὲ τὸν καταγάλανο οὐρανό. Ὁ ἥλιος δὲν ἄργησε νὰ προβάλλῃ σὰν φωτεινὸς δίσκος καὶ μὲ τὶς χρυσὲς ἀκτῖνες του μᾶς ὑπόσχεται ἕνα ὄμορφο ξεκίνημα καὶ μιὰ ὡραία ἡμέρα. Οἱ γραπτὲς ἐξετάσεις μας μόλις τέλειωσαν κι' ἡ ἐκδρομὴ αὐτὴ ἦλθε σὰν ζωογόνος ἀνάπαυλα γιὰ ἕνα καινούργιο ξεκίνημα, στὸν σκληρὸ ἀγῶνα τῆς Σχολῆς καὶ τῆς προόδου.

Μ' ὅλα τοῦτα ποὺ σᾶς γράφω, διανύσαμε στὸ μεταξὺ ἀρκετὰ χιλιόμετρα καὶ φτάσαμε στὸν Ὠρωπὸ ἀπ' ὅπου πήραμε τὸ Φέρυ-Μπότ, ποὺ μᾶς ἔφερε στὴν ἀρχαία Ἐρέτρια. Ἡ μικρὴ αὐτὴ θαλασσινὴ διαδρομὴ ἦταν μαγευτικὴ καὶ ἀπὸ τὸ κατάστρωμα τοῦ πλοιαρίου χαρήκαμε τὴν ἡσυχη καὶ ὁλοκάθαρη θάλασσα, ποὺ τόσα μυστικὰ κρατᾷ στὰ βάθη τῆς ἀπεραντοσύνης της.

Τὰ πούλμαν δὲν ἄργησαν νὰ μᾶς φέρουν στὸ θέατρο τῆς ἀρχαίας πόλεως τῆς Ἐρέτριας, ποὺ ἦταν στὴν ἀρχαιότητα μιὰ ἀπ' τὶς πλουσιώτερες πόλεις τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. Οἱ ἀρχαῖοι Ἐρετριεῖς μὲ τοὺς Χαλκιδέους ἦσαν οἱ πρῶτοι ποὺ κατεργάστηκαν τὸν χαλκὸ καὶ κατασκεύασαν χάλκινες ἀσπίδες καὶ ἄλλα ἀντικείμενα τὰ ὁποῖα ἐπρομηθεύοντο οἱ περισσότερες τότε πόλεις τῆς Ἑλλάδος. Ἀφοῦ ἀποθανατίστηκε τὸ τοπεῖο μὲ τὶς φωτογραφικὲς μας μηχανὲς καὶ μάθαμε τὸ ἱστορικὸ τῆς ἀρχαίας αὐτῆς πόλεως, φεύγουμε γιὰ νὰ ἐπισκεφθοῦμε καὶ ἄλλα μέρη ποὺ περιλαμβάνει τὸ πρόγραμμά μας. Ἔτσι ἡ ἐκδρομή μας αὐτὴ δὲν εἶναι μόνο ψυχαγωγικὴ ἀλλὰ καὶ μορφωτική. Στὴ διαδρομή μας ἀπολαμβάνουμε τὰ ὡραῖα τοπεῖα καὶ τὴν γαληνεμένη θάλασσα ποὺ μέσα στὴ φθινοπωρινὴ μελαγχολικὴ ἀτμόσφαιρα συνθέτουν μιὰ ξεχωριστὴ ὁμορφιά. Ὅλα εἶναι ὄμορφα, χαρούμενα.

Περνῶντας μέσα ἀπὸ πλούσιους κάμπους ποὺ τοὺς φρουροῦν ἀκοίμητοι φύλακες—πανύψηλοι Βενετσιάνικοι πύργοι, ἀντικρύζουμε τὴν ὡραία πόλη τῆς Χαλκίδος, ἀρχόντισσα νὰ καμαρώνῃ στὸ βάθος τοῦ Εὐβοϊκοῦ κόλπου. Τὰ πούλμαν κυριολεκτικὰ πετοῦν στὴν ἄσφαλτο, καὶ σὲ λίγο μπαίνουμε στὴν πόλη καὶ θαυμάζουμε τὰ ἀξιοθέατα της. Ἐνδιαφέρον προκαλεῖ ἡ κινητὴ γέφυρα ποὺ ἑνώνει τὴν Στερεὰ Ἑλλάδα μὲ τὴν Εὔβοια καὶ τὸ ἀνεξήγητο φαινόμενο τῆς παλίρροιας. Θαυμάζουμε τὸν ὡραῖο παραλιακὸ δρόμο ποὺ τὸν στολίζουν κομψὰ καὶ μοντέρνα κτίρια, δημόσια κέντρα, ποὺ πρόθυμα καλοῦν τὸν ἐπισκέπτη. Ἐγκαταλείψαμε τὴν Χαλκίδα μὲ τὶς καλλίτερες ἐντυπώσεις καὶ κατευθυνόμεθα πρὸς τὸ Νέο Προκόπιο, τὸ μαγευτικὸ αὐτὸ χωριὸ τῆς Εὔβοιας.

Ἡ διαδρομὴ εἶναι μαγευτική. Περνᾶμε βουνὰ καταπράσινα ἀπὸ πεῦκα, ποὺ στέλνουν τὴν μοσχοβολιά τους. Κι' ὅσο προχωροῦμε τόσο τὸ πράσινο πλημμυρίζει τὴν φύσι. Σὲ λίγο, στὸ ὑψηλότερο σημεῖο ἀπολαμβάνουμε τὰ πανύψηλα ἔλατα καὶ τὸ ἄρωμα τοῦ θυμαριοῦ. Μιὰ μελῳδία σὰν μακρυνὴ μουσικὴ φθάνει στ' αὐτιά μας, καθὼς τὸ ἐλαφρὸ ἀεράκι περνᾷ μέσα ἀπὸ τὰ δασιὰ φυλλώματα τῶν ἀγριοδένδρων. Ἡ χαρά μας δὲν περιγράφεται. Μένουμε μαγεμένοι. Ὅλοι τραγουδᾶνε, λέγουν ἀνέκδοτα, ἀπαγγέλλουν ποιήματα, δίνοντας ἔτσι ἕνα εὔθυμο τόνο στὴν διαδρομή. Περνοῦμε τὸ τεράστιο σὲ ἔκτασι κτῆμα τοῦ Νόελ Μπαΐκερ κάτω ἀπὸ τὰ πελώρια πλατάνια ποὺ σχηματίζουν στοὲς καὶ φθάνουμε σὲ λίγο στὸ Νέο Προκόπιο. Ἐδῶ ἐπισκεφθήκαμε τὸν ἱερὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Ρώσου τοῦ Ὁμολογητοῦ καὶ προσκυνήσαμε τὸ ἱερὸ λείψανο τοῦ Θαυματουργοῦ Ἁγίου, ποὺ ὁλόσωμο φυλάσσεται στὸ ναό του.

Ρίγη συγκινήσεως διαπερνοῦν τὸ σῶμα μας, ὅταν, κατόπιν προσκλήσεως τοῦ κ. Διοικητοῦ μας, ὁ σεβάσμιος ἐφημέριος τοῦ χωριοῦ ἱερουργεῖ σὲ μιὰ παράκλησι καὶ ἀναπέμπει δεήσεις μέσα σὲ ἀτμόσφαιρα θρησκευτικοῦ δέους καὶ κατανύξεως.

Φεύγουμε ἀπὸ τὸν ἱερὸ τοῦτο χῶρο, πλουτισμένοι μὲ τὸ φῶς τῆς ἀλήθειας ποὺ ὁδηγεῖ τὸν ἄνθρωπο στὸ σωστὸ δρόμο τῆς ζωῆς, τῆς ἀγάπης, τοῦ ἀνθρωπισμοῦ. Ὕστερα ἀπὸ λίγο κάτω ἀπὸ τὰ πανύψηλα πλατάνια τῆς μικρῆς πλατείας τοῦ χωριοῦ, σὲ δυὸ περιποιημένα κέντρα μαγευμένοι ἀπὸ τὸ θαυμάσιο φυσικὸ περιβάλλον, πέρνουμε τὸ μεσημβρινό μας φαγητό. Μετὰ τὸ φαγητὸ τὸν λόγο ἔχει ἡ μουσική. Τὸ κέφι κορυφώθηκε, στὶς γλυκὲς νότες τοῦ ἀκορντεὸν καὶ ἀρχίζει ὁ χορός. Ὁ Τσάμικος, ὁ Καλαματιανός, ὁ Κρητικός, ἔχουν τὸν λόγο, ἀκολουθεῖ τὸ ταγκὸ καὶ ἄλλοι. Γρήγορα ὅμως ἔφτασε ἡ ὥρα τοῦ γυρισμοῦ. Στὶς 4 τὸ ἀπόγευμα ἀφήσαμε τὸ ὅμορφο αὐτὸ χωριό. Μένουμε γιὰ λίγο στὴν Χαλκίδα τὴν ὁποία ἀπολαμβάνουμε σὲ ὅλη της τὴν βραδυνὴ μεγαλοπρέπεια.

Εἶχε σκοτεινιάσει πιά, ὅταν ἀφήσαμε τὴν ὄμορφη Εὔβοια. Καὶ μέσα στὴ νυχτερινὴ σιωπή, ποὺ τὰ πάντα πέρνουν μιὰ ποιητικὴ ἔκφρασι, κάνει τὴν ἐμφάνισί του τὸ φεγγάρι στὸν ἀπέραντο οὐρανὸ καὶ μᾶς ἀκολουθεῖ πιστὰ σ' ὅλη τὴν διαδρομή. Μετὰ ἀπὸ λίγην ὥρα φθάσαμε στὴν Ἀθήνα.

Ἔτσι πέρασε κι' ἡ μέρα αὐτὴ ποὺ θὰ μείνῃ ζωντανὴ μέσα στὴν ψυχή μας καὶ θὰ χαιρόμαστε τὶς ὄμορφες στιγμές της ποὺ ζήσαμε, καθὼς τὰ χρόνια θὰ περνοῦν κι' ἡ μνήμη μας θὰ ἀνασκαλεύῃ τὰ περασμένα.

Ὅλοι εὐχαριστοῦμε τὸν Διοικητή μας καὶ λοιποὺς Ἀξιωματικοὺς οἱ ὁποῖοι συνετέλεσαν στὴν ὀργάνωση τῆς τόσο ὡραίας κι' εὐχάριστης αὐτῆς ἐκδρομῆς.

Ι. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Ὑπὸ Ὑπαστυνόμου Α' κ. Ι. ΡΑ·Ι·ΚΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Τοπωνυμικὰ τῶν ὁδῶν Ἀθηνῶν κατ' ἀλφαβητικὴν σειράν

Βλάχου Γεωργίου.

Πάροδος τῆς ὁδοῦ Πραντούνα 72, στὸ συνοικισμὸ Ἑλληνορώσων.

Ὁ Γεώργιος Βλάχος, γιὸς τοῦ Ἀγγέλου Βλάχου, σύγχρονος κορυφαῖος δημοσιογράφος, γεννήθηκε στὴν Ἀθήνα τὸ 1886. Παρηκολούθησε νομικὲς σπουδὲς στὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν καὶ διετέλεσε ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης (1903—1904). Κατόπιν εἰσῆλθε στὴν Ἐθνικὴ Τράπεζα, ὅπου καὶ παρέμεινε μέχρι τὸ 1918. Ἐργάσθηκε συγχρόνως ὡς ἀρθρογράφος καὶ χρονογράφος σὲ διάφορες ἐφημερίδες τῶν Ἀθηνῶν, διηύθυνε δὲ τὸ περιοδικὸ «Παναθήναια» (1914—1915). Ἔγραψε ἀρκετὰ θεατρικὰ ἔργα. Τὸ 1917, λόγῳ φρονημάτων, ἐξωρίσθη στὴν Σκῦρο καὶ Σκόπελο. Γυρίζοντας τὸ 1919, ἐξέδωκε τὴν πρωϊνὴ ἐφημερίδα «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» τὴν ὁποία καὶ διηύθυνε ἀνελλιπῶς, μέχρι τοῦ θανάτου του, πλὴν τῆς ἐποχῆς τῆς κατοχῆς.

Ἱστορικὴ ἔμεινε ἡ ἐπιστολή του πρὸς τὸν Χίτλερ, ἡ ὁποία δημοσιεύθηκε στὸν παγκόσμιο τύπο. Ἀφωσιωμένος μ' ὅλη του τὴν ψυχὴ στὴν δημοσιογραφία κι' ἔχων μεγάλη γνώμη γιὰ τὴ θέσι τοῦ δημοσιογράφου, δὲν δέχθηκε ὑψηλὲς θέσεις καὶ τιμὲς ποὺ κατὰ καιροὺς τοῦ προσεφέρθησαν. Χαρακτηριστικὴ εἶναι ἡ ἀπάντησις ποὺ ἔδωσε σ' ἕναν ἡγέτη τῆς ἐποχῆς του: «Προτιμῶ νὰ μ' ἐκλέγουν καθημερινῶς οἱ Ἀθηναῖοι μὲ τὴν δραχμήν των, παρὰ ἅπαξ μὲ τὴν ψῆφον των». Ὁ Γ. Βλάχος, διετέλεσε μέλος καὶ πρόεδρος τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου (1935—1937). Κόρη του εἶναι ἡ σημερινὴ διευθύντρια τῆς «Καθημερινῆς» ἡ ὁποία ὑπογράφει μὲ τὸ ψηφίο «Ε». Ὁ Γ. Βλάχος πέθανε τὸν Αὔγουστο τοῦ 1951, στὴν Ἀθήνα.

Βλυχοῦς.

Βρίσκεται στὴν Ἄνω Κυψέλη, ὄπισθεν τῆς ὁδοῦ Ὀστρόβου 42.

Τὸ Πόρτο-Βλυχό, εἶναι θαυμάσιο φυσικὸ λιμάνι στὴν ἀνατολικὴ ἀκτὴ τῆς Λευκάδος. Ὁ Γουλιέλμος Δαῖρπφελδ, ταυτίζει τὸ Πόρτο-Βλυχό, μὲ τὸ λιμάνι τῆς Ὁμηρικῆς Ἰθάκης. Ὑπάρχει καὶ ὁμώνυμο χωριό, ποὺ ἀποτελεῖ κοινότητα τῆς Λευκάδος.

Βοιωτίας.

Πάροδος τῆς ὁδοῦ Μεσογείων 40, στὸ συνοικισμὸ Ἑλληνορώσων.

Ἀπὸ τὴν ἀρχαία ἐποχή, Βοιωτία ὀνομάζεται τὸ τμῆμα τῆς Στ. Ἑλλάδος, ποὺ βρίσκεται νοτιοανατολικὰ τῆς Φωκίδος καὶ Λοκρίδος καὶ βορειοδυτικὰ τῆς Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος. Ὡς φυσικὰ ὅρια αὐτῆς θεωροῦνται ὁ Παρνασσός, ἡ Οἴτη, ἡ Πάρνης, ὁ Κιθαιρών, ὁ Εὐβοϊκὸς καὶ Κορινθιακὸς κόλπος. Σήμερα ἀποτελεῖ ξεχωριστὸ νομό, μὲ πρωτεύουσα τὴν Λεβαδειά, κι' ἔχει τέσσαρες δήμους, Θηβῶν, Λεβαδείας, Διστόμου, Ἀραχώβης καὶ 74 κοινότητες.

Βολανάκη Κωνσταντίνου.

Πάροδος τῆς ὁδοῦ Μυλοποτάμου 12, στὸν Ἐρυθρὸ Σταυρό.

Πῆρε τὴν ὀνομασία πρὸς τιμὴν τοῦ ἐκ Κρήτης θαλασσογράφου καὶ καθηγητοῦ τῆς Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν Κωνσταντίνου Βολανάκη.

Βολισσοῦ.

Πάροδος τῆς ὁδοῦ Ροδόπης 27, στοῦ Ρούφ.

Ἡ Βολισσός, ἀρχαία πόλις καὶ σήμερα χωριὸ τῆς Χίου, στὴν δυτικὴ ἀκτή, ὑπῆρξε, κατὰ τὴν παράδοσι, ὁ τόπος ὅπου ἔζησε ἀρκετὰ ὁ Ὅμηρος. Κοντὰ σ' αὐτήν, τὸ 412 π.Χ., οἱ Ἀθηναῖοι νίκησαν τοὺς Χίους. Ὁ ὅρμος τῆς Βολισσοῦ, τὸν 11ον καὶ 12ον αἰῶνα, εἶχε γίνει θέατρο πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων τῶν Βυζαντινῶν, ἐναντίον τῶν πειρατῶν τοῦ Αἰγαίου.

Βόλου.

Πάροδος τῆς ὁδοῦ Κ. Χρηστομάνου 57, στὸ τέρμα Σεπολίων.

Πρόκειται γιὰ τὴν πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ Μαγνησίας. Βρίσκεται στὸ βάθος τοῦ Παγασητικοῦ κόλπου κι' εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες πόλεις τῆς Ἑλλάδος. Εἶναι πόλις ἐμπορικὴ καὶ βιομηχανική, συγχρόνως δὲ συγκεντρώνει ὁλόκληρη τὴν ναυτικὴ κίνησι τῆς Θεσσαλίας.

Βολταίρου.

Ἀπὸ τὴν Λεωφ. Συγγροῦ 81, στὸν Ἅγιο Σώστη.

Ὁ Βολταῖρος Φραγκίσκος, ἐπιφανὴς γάλλος συγγραφεὺς καὶ ἐγκυκλοπαιδιστής, γεννήθηκε στὸ Παρίσι τὸ 1694 καὶ πέθανε τὸ 1778. Ὑπῆρξε ἀπαράμιλλος σαρκαστὴς τῶν ἠθῶν, ἐθίμων καὶ ἰδεῶν τῆς ἐποχῆς του, ὡς φιλόσοφος δέ, θεωρεῖται ὁ ἡγέτης τῶν Ἐγκυκλοπαιδιστῶν, οἱ ὁποῖοι προπαρεσκεύασαν τὴν Γαλλικὴ Ἐπανάστασι. Τὸ ἔργο του εἶναι πράγματι πολύμορφο καὶ γόνιμο. Ἡ ἐλευθερία, κατ' αὐτόν, εἶναι τὸ ὑπέρτατον ἀγαθὸν τοῦ ἀνθρώπου. Μὲ τὶς σκέψεις του περὶ ἐλευθερίας, ὑπέσκαψε τὰ θεμέλια τοῦ αὐταρχισμοῦ καὶ τῆς φεουδαρχίας. Ἡ ζωή του ὑπῆρξε πολυτάραχη. Ὁ Λουδοβῖκος Βεϊγκὼ ἔλεγε : «τὸ πηγαῖον καὶ ἄφθαστον δηκτικὸν πνεῦμα του δὲν τραυματίζει ἁπλῶς, ἀλλὰ συντρίβει, φονεύει. Ἐὰν δὲν ἔγραφε, θὰ ἐδολοφόνει καὶ καλλίτερον—λέγω—θὰ ἦτο νὰ ἐδολοφόνει». Τὸ «Φιλοσοφικὸν λεξικόν» του, ὑπῆρξε ἡ καυστικώτερη εἰρωνεία γιὰ ὡρισμένες θρησκευτικὲς ἀντιλήψεις, ἀδυναμίες καὶ ἀμάθειες τῶν ἀνθρώπων. Τὸ ἔργο του («Ἀγαθούλης») ἄφησε ἐποχή. Εἴμεθα, λέγει, ἔρμαια τῆς τύχης μας καὶ καμμιὰ θεία πρόνοια δὲν ὑπάρχει. Ἂς καλλιεργήσωμεν καλλίτερα τὸν κῆπον μας. Παρ' ὅλα αὐτὰ δὲν ἦτο ἄθεος. Ἀντιτίθεται πρὸς τοὺς ἐκπροσώπους τῆς θρησκείας τῆς ἐποχῆς του, ὄχι ὅμως καὶ πρὸς τὴν ὑπερτέρα δύναμι τοῦ Θεοῦ. Στὸ Φιλοσοφικό του Λεξικό, γράφει κάπου. «Κι' ἂν δὲν ὑπῆρχε Θεός, οἱ ἄνθρωποι θὰ ἔπρεπε νὰ τὸν ἐφεύρουν. Καὶ ἂν ἀκόμη οἱ ἄνθρωποι ἀρνηθοῦν τὴν ὕπαρξιν τοῦ Θεοῦ, σύμπασα ἡ φύσις διακηρύσσει τὴν ὕπαρξίν του».

Παρὰ ταῦτα, ἐνῷ ἐκπνέει, δὲν θέλει νὰ συνδιαλλαγῇ μὲ τοὺς μισητούς ἐχθρούς του, τοὺς κληρικούς. Στὸν ἱερέα, ὁ ὁποῖος τὸν πίεζε νὰ ὑπογράψῃ ὁμολογίαν πίστεως, εἶπε τὸ περίφημο «Laisez moi mourir en paix» (ἄφησέ με νὰ πεθάνω μὲ τὴν ἡσυχίαν μου). Τὰ λείψανά του, ἐτάφησαν, ἀπὸ τὴν ἐπαναστατικὴ ἐθνοσυνέλευσι, στὸ Πάνθεο τὴν 11 Ἰουνίου 1791. Πάνω στὴ σορό του ἔγραψαν «Δέξου Βολταῖρε, τὰς τιμὰς τῆς πατρίδος σου, εἰς τοῦτον τὸν ἴδιον τόπον ὅπου σὲ ἐφυλάκισε δέσμιον ἡ τυραννία».

(Συνεχίζεται)

'Υπὸ QIL. CESBRON, κατὰ μετάφρασιν «'Αστυνομικῶν Χρονικῶν»

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'

. . . . . .

—'Ορίστε, δὲν μπορῶ νὰ σὲ ξαναστείλω στὸ Τερνεραὶ ἀπὸ δική μου ἐξουσία: ἔκλεψες ἀκόμα ἕνα σκύλο, γέρο μου. Πρέπει νὰ παρουσιασθῇς στὸ δικαστήριο, αὐτὸς εἶν' ὁ νόμος—καὶ δὲν εἶμ' ἐγὼ ποὺ τὸν ἔκανα... 'Αλλά, στὸ δικαστήριο, θὰ εἶμαι ἐγώ, ποὺ θὰ μὲ ξαναβρῇς. Θὰ φορῶ μιὰ τήβενο, θὰ σηκωθοῦν ὅλοι ὅταν θὰ μπῶ—ἀλλὰ πάλι θὰ εἶμαι ἐγώ, ὁ φίλος σου... Τότε, σ' ἐκάλεσα, πρῶτον γιατὶ αὐτὸ μοῦ κάνει πάντοτε εὐχαρίστησι νὰ σὲ βλέπω, κι' ἔπειτα γιὰ νὰ σοῦ πῶ αὐτό: μὴν ἀφήνῃς νὰ ἐπηρεάζεσαι ἀπὸ τὸ θέαμα, τοὺς φύλακες, τοὺς δικηγόρους, τὸ δημόσιο κατήγορο! Πὲς στὸν ἑαυτό σου, ὅτι αὐτὸ εἶν' ἕνας τύπος καὶ ὅτι δὲν ὑπάρχει καμμιὰ διαφορὰ (μ' ἀκοῦς;) καμμιὰ διαφορὰ μὲ σήμερα, μ' αὐτὸ τὸ γραφεῖο, ὅπου μιλοῦμε ἥσυχα!... Καὶ μὲ τὴν προϋπόθεσι ὅτι δὲν θὰ κάνῃς κουταμάρες, κανένας ποτὲ δὲν θἄχῃ τὸ δικαίωμα νὰ σὲ κατηγορήσῃ ὅτι πέρασες ἀπὸ τὸ δικαστήριο! Αὐτὸ δὲν θὰ γραφῇ σὲ κανένα μέρος!... Λοιπόν, αὔριο, 'Αλὲν Ρομπέρ, καὶ μὴ νοιάζεσαι γι' αὐτό.

Νὰ μὴ νοιάζεται· ἀλλὰ σχεδὸν δὲν κοιμήθηκεν αὐτὴ τὴ νύκτα. Καὶ τὰ ἄλλα ἀγόρια οὔτε κι' αὐτὰ δὲν ἐνδιαφέρονται γι' αὐτό· ἀλλὰ τὸ ἕνα εἶναι λευκοπράσινο καὶ τρώει τὰ νύχια του· κι' ἕνα ἄλλο ἔχει γυρίσει μὲ τὸ μάγουλο πάνω στὸν κρύο τοῖχο, καὶ κλαίει· καὶ τὸ μεγαλύτερο γυρίζει γιὰ τρίτη φορὰ ἀπὸ τ' ἀποχωρητήρια. «Μὴν ἀφήνῃς νὰ σ' ἐπηρεάζῃ τὸ θέαμα...» ξαναλέει ὁ 'Αλὲν Ρομπέρ. Κι' ὅμως παίζεται πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του, κι' ἀκριβῶς πρὶν ἀπὸ τὴν ἔναρξι, ἕνας πίνακας, ποὺ δὲν προβλέπεται στὸ πρόγραμμα...

—Πρέπει νὰ σᾶς εἰδοποιήσω, κύριε δικαστά, ὅτι στὴν ὑπόθεσι 'Αλὲν Ρομπέρ, θ' ἀπαιτήσω τὴν τοποθέτησι σ' ἕνα ἄλλο κέντρον ἐκπαιδεύσεως αὐστηρότερον.

—Ντουμπλέ, λέγει ὁ κύριος Λαμύ, ἐνῷ κουμπώνει τὴν τήβενό του, γνωρίζω καλὰ τὸ Τερνεραί: σᾶς βεβαιώνω ὅτι θὰ διαπράξετε σφάλμα. 'Αλλωστε, ὁ γιατρὸς Κλερὰν μοῦ ἔγραψε καὶ σκέπτεται, κι' αὐτός...

—Σᾶς ἐκμυτηρεύθηκα κιόλα, χθὲς βράδυ, τὴν εἰλικρινῆ μου λύπη νὰ βλέπω τὶς δικονομικὲς ἀρχὲς τὶς πιὸ σοβαρές, νὰ παραμερίζωνται στὸ δικαστήριο ἀνηλίκων.

'Ο κύριος Λαμὺ τὸν διέκοψε χαμογελῶντας· ἀλλὰ τὰ ἀνήσυχα μάτια του διαψεύδουν αὐτὸ τὸ χαμόγελο.

—Σεβόμεθα ἐκεῖ, τουλάχιστον, τὴν συναδελφικότητα Ντουμπλέ! Γιὰ τὰ μεγάλα ἐγκλήματα τῶν ἐνηλίκων γιὰ αἱματηρὲς ὑποθέσεις, οἱ συνάδελφοί μου μποροῦν ἀκόμα νὰ συνεδριάζουν μόνοι· ἀλλὰ γιὰ ἕνα μικρὸ ἀγόρι ποὺ ἔτρεχε πίσω ἀπὸ τοὺς γονεῖς του γιὰ τὰ χαμένα σκυλιά, συνεδριάζω ἀνάμεσα στοὺς δυὸ παρέδρους μου!

—Θὰ μιλήσω γιὰ τὴν πρόοδο τῶν ποινῶν, συνεχίζει ὁ ἀντεισαγγελεὺς ποὺ δὲν

ἀφήνει νὰ τὸν ἀφοπλίσουν. Ὁ Ἀλὲν Ρομπὲρ διέπραξεν ἕνα νέο σφάλμα, δὲν εἶναι λογικὸν νὰ τὸν ἀφήσουμε στὸ ἴδιο κέντρο!

—Καινούργιο λάθος; ἀλλὰ ὄχι. Τὴν πρώτη του... κουταμάρα! Δὲν εἴμαστε ἐμεῖς, ποὺ τὸν βάλαμε στὸ Τερνεραί· αὐτὸς ἦταν ὁ γιατρὸς τοῦ Ντανφέτρ—Ροσερώ.

—Διότι ἦταν ἀνυπόφορος, λέγει ὁ κύριος Ντουμπλὲ μ' ἕνα ξετίναγμα τῶν μανικιῶν του. Γνωρίζω τὸν φάκελλο.

—Κι' ἐγώ, γνωρίζω τὸ παιδί, ἀπαντᾷ ἥσυχα ὁ δικαστής. Ἀνυπόφορος; ναὶ διότι τοῦ ἄλλαζαν συνεχῶς «γονεῖς».

—Πέρνετε τὴν αἰτία γι' ἀποτέλεσμα! Θὰ γινώσαστε ἕνας καλὸς δικηγόρος...

«Δὲν θὰ βγάλω πιὰ τίποτ' ἀπ' αὐτόν, σκέπτεται ὁ κύριος Λαμύ: εἶναι ἡ τήβενός του, ποὺ μιλάει ἀντὶ γι' αὐτόν...» ρωτάει ἀπότομα:

—Ἡ κυρία μητέρα σας ζῇ ἀκόμη;

—Μὰ... ναὶ (στὸ διάστημα μιᾶς στιγμῆς, μιὰ παιδικὴ ἔκφρασις, φώτισε τὸ πρόσωπό του).

—Τότε, δὲν μπορεῖτε ἀκόμα νὰ καταλάβετε, τί εἶναι τὸ νὰ μὴν ἔχῃς πιὰ μητέρα. Ἀλλὰ τὸ νὰ μὴν ἔχῃς Ντουμπλέ, νὰ μὴν εἶχες ποτέ, κανένας ἀπὸ μᾶς δὲν μπορεῖ νὰ τὸ καταλάβῃ! Αὐτὸ εἶναι λιγάκι σὰν νὰ ζητᾶμε νὰ μάθουμε τί ἔννοια ὁ τυφλὸς μπορεῖ νἄχῃ γιὰ τὸ φῶς...

—Δὲν βλέπω τὴν σχέσι, ποὺ ὑπάρχει!

—Εἶναι ἁπλό: αὐτὸ τὸ παιδὶ εἶν' ἀδύνατο γιὰ τὴν ζωή. Πῶς νὰ τὸ τιμωρήσουμε, ἐπειδὴ θέλησε νὰ ἀναζητήσῃ τοὺς γονεῖς του; καὶ πῶς, τὴν στιγμὴ ἀκριβῶς ὅπου ἀπελπίζεται γιατὶ ἀπέτυχε, νὰ τοῦ ἀφαιρέσουμε τὴν μόνη στοργὴ ποὺ τὸν συγκρατεῖ ἀποσύροντάς τον ἀπὸ τὸ Τερνεραί;

—Μᾶς περιμένουν γιὰ τὴν συνεδρίασι, λέει ξερὰ ὁ ἀντεισαγγελεύς.

Ὅταν στὸ ὑπόγειο ὁ φύλακας φώναξε «Ἀλὲν Ρομπέρ!» τὸ παιδὶ σηκώθηκε, ἀλλὰ ξανάπεσε καθισμένο: δὲν τὸ κρατούσαν τὰ πόδια του. «Μὴν ἀφήνῃς νὰ σοῦ κάνῃ ἐντύπωσι.... Δὲν εἶναι παρὰ ἕνας τύπος...». Ἔσφιξε τὰ δόντια κι' ἀκολούθησε τὴν σχολή. Ἡ πέτρινη σκάλα τοῦ φάνηκεν ἀτελείωτη, ἀνέπνεεν ἄσχημα κι' ἡ καρδιά του κτυποῦσε ὅλο καὶ περισσότερον ἄγρια, σὰν νὰ σκαρφάλωνε ἕνα βουνό.

Μπαίνοντας στὸν ἀντιθάλαμο γεμᾶτο ἀπὸ κόσμο, δέχθηκε συγχρόνως ὅλ' αὐτὰ τὰ βλέμματα, περίεργα, ἀδιάκριτα, ἀξιολύπητα, τὸ ἀδιάφορο βλέμμα τῶν δικηγόρων, τὸ σκεπτικὸ τῶν μαρτύρων, τὴν ἀγωνία τῶν γονέων. Καὶ ξαφνικά, σκέφθηκε, ὅτι ἴσως κι' οἱ δικοί του οἱ γονεῖς νὰ εὑρίσκοντο ἀνάμεσα σ' ὅλους αὐτούς κι' ὅτι βέβαια θὰ τὸν ἔβλεπαν, γιὰ πρώτη φορά, μπρὸς στοὺς δικαστάς, ἀνάμεσα στοὺς φύλακες... Ἔμεινεν ἔκπληκτος, σὰν τὰ βέλη ἀπὸ τόσα βλέμματα νὰ τὸν κάρφωναν ἐκεῖ. Ὁ φύλακας τὸν πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι χωρὶς σκληρότητα, ἔσπρωξε τὴν πόρτα καὶ τὸν ἔμπασε ἐμπρός του. Ἡ αἴθουσα τοῦ δικαστηρίου τοῦ φάνηκε ἀπέραντη (ἦταν σχεδὸν ἀδειανὴ) τὸ ἴδιο αἰσθάνεται κι' ὁ ταῦρος, ὅταν μπαίνει στὴν ἀρένα. Ὁ Ἀλὲν Ρομπὲρ ἀναγνώρισε καλὰ τὰ μέρη ὅπως τοῦ τὰ εἶχε περιγράψει ὁ Μάρκ, καὶ ὅμως... Αὐτὸ ἦταν καὶ ὄχι ἐντελῶς αὐτό, ὅπως μέσα στοὺς ἐφιάλτες. Ἐβάδισε μέχρι τὴν πλευρά, ποὺ ἔκλεινε τὸ κιβώτιο καὶ ἁρπάχθηκε ἀπὸ κεῖ μὲ τὰ δυό του χέρια, ποὺ τὰ σκέπαζαν τὰ μανίκια του.

Ἔμοιαζε ἔτσι σὰν ἕνας ἐπιβάτης σκυμμένος πάνω στὰ κάγκελλα τοῦ πλοίου καὶ ποὺ δὲν ξέρει ἂν θὰ μπορῇ νὰ κρατηθῇ νὰ μὴ κάνῃ ἐμετό... Ἔβλεπε, πολὺ μακρυά, τὸν κύριο Λαμύ, ποὺ τοῦ χαμογελοῦσε, μὲ ζαρωμένο μέτωπο. Ἡ λάμπα ἔκρυβε τὸν γιακᾶ του κι' εἶχε τὸ ὕφος ἱερέως. Δεξιά του, ἕνας γέρος κύριος, μὲ τὸ χέρι στ' αὐτί του· ἀριστερά του, ἕνας μὲ γένεια, ποὺ ἐσκούπιζε τὰ γυαλιά του. Ἀκριβῶς ἀπέναντι ἀπὸ τὸ κιβώτιο, ὁ ἀντεισαγγελεύς, ἀκίνητος καὶ μὲ σταθερὸ βλέμμα, σὰν ἕνα νυκτόβιο πουλί. Ὁ Ἀλὲν Ρομπὲρ μὲ τὸ στόμα μισάνοιχτο, τὰ φρύδια ζαρωμένα, ἔμενε σὰν μαγεμένος ἀπὸ τὰ πράσινα μάτια του.

(Συνεχίζεται)

ΕΙΔΗΣΕΙΣ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

ΜΕΤΑΒΟΛΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ

—Παρητήθησαν τοῦ 'Αστυνομικοῦ Σώματος οἱ ἀστυφύλακες: Σπυριδάκης Στυλιανός, Διαμαντῆς 'Αθανάσιος καὶ 'Αγγέλης Στέφανος.

—Διεγράφησαν τοῦ 'Αστυνομικοῦ Σώματος, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου οἱ ἀστυφύλακες: Κοτούντζας Σταῦρος Χρήστου Χριστόδουλος, Κατριαδάκης Γεώργιος καὶ 'Ορφανίδης 'Αθανάσιος.

***

ΑΜΟΙΒΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ

—Δι' ἀποφάσεως τοῦ κ. 'Υφυπουργοῦ 'Εσωτερικῶν ἀπενεμήθη ὑλικὴ ἀμοιβὴ εἰς τὸν ἀστυφύλακα 'Αναστασόπουλον 'Ιωάννην, διότι οὗτος τὴν 11-8-1960 καὶ ὥραν 10ην εὑρισκόμενος ἔξωθι τῆς αἰθούσης τοῦ Πλημμελειοδικείου 'Αθηνῶν, ἀναμένων νὰ ἐξετασθῇ ὡς μάρτυς, ἀντελήφθη τὸν σεσημασμένον κακοποιὸν Ψύχον νὰ συζητῇ μετὰ νεαροῦ προσώπου, δι' ὃ τῷ ἐγεννήθησαν ὑπόνοιαι ὅτι πιθανὸν νὰ ἦτο τὸ ἄτομον τοῦτο κακοποιός. Μετὰ δὲ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ Ψύχου ἐπλησίασε τοῦτο καὶ διὰ καταλλήλων συζητήσεων παρουσίασε τὸν ἑαυτόν του ὡς κακοποιὸν εἰς σημεῖον ὥστε τὸ νεαρὸν τοῦτο ἄτομον νὰ πεισθῇ περὶ τούτου καὶ νὰ ὁμολογήσῃ ὡρισμένα κατορθώματά του, οἷον κλοπὰς αὐτοκινήτων κ.λ.π. Κατόπιν τῶν ὁμολογιῶν τοῦ νεαροῦ ὁ ἀστυφύλαξ προέβη εἰς τὸν σύλληψίν του, ὅστις ὀνομάζεται Μυδριώτης 'Αθανάσιος καὶ τὸν ὡδήγησε εἰς τὴν 'Υποδιεύθυνσιν Γενικῆς 'Ασφαλείας, ἔνθα ἐξεταζόμενος ὡμολόγησεν (9) ἐννέα κλοπὰς αὐτοκινήτων καὶ μίαν κλοπὴν φωτογραφικῆς μηχανῆς.

—'Ωσαύτως δι' ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ κ. 'Υφυπουργοῦ ἀπενεμήθη ἠθικὴ καὶ ὑλικὴ ἀμοιβὴ εἰς τὸν ἀστυφύλακα Σεργεντάκην Γρηγόριον, διότι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀνατεθείσης αὐτῷ ὑπηρεσίας ἐπέδειξεν ἐξαιρετικὴν δραστηριότητα.

***

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

—Τὸ ἀπόγευμα τῆς 27/10/1960 στὴ μεγάλη αἴθουσα τῆς 'Αστυνομικῆς Σχολῆς ἔλαβε χώραν ἑορταστικὴ ἐκδήλωσις διὰ τὴν 'Επέτειον τῆς 28ης 'Οκτωβρίου. 'Η αἴθουσα κατάλληλα στολισμένη δέχτηκε τοὺς δοκίμους ὅλων τῶν Σχολῶν, τοὺς συγγενεῖς καὶ ἐπισκέπτας των. Τὸν λόγον ἔλαβεν ὁ Διοικητὴς τῶν 'Αστυνομικῶν Σχολῶν 'Αστυνομικὸς Διευθυντὴς Β' κ. 'Εμμανουὴλ 'Αρχοντουλάκης, ὁ ὁποῖος μὲ ἐμπνευσμένην ὁμιλίαν ἐξεφώνησεν τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας. 'Ο κ. Διοικητὴς μὲ ἀδρὲς γραμμὲς περιέγραψεν τὴν μεγάλην σημασίαν τῆς 'Εθνικῆς μας ἐπετείου δι' ὁλόκληρον τὴν ἀνθρωπότητα καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς 'Ελληνικῆς φυλῆς ἀνὰ τοὺς αἰῶνας. Τὴν ὁμιλίαντου ἐκάλυψαν τὰ ἐνθουσιώδη χειροκροτήματα τῶν παρευρισκομένων.

Στὸν ἑορτασμό, τῇ εὐγενῇ φροντίδι τοῦ κ. Νικολάου Τσιτσιράγκου—Καθηγητοῦ τῆς 'Ηθικῆς 'Αγωγῆς τῶν 'Αστυνομικῶν Σχολῶν—ἐκλήθησαν καὶ ἐτίμησαν οἱ τρόφιμοι τοῦ ἱδρύματος «Οἶκος τυφλῶν» μετὰ τῶν καθηγητῶν των. 'Η ὅλη ἑορτὴ πῆρε ἕναν ξεχωριστὸ τόνο καὶ ἄλλαξε εὐθὺς ἡ ἀτμόσφαιρα, ὅταν τὰ δύσμοιρα αὐτὰ παιδιά, ποὺ μὲ κλειστὰ τὰ μάτια τοῦ προσώπου των ἀλλὰ ὁλάνοιχτα τὰ μάτια τῆς ψυχῆς των, ἐξετέλεσαν ἕνα πρόγραμμα ἁρμονικὸ—πλούσιο—θαυμάσιο! 'Απήγγειλαν ἐθνικὰ ποιήματα, ἐτραγούδησαν, ἔκαναν σκέτς, ἐπέδειξαν τὴν ἐκπαίδευσιν ποὺ δέχονται στὸ ὑπέροχο αὐτὸ ἵδρυμα καὶ ἄλλα πολλά. Οἱ παρευρισκόμενοι συγκινήθηκαν καὶ ἔκλαψαν πραγματικὰ μὲ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς των γιὰ τὰ δύστυχα αὐτὰ παιδιὰ ἀλλὰ καὶ τὰ θαύμασαν διὰ τὴν ψυχική τους δύναμι καὶ τὴν ἐπιμονή τους ν' ἀπαλύνουν τὸν ψυχικό τους πόνο καὶ νὰ μάθουν πράγματα ποὺ θὰ τοὺς κάνουν ἱκανὰ καὶ χρήσιμα μέλη τῆς κοινωνίας. Οἱ παρακουλουθήσαντες τὸν ἑορτασμὸ δέχτηκαν ἕνα ψυχικὸ λουτρό, ξέφυγαν ἀπὸ τὰ καθημερινὰ τῆς ζωῆς καὶ ἀνέβηκαν ψηλὰ—τόσο ψηλὰ—ποὺ ἀπὸ κεῖ πλησιάζει κανεὶς τὸ Θεῖον. Τὸ περιοδικὸν διερμηνεύοντας τὰ

αἰσθήματα ὅλων τῶν παρευρεθέντων εὐχαριστεῖ τὸν ἐξαιρετικὸν κ. Νικ. Τσιτσιρᾶγκον καὶ συγχαίρει τοὺς μικρούς τροφίμους καὶ τοὺς καθηγητάς των, τοὺς ἀκαταπόνητους αὐτοὺς ἐργάτας τῆς θείας ἀγάπης—καθηγητὰς τοῦ ἱδρύματος «Οἶκος τυφλῶν».

***

ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ ΝΕΩΝ ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΩΝ

—Τὴν 11.30′ ὥραν τῆς 31/10/1960 εἰς τὸ προαύλιον τῆς Ἀστυνομικῆς Σχολῆς Ν. Φιλαδελφείας ἐγένετο ἡ ὁρκωμοσία τῶν 98 νέων ἀστυφυλάκων τοῦ 198ου Ἐκπαιδευτικοῦ Τμήματος. Τοὺς νεορκισθέντας ἀστυφύλακας ἀπεχαιρέτησεν δι' ἐμπνευσμένης ὁμιλίας ὁ Διοικητὴς τῶν Ἀστυνομικῶν Σχολῶν Ἀστυνομικὸς Διευθυντὴς Β′ κ. Ἐμμανουὴλ Ἀρχοντουλάκης.

Οἱ νεοεξελθόντες ἀστυφύλακες εἶναι οἱ κάτωθι:

Ἀνδριόπουλος Π., Βαρβέρης Β., Βενιζέλος Εὐαγ., Βλάχος Φ., Γεωργίου Π., Γεωργόπουλος Δ., Διαμάντης Ἰ., Δούδαλης Κ., Ζησιμόπουλος Γ., Θεοδωρακόπουλος Ἰ., Θεοδωρόπουλος Γ., Θεοχάρης Χ., Καρακῶτσος Κ., Καραμπάτσος Α., Κατσιρέλος Κ., Κούβαρης Μ., Κουρουπάκης Αἰμ., Κουτσογιάννης, Π., Κρανίδας Ν., Λαγιάκος Π., Λινάρδος Χ., Μαρονικολάκης Ἰ., Μηλιώνης Χ.. Μητρολιὸς Ἐ., Μπαρλαμᾶς Κ., Μπεσσῆς Ἡ., Μπορότος Σ., Μπούστρας Γ., Μπουτσικούδης Γ., Παπαγεωργίου Σ., Παπαδήμας Π., Παρασκευᾶς Χ., Ποδάρας Δ., Σερεμέτης Γ., Σερέτης Π., Σιδέρης Θ., Σπηλιωτόπουλος Γ., Στάμου Ἰ., Σταυρουλάκης Γ., Τασούλας Σ., Τερζῆς Ἰ., Τσάκας Π., Τσαούσης Δ., Φιλιππόπουλος Γ., Χαριτόπουλος Ἐ., Χατζηλίας Μ., Χρηστιᾶς Ἀ., Χριστοφάκης Ε., Ἀσημακόπουλος Δ., Βότσης Σ., Βουτσιάδης Λ., Γιαννάκης Γ., Γκογκουστάμος Ἀ., Ζαγανᾶς Β., Ζώης Χ., Θεοχαρόπουλος Γ., Καγιούλης Ν., Κακλαμάνης Σ., Καραβᾶς Εὐθ., Κατσιφῆς Δ., Κύκιος Π., Κουρνοῦτος Γ., Κουτσελάκης Ἀ., Κωνσταντακόπουλος Ἱππ., Λυμπέρης Δ., Μανουσογιάννης Μ., Μαραγκὸς Δ., Μαρινάκης Δ., Μεσίρης Ἀ., Μητσοσκούρας Ἡ., Μπασακίδης Ἀν., Μλάτιος Ἀρ., Μπουτόπουλος Γ., Μπούτσελης Π., Ντάλλας Κ., Παξινὸς Δ., Παπαδρόσου Ν., Πασσᾶς Δ., Παυλίδης Κ., Πλάκας Γ., Σαλίκας Γ., Σεκέρογλου Μάϊος ἢ Παρίσης, Στάμου Κῦρος, Στειακάκης Ἰ., Συμεωνίδης Β., Σωτηρόπουλος Γ., Τάτλης Π., Τσαμτσάκης Ἀ., Τσελίκας Ν., Τσιάτσιος Θ., Χάϊδος Εὐρ., Χάντζος Σ., Χατζηκωνσταντινίδης Ν., Χουλιαρᾶς Γ., Χρυσανθόπουλος Γ., Γαλάνης Ἐμμ. καὶ Θεοχαρίδης Ν.

***

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΑΙ ΕΚΠΟΜΠΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ

Ἡ Ἐκπομπὴ τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων μὲ τὰ διαλεχτά ραδιοφωνικά της προγράμματα, ἔχει ἐπιβληθῆ μὲ συγκινητικὸ τρόπο στὸ μεγάλο κοινὸ καὶ ἔχει ἀποσπάσει τὸ θαυμασμὸ καὶ τὴν ἀγάπη χιλιάδων ἀκροατῶν.

*

—Ἡ ἐκπομπὴ τῆς 15/10/50, μὲ ἐκλεκτὴ μουσικὴ ὑπόκρουση καὶ ἐπιτυχημένο ρυθμό, ἦταν ὁλόκληρη ἀφιερωμένη στὴν Ἀστυνομία Πόλεων καὶ τὸ ἔργο της. Στὸ πρόγραμμα αὐτὸ μεταδόθηκαν ἐλαφρὰ Ἑλληνικὰ τραγούδια κατ' ἐκλογὴ τῶν ἀστυνομικῶν ἀκροατῶν, καὶ διδακτικὸ ἀπόσπασμα τοῦ ἡμερολογίου τῆς Ἀστυνομίας, γραμμένο ἀπὸ τὸν Ὑπαστυνόμο Β′ κ. Σπῦρο Πηλό.

*

—Τὸ πρόγραμμα τῆς 22/10/60 γνώρισε μιὰ ξεχωρ.στὴ ἐπιτυχία μὲ τὸ ἄψογο λογοτεχνικό του στὺλ καὶ τὸ διδακτικό του περιεχόμενο. Στὴν ἐκπομπὴ αὐτὴ μετεδόθησαν συνθήματα σχετικὰ μὰ τὴν πρόληψη τῶν ἀτυχημάτων, τὴν Τροχαία, τὴν ἡσυχία καὶ τοὺς λωποδύτες. Ἐπίσης μετεδόθη καὶ διδακτικὸ ἀπόσπασμα τοῦ ἡμερολογίου τῆς Ἀστυνομίας γραμμένο ἀπὸ τὸν Ὑπαστυνόμο Β′ κ. Σπῦρο Πηλό, μὲ τίτλο: «ΙΝΑ ΑΓΑΠΑΤΕ ΑΛΛΗΛΟΥΣ».

(Ἐπιμέλεια: Γενικῆς Διευθύνσεως Ἀστυνομίας Πόλεων Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν. Τὰ προγράμματα παρουσιάζει ὁ Ὑπαστυνόμος Β′. κ. Σπῦρος Πηλός.

Κάθε Σάββατο

Ὥρα 12.30΄-1 μ.μ.

Παρακολουθῆτε τὴν Ἐκπομπὴ τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων ἀπὸ τὸ Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων.